

Årsredovisning 2022



GÖTEBORGS
OPERAN

Årsredovisning 2022
GöteborgsOperan



Innehåll

Återstartens år.....	5	Medarbetare.....	49
Året i korthet.....	6	Organisation.....	49
På scen 2022.....	9	Arbetsmiljö.....	49
Opera.....	9	Samverkan.....	51
Musikal.....	13	Hälsa.....	51
Konsert.....	16	Jämställdhet och mångfald.....	52
Dans.....	19	Internkommunikation.....	52
Regional verksamhet.....	23	Miljö och hållbarhet.....	54
GöteborgsOperan Skapa.....	27	Världens mest hållbara operahus!.....	54
Skola, barn och unga.....	27	Långsiktiga miljömål.....	54
Tillgänglighet.....	29	Årsredovisning 2022.....	57
Delaktighet.....	30	Förvaltningsberättelse.....	57
Verksamheten i sammandrag.....	33	Resultaträkning.....	63
Möten med publiken.....	38	Balansräkning.....	64
Vägar till operan.....	38	Kassaflödesanalys.....	66
På plats.....	39	Noter.....	68
En långvarig bekantskap.....	42	Underskrifter.....	78
Digital innovation.....	43	Revisionsberättelse.....	79
Kunden i fokus.....	44	Granskningsrapport.....	81
GöteborgsOperan och omvärlden.....	44	Hållbarhetsrapport 2022.....	83
GöteborgsOperan som samhällsaktör.....	46	Socialt ansvarstagande.....	86
Samarbeten lokalt, regionalt och nationellt.....	46	Miljömässigt ansvarstagande.....	91
Internationella samarbeten.....	47	Ekonomiskt ansvarstagande.....	95



Återstartens år

ÅR 2022 PRÄGLADES scenkonsthuset GöteborgsOperan av covid-19-pandemins konsekvenser, både ekonomiskt och resursmässigt. Glädjande nog kan vi konstatera att den mörka framtidsbild som prognosen gav ljusnade avsevärt under fjärde kvartalet.

Året inleddes med restriktioner och inställda föreställningar på grund av sjukdom på (och under!) scenen. Aldrig har det väl varit så tydligt att alla medarbetare spelar en avgörande roll. Saknas en länk i den långa kedja som utgör en föreställning så kan ridån inte gå upp. Tacksamheten och stoltheten över GöteborgsOperans medarbetare är enorm.

När restriktionerna vi levt med i nära två år äntligen hävdes var publiken avvaktande; ett fenomen gemensamt för kulturinstitutioner världen över. Under våren och den tidiga hösten kämpade vi – och många med oss – med att locka tillbaka publiken. Detta trots ett mycket välkomnande och populärt program.

Sedan hände plötsligt något: som med en ketchupeffekt kom publiken tillbaka – glada och köpstarka. Föreställning efter föreställning sålde slut och besökarna unnade sig riktiga helkvällar med god mat, dryck och program.

Vår konstnärliga chef för Opera/drama, Henning Ruhe, påbörjade sitt uppdrag just när pandemin slog till. Äntligen har han fått arbeta i en verksamhet i full sving efter två år delvis på sparlåga.

Under ledning av konstnärliga chefen Katrín Hall har GöteborgsOperans Danskompani tagit sig vidare upp i den absoluta världstoppen. Vårt danskompani är definitivt mer känt utomlands än på hemmaplan; något vi nu aktivt arbetar för att förändra.

Bland årets alla fantastiska uppsättningar vill jag särskilt nämna dessa:

Dansverket *Hammer* som är GöteborgsOperans Danskompanis största publiksuccé någonsin, med högt biljettryck, utsålda föreställningar och euforisk publik. Den unika dansupplevelsen *Here not here*, där publiken leddes i en labyrinth genom operahuset. Den uppskattade *Kärlek skonar ingen* som äntligen gav Göteborg dess egen musikal. *Cabaret*, om en allt ofriare tillvaro på randen till krig, möttes av såväl skratt som tårar. Den svenska ope-

ran *Herr Arnes penningar* fick publik och press att strömma till med vacker sång, musik och historisk, traditionell iscensättning. Den färgstarka, post-modernistiska uppsättningen av *Hoffmanns äventyr* visade, enligt en internationell recensent, att "GöteborgsOperan är ett ganska ungt operahus som med denna föreställning bevisar att det kan matcha de bästa i Europa". Sist och faktiskt minst: den stora upplevelsen av nyskriven barnopera, *Sandvargen*, för barn mellan 6 och 10 år, som spelades nästan 60 gånger på turné i Västra Götaland.

Mot slutet av detta återstartsår erhöll GöteborgsOperan det prestigefulla International Opera Award i kategorin Hållbarhet. Utmärkelsen är ett fantastiskt kvitto på det hållbarhetsarbete som genomsyrat vår verksamhet i decennier.

När klockorna ringde ut 2022 firade vi med glädje in ett nytt, ännu ljusare år med fullsatta salonger.

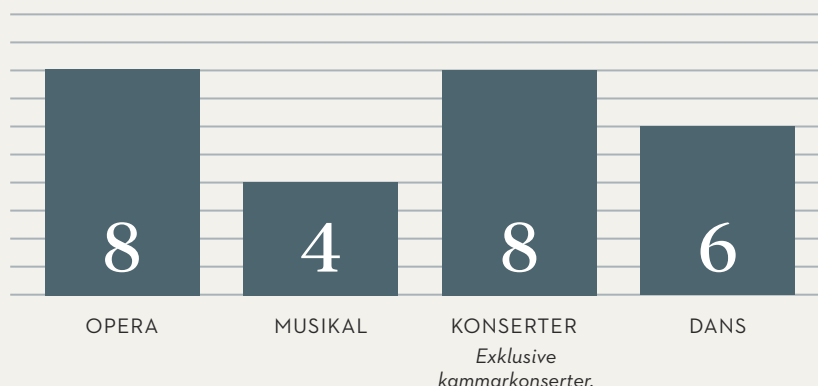
Christina Björklund
Vd



Året i korthet

2022 inleddes med inställda föreställningar på grund av covidsmitta, men 9 februari hävdes alla restriktioner och GöteborgsOperan kunde åter bjuda in publiken till ett späckat program. Därefter följde en tid av återhämtning och det dröjde inpå hösten innan salongerna var fyllda igen.

Produktioner



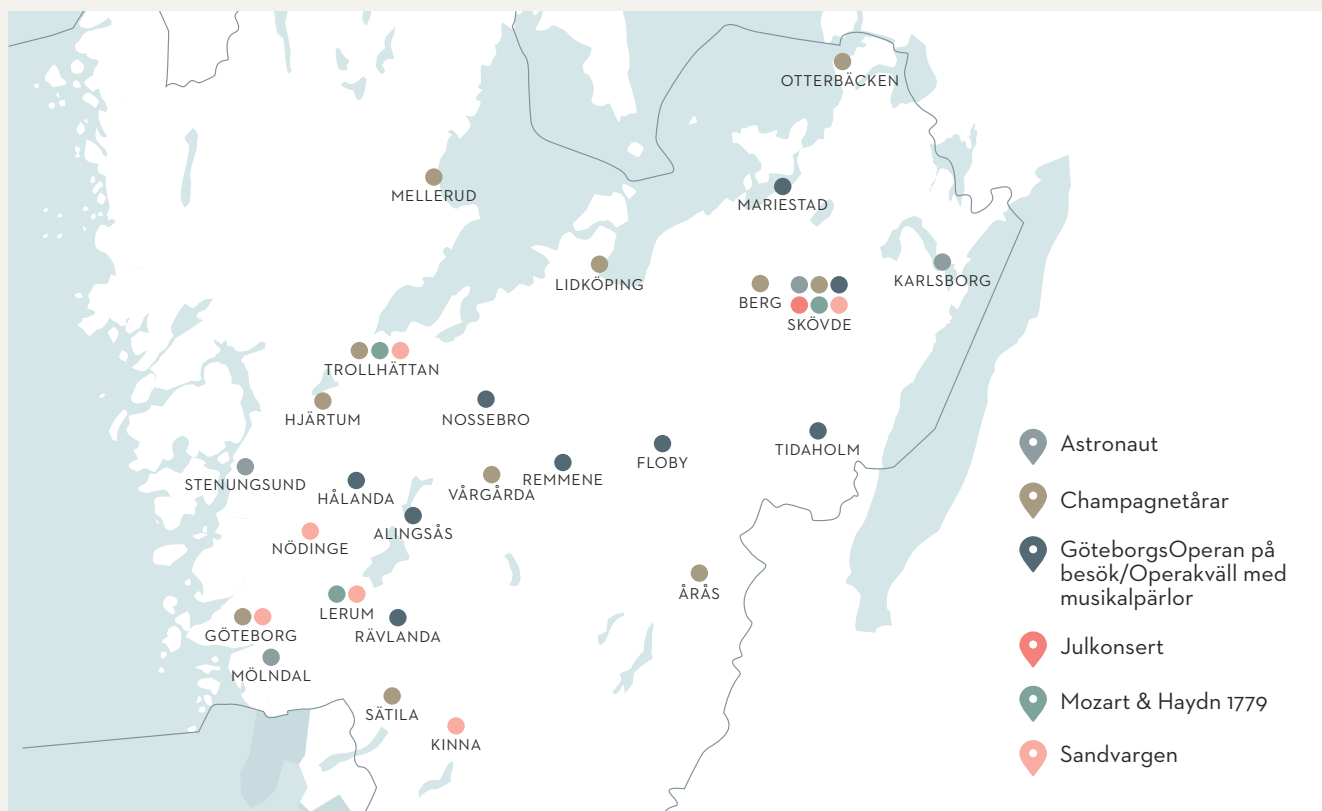
Totalt antal besökare

	2022	2021
Scener och spelplatser	188 312	67 196
Övriga aktiviteter	36 586	9 598
	224 898	76 794

I övriga aktiviteter ingår bland annat Skapa-verksamhet, öppet hus, introduktioner och samtal, lunchmusik, Sommarveranda, Lotta på Liseberg, VGR-evenemang och jobbmässa.

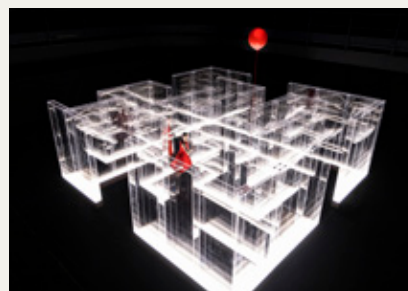
GO i regionen

Runt om i Västra Götaland spelas barn- och vuxenopera, orkesterkonserter, dansverk och musikalpärlor, i allt från konsert- och teaterscener till bygdegårdar och klassrum.



Digital innovation

I innovationsprojektet med arbetsnamnet *GO XploreART* vill vi ta reda på hur ny teknik kan bidra till att nå ut med scenkonst till ännu fler – via skärmen. I dansverket *Here not here* har en av scenerna omskapats till en virtuell scen. Med hjälp av filmtekniken motion capture och VR-glasögon med den senaste tekniken kommer betraktaren riktigt nära dansarna inne i en glaslabyrint och föreställningen kan upplevas från olika vinklar – om och om igen.



Barn och unga

Avdelningen Skapa samlar verksamhet som rör barn och unga, familj, medskapande och deltagande och arbetar för att scenkonst ska vara tillgänglig för alla. Läs mer i kapitlet Skapa.

Under året har närmare 18 000 barn och unga sett en skolföreläsning eller annan föreställning.



GO club

I februari var det premiär för *GO club*. Det är en ny form av möten och musik/uppträdanden som i vanliga fall inte framförs på operans scener och som här kombineras med gäster, mat och dryck. Sju välbesökta *GO club* har genomförts 2022. *GO club* fortsätter även 2023.



Världens mest hållbara operahus!

2022 kröntes med den ärofulla utmärkelsen International Opera Awards – operavärldens Oscar – i kategorin Hållbarhet. Med denna plakett på hedersplats kan GöteborgsOperan kalla sig för världens mest hållbara operahus!

Medarbetare

Under 2022 hade GöteborgsOperan 482 årsverken.

Totalt har 1 075 personer arbetat under året, fördelat på 463 tillsvidareanställda och 612 visstidsanställda.



KVINNOR



MÄN

50%

Samtliga medarbetare (tillsvidare- och visstidsanställda per 31/12, ej timavlönade)

50%

78%

Ledningsgrupp (9 st)

22%

53%

Samtliga chefer inkl. förordnanden (34 st)

47%



På scen 2022

Opera

AVSLUTNINGEN PÅ DEN fyra år långa operacykeln *Nibelungens ring* av Richard Wagner, med den sista delen *Ragnarök*, spelades över årsskiftet och skulle haft sina två avslutande föreställningar i januari 2022. Dessa fick dock ställas in på grund av sjukdom. Satsningen på hållbar opera i Ringen uppmärksammades stort i november då GöteborgsOperan fick "operavärldens Oscar" – International Opera Award i kategorin Hållbarhet.

Operaåret inleddes istället den 10 februari med *Champannetårar*, (Jaques Offenbach) med premiär i Skövde och turné i regionen samt på Lilla scen i Göteborg (se Regional verksamhet).

I februari var det också dags för årets första operauppsättning på Stora scen, *Herr Arnes penningar*. Ett verk som ofta kallas Bohusläns nationalopera. Operan är i en akt av Gösta Nystroem och libretto efter Selma Lagerlöfs kortroman med samma namn. *Herr Arnes penningar* är ett grymt ödesdrama som utspelar sig i 1500-talets Bohuslän mitt i mörkaste vintern. Det infrusna havet med den karga kusten ramar in de moraliska konflikterna och stundtals spöklika scenerna. Uppsättningen fick stort gensvar av publiken med välsålda föreställningar. Föreställningen sjöngs på svenska och textades på svenska och engelska.

I mitten av april gick *Rigoletto* av Giuseppe Verdi upp på årets operarepertoar. En dramatisk berättelse om en fars kamp för att skydda sin dotter i en skoningslös värld med djupa, mörka bottnar där musiken med dess makalösa arior och ensembler står för glimtar av ljus. Produktionen togs upp igen efter sommaruppehållet och inledde höstsäsongen. Föreställningen sjöngs på italienska och textades på svenska och engelska.

I maj fick var det premiär på *Viva la mamma*, en opera av Gaetano Donizetti med ny text och regi av Galenskaparnas Claes Eriksson. *Viva la mamma* parodierar de klas-

siska operakaraktererna och tar oss med på en minst sagt humoristisk resa genom arbetet inför en operapremiär. Föreställningen sjöngs på svenska och textades på svenska och engelska.

Höstens första operapremiär var *Brudköpet* av Bedrich Smetana, en tjeckisk nationalromantisk opera i en nyare, punkigare kostym. Här ingick ett cirkussällskap, romantiska arior och mycken kärlek. Uppsättningen hade fått en ny svensk översättning, sjöngs på svenska och textades på svenska och engelska. Föreställningen spelades in av Sveriges Radio för att sändas senare.

I september hade GöteborgsOperans beställningsverk för barn och unga, *Sandvargen*, urpremiär. Berättelsen är baserad på Åsa Linds böcker om Sandvargen, med nykomponerad musik av Johanna Fridolfsson och libretto av Malin Aghed. Operan rekommenderas för barn mellan 6 och 10 år, för små filosofer med stora tankar. Föreställningen gick på turné i Västra Götaland, inklusive Skövde Kulturhus och Lilla scenen på GöteborgsOperan. (Läs mer under Regional verksamhet).

Operaåret 2022 avslutades med premiär i slutet av november med *Hoffmanns äventyr* av Jaques Offenbach. Berättelsen följer en lämnad Hoffmann där verkligheten och hans minnen av kvinnor flyter samman. I uppsättningen spelade Kerstin Avemo tre olika kvinnor i olika åldrar – Olympia/Antonia och Giulietta, en prestation hon fick stor uppmärksamhet för, både publikt och av recensenter. Tre tenorer delade dock på Hoffmanns olika åldrar. GöteborgsOpernas version av Hoffmanns äventyr införlivade även en mycket avancerad koloraturaria för Giulietta som sällan framförs i andra uppsättningar av verket. Föreställningen sjöngs på franska och textades på svenska och engelska.



RAGNARÖK

MUSIK OCH TEXT Richard Wagner
 DIRIGENT Evan Rogister
 REGI Stephen Langridge
 SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN Alison Chitty
 LJUSDESIGN Paul Pyant
 RÖRELSEINSTRUKTÖR Annika Lindqvist
 PREMIÄR 5 DECEMBER 2021

HERR ARNES PENNINGAR

MUSIK Gösta Nystroem
 LIBRETTO Bertil Malmberg efter
 Selma Lagerlöfs kortroman
 DIRIGENT Patrik Ringborg
 REGI Mattias Ermedahl
 SCENOGRAFI Lars-Åke Thessman
 KOSTYMDESIGN Ann-Margret Fyregård
 KOREOGRAFI Annika Lindqvist
 LJUSDESIGN Joakim Brink
 PREMIÄR 19 FEBRUARI 2022



RIGOLETTO

MUSIK Giuseppe Verdi
 LIBRETTO Francesco Maria Piave efter
 Victor Hugos skådespel
 DIRIGENT Francesco Angelico
 REGI David Bösch
 SCENOGRAFI Magda Willi
 KOSTYMDESIGN Pascale Martin
 LJUSDESIGN Joakim Brink
 DRAMATURG Rainer Karlitsche
 PREMIÄR 14 APRIL 2022



VIVA LA MAMMA

MUSIK Gaetano Donizetti

NY SVENSK TEXT Claes Eriksson

REGI Claes Eriksson

DIRIGENT Alexander Hanson, Sergej Bolkhovets

REGI OCH NY SVENSK TEXT Claes Eriksson

SCENOGRAFI Elisabeth Åström

KOSTYMDESIGN Ulrika Wassén

KOREOGRAFI Annika Lindqvist

LJUSDESIGN Joakim Brink

PREMIÄR 7 MAJ 2022

BRUDKÖPET

MUSIK Bedřich Smetana

LIBRETTO Karel Sabina

NY SVENSK ÖVERSÄTTNING Fredrik Fisher och

Linnea Sjunnesson

DIRIGENTER Alevtina Ioffe, Jiří Rožek

REGI Mellika Melouani Melani

SCENOGRAFI Ben Baur

KOSTYMDESIGN Uta Meenen

LJUSDESIGN Joakim Brink

KOREOGRAFI Roger Lybeck

PREMIÄR 17 SEPTEMBER 2022

HOFFMANNS ÄVENTYR

MUSIK Jaques Offenbach

LIBRETTO Jules Barbier efter en pjäs av

Jules Barbier och Michel Carré

DIRIGENT Sébastien Rouland

REGI och videodesign Krystian Lada

SCENOGRAFI Marian Nketiah

KOSTYMDESIGN Bente Rolandsdotter

LJUSDESIGN Aleksandr Prowaliński

PREMIÄR 26 NOVEMBER 2022

*Samproduktion med Saarländisches
Staatstheater i Saarbrücken, Tyskland.*





Musikal

MUSIKALEN KÄRLEK SKONAR INGEN baserad på Håkan Hellströms låtar, med premiär i oktober 2021, fortsatte spelas över årsskiftet 21/22 in i maj månad. Vid en föreställning i april hyllades 100 personer som nominerats till änglar (i *Kärlek skonar ingen* vakar hamnkranar och änglar över staden). De hade nominerats för att de gjort något/givit kraft när någon behövt det som mest, stöttat andra medmänniskor eller på olika sätt är en del av ett bättre Göteborg. Nomineringarna var en del i kommunikationen kring *Kärlek skonar ingen*.

Svenne är en nyskriven musikal i en akt av Saga Björklund Jönsson. Manus av tonsättaren och Hanna Morau efter Per Nilssons Augustvinnande roman med samma namn. Det är en glittrande show som med dans, teater och klubbmusik berättar om extrema ideologier, politiska spel och civilkurage. Vem förtrycker, vems är ansvaret att säga ifrån och vad får våra val för konsekvenser? *Svenne* var en del av Återskapa, en verksamhet där unga är med och skapar ett helt nytt verk utifrån temat i ett redan existerande verk. Denna gång fanns kopplingar till Verdis *Nabucco*, som ges på Stora scenen våren 2023. I *Svenne* medverkade omkring 35 personer i olika åldrar och med olika erfarenheter. *Svenne* hade urpremiär som skolföreställning den 26 augusti. Därefter ägde offentliga föreställningar rum på Lilla scen under ett par dagar i slutet av augusti.

1 oktober fick vi äntligen utropa "Willkommen, bienvenue, welcome!" och bjuda in publiken till höstens stora musikalhändelse, *Cabaret*. Ensemblen hade väntat på sin stora premiär i två år. Musikalen är en blandning av utsvävningar, fest och flärd, men också ett begynnande mörker och ett hot mot att få älska vem man vill och vara den man är. Uppsättningen är en hyllning till den tid som originalet utspelar sig i: Berlin under den bräckliga demokratin kring 1930. Något som ligger förbluffande rätt i tiden även idag. "När mörkret närmar sig är det vi som måste lysa" var en av rubrikerna till uppsättningen. Musiken är skriven av John Kander, text i svensk nyöversättning av Richard Bergqvist. Föreställningen sjungs på svenska och textas på svenska och engelska.

I december presenterades en ny familjemusikal, *Julglitter och operakaos*, efter idé, manus och musikurval av Evelyn Jons. Traditionella julmelodier blandat med både nyskrivet och nya arrangemang, glädje, allvar och lite spännande händelser – allt rymdes i denna musikal. Handlingen är förlagd till operahuset där ensemblen repeterar en av de sista scenerna i årets julshow. Primadonnan och tomten är rivaler om uppmärksamheten och regissören härjar. Något går fel och plötsligt är premiären hotad. Det är magiska krafter som rör sig i kulisserna och den tappra ensemblen försöker att rädda julen innan det är för sent.





KÄRLEK SKONAR INGEN

KONCEPT & IDÉ Victoria Brattström, Simon Ljungman,
Håkan Hellström

MUSIK Håkan Hellström, Björn Olsson

SÅNGTEXTER Håkan Hellström

DIALOG Mirja Unge

STORY Mirja Unge, Victoria Brattström

DRAMATURG manusutveckling Eva-Maria Dahlin

MUSIKALISK BEARBETNING, VOKALARRANGEMANG

Simon Ljungman

ORKESTERARRANGEMANG Simon Ljungman,
Jonas Nydesjö

ORKESTRERING Jonas Nydesjö

DIRIGENT Nick Davies/ Björn Dobbelaere/
Jonas Nydesjö

REGI Victoria Brattström

KOREOGRAFI Gunilla Olsson Karlsson

KOREOGRAFI-ASSISTENT Gustaf Jönsson

SCENOGRAFI Karin Dahlström

BITRÄDANDE SCENOGRAF Linda Wallgren

KOSTYMDESIGN Bente Rolandsdotter

KOSTYMDESIGN-ASSISTENT Mary-Anne Buyond

LJUSDESIGN Anna Wemmert

VIDEODESIGN Leif Eriksson och Patrik Gunnar Helin

LJUDESIGN Dennis Barkevall

KONSTNÄRLIG KONSULT Staffan Aspegren

URPREMIÄR 9 OKTOBER 2021

ÅTERSKAPA: SVENNE

MUSIKALISK LEDNING, MUSIK, MANUS, REGI,
KOREOGRAFI Saga Björklund Jönsson
IDÉ Malin Aghed
MANUS, REGI, KOREOGRAFI Hanna Morau
KOSTYMDESIGN Matilda Holmberg
LJUS Max Brogren
LJUD Larry Geszti
URPREMIÄR 26 AUGUSTI 2022

CABARET

MUSIK John Kander
SÅNGTEXTER Fred Ebb
MANUS Joe Masteroff, svensk översättning
Rikard Bergqvist
DIRIGENT och musikaliska arrangemang David White
REGI James Grieve
KOREOGRAFI Rebecca Howell
SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN Lucy Osborne
LJUSDESIGN Oliver Fenwick
LJUDESIGN Tom Gibbons
PREMIÄR 1 OKTOBER 2022

JULGLITTER OCH OPERAKAOS

MUSIK OCH ARRANGEMANG Sven Fridolfsson
IDÉ, MANUS OCH MUSIKURVAL Evelyn Jons
DIRIGENT Lars Kvensler
REGI Mattias Palm
KOREOGRAFI Gustaf Jönsson
SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN
Lars Peder Lindström
LJUSDESIGN Joakim Brink
LJUDESIGN Dennis Barkevall
MASKDESIGN Lill Dahlgren
NYPREMIÄR 14 DECEMBER 2022



Konsert

ÄVEN DETTA ÅR fick Trettondagskonserten ställas in, den här gången på grund av ett antal konstaterade fall av covid-19.

Årets första konsert ägde därför rum 28 maj med ett tio timmar långt musikmaraton med GöteborgsOperans Orkester tillsammans med Göteborgs Symfoniker och Göteborg Wind Orchestra. Musikmaratonet, som ägde rum i operans foajé med GöteborgsOperans orkesterchef som presentatör och initiativtagare till konserten, hölls till förmån för Ukrainas musikliv. Konsertvåren avslutades i början av juni då vi arrangerade *Festkväll* för våra samarbetspartners.

Höstsäsongen inleddes 14 augusti med konserten *Nordiska klanger*. Här bjöds publiken på musik av 150-årsjubilaren Hugo Alfvén och giganten Jean Sibelius med bland annat Alfvéns *Svit ur Bergakungen* och Sibelius *Symfoni nr 5* samt ett antal romanser av de båda tonsättarna. *Nordiska klanger* dirigerades av den norska dirigenten Tabita Berglund, som på mycket kort tid etablerat sig som en av dagens mest begåvade unga dirigenter.

Grandi voci, "storslagna röster", är en konsertserie där betydelsefulla sångare från Sverige och utomlands framträder på Stora scenen tillsammans med framstående ackompanjatörer. *Grandi voci* återkom under året i mars samt oktober. I *Grandi voci*-seriens romanskonsert i mars framträdde tre internationella sångerskor: Kerstin Avemo, Ida Falk Winland och Katarina Karnéus, som alla ingår i GöteborgsOperans solistensemble. Konserten innehöll sånger av Brahms, Debussy, Schubert och Rangström samt stycken ur operorna *Arabella* och *Rosenkavaljeren* (R. Strauss) samt *Norma* (Bellini). De ackompanjerades av Henning Ruhe, GöteborgsOperans konstnärliga chef Opera/drama med tidigare karriär som konsertpianist.

I oktober gästades GöteborgsOperan av sopranen Camilla Tilling och ackompanjatören Paul Rivinius. Programmet var en hyllning till Jenny Lind, svensk världssopran under 1800-talet. Konserten spelades in av Sveriges Radio för att sändas senare.



I december var det dags för nästa stora orkesterkonserter, *Vinterdrömmar*, med musik av Tjajkovskij. Konserten inleddes med *Svit ur Nötknäpparen*. Handlingen i *Nötknäpparen* baseras på en novell av E.T.A. Hoffmann och här gav skådespelaren och artisten Marianne Mörck liv i berättelsen med sin uppläsning. Därpå följde Tjajkovskijs *Symfoni nr 1*. Tonsättaren själv döpte symfonin till *Vinterdrömmar*, och den fick ge namn åt hela konsertkvällen. Dirigent var Lionel Bringuier, en regelbunden gäst hos världens ledande orkestrar och förste gästdirigent vid Los Angeles Philharmonics.

Under året har GöteborgsOperan gett åtta kammarkonserter, varav en i Hagakyrkan. Resterande hölls i operans foajé. Konserterna hade fri entré. Programmen på vårens konserter bjöd på musik, framförd av både sångsolister och musiker, av såväl kända kompositörer som Saint-Saëns, Schubert och Strauss, och kanske mindre kända som Sehested, Klughardt och Barraine. I höstens kammarkonserter fick publiken följa med på en resa till musikaliska metropoler i Europa – Prag, Berlin, Paris och Liège. Bland kompositörerna fanns Dvořák, Bach, Farrenc och Franck. Konserten den 3 september ingick i Göteborgs Kulturkalas. Kulturkalaset bjöd även på flera kortare konserter med blandad repertoar och medverkande.

Konserter i regionen

GöteborgsOperan på besök är en serie med konserter i regionen. Under 2022 gavs konserter med namnet *Operakväll med musikalpärlor*. Konserten *Mozart & Haydn 1779* gästade regionen vid tre tillfällen hösten 2022. Dessutom gavs *Julkonsert* i Skövde 7 december. (Läs mer om konserterna under Regional verksamhet.)



TRETTONDAGSKONSERT

5 JANUARI 2022 – **INSTÄLLT**

MUSIKMARATON FÖR UKRAINAS MUSIKLIV

28 MAJ 2022

NORDISKA KLANGER

DIRIGENT Tabita Berglund

14 AUGUSTI 2022

GRANDI VOCI

20 MARS SAMT 16 OKTOBER 2022

VINTERDRÖMMAR

DIRIGENT Lionel Bringuier

4 DECEMBER 2022

KAMMARKONserter

5 MARS, 9 APRIL, 14 MAJ, 21 MAJ, 3 SEPTEMBER,
8 OKTOBER, 29 OKTOBER, 10 DECEMBER





Dans

DANSÅRET 2022 INLEDDES den 21 januari med en världspremiär. *Here not here* skapades direkt för GöteborgsOperans Danskompani i ett första och nära samarbete med koreografen Maxine Doyle och konstnären Es Devlin. Dansverket *Here not here* bestod av två delar. I akt ett togs publiken med på en labyrintisk resa genom ett operahus fullt av berättelser. Akt två ägde rum på Stora scenen där dansarna dansade i en spegellabyrint i en kamp mot inre demoner och på jakt efter ljuset.

I mars bjöds publiken på två världspremiärer. Danskvällen *D and A* med *Kites* av den fransk-belgiska koreografen Damien Jalet och *Oblivion* av norske koreografen Alan Lucien Øyen. Jalets verk blev en extremt fysisk reflektion över livets flyktiga, sköra men kraftfulla villkor, förankrade i en tunn tråd likt en pappersdrake som seglar på oförutsägbara luftströmmar. Øyen skapade i sin tur en drömsk berättelse där illusionen segrar över verkligheten och där vi med barnets blick får syn på oss själva och dödens betydelse i livet. Kvällen innehöll talad dialog på engelska som textades på svenska och engelska.

Under tre dagar i maj (20–22 maj) släppte vi loss GöteborgsOperans Dansfestival, en festivalhelg med dans och musik i världsklass. Med GöteborgsOperans Danskompani kunde publiken uppleva *Hurricane* av Yoann Bourgeois, *Of lost and wild roses* av Lea Ved och *Astronaut*, GöteborgsOperans utomjordiska dansverk för alla från 8 år, av Carl Olof Berg. På Stora scen uppträdde även Little Dragon, ett svenskt electronicaband, i en mycket uppskattad konsert tillsammans med dansare från GöteborgsOperans Danskompani. Festivalens gästspel bestod av *Revisor* av Crystal Pite med kompaniet Kidd Pivot och *Our music* samt *Fugue/Trampoline* av Yoann Bourgeois. Inför festivalen intog GöteborgsOperans Danskompani diverse oväntade platser i stadens centrum med pop up-föreställningar, de flesta skapade av dansarna själva.

Hösten startade med en ny premiär på *Skid/Kites* av Damien Jalet. Hans verk *Skid* respektive *Kites* dansades för första gången tillsammans på en kväll. Scengolvet i *Skid* har en lutning på 34° där gravitationen utmanar och

bidrar starkt till att sätta dansarna i rörelse. I *Kites* riktas rörelsen uppåt i utforskandet av luftströmmar och vindar.

Sist ut av danspremiärer, tillika världspremiär, under 2022 var helaftonsverket *Hammer* av den svenske koreografen Alexander Ekman. I *Hammer*, med imponerande 31 dansare på scen, möter publiken två världar i två akter. Den altruistiska världen i första akten förändras gradvis och står i skarp kontrast till den skadliga egoismen som brett ut sig i akt två. Slutligen orkar människorna inte med det falska skådespelet utan behöver slå ner sina fasader och idéer om sig själva för att hitta tillbaka till medmännisklighet och gemenskap. *Hammer* blev en stor succé och en ytterligare föreställning sattes in på grund av det stora publiktrycket.

Efter sin världspremiär 2021, har dansverket *Astronaut* under 2022 fortsatt att turnera i Västra Götaland, både som skolföreställning till klassrum och som offentlig familjeföreställning (se Regional verksamhet).





HERE NOT HERE

KONCEPT Maxine Doyle och Es Devlin
 KOREOGRAFI Maxine Doyle
 DESIGN Es Devlin
 KOMPOSITÖR OCH LJUDESIGN Rachael Dease
 KOSTYMDESIGN Bregje van Balen
 LJUDESIGN David Stokholm, Joakim Brink
 TEKNISK LJUDESIGN (DEL 1) Joachim Bohäll,
 Jonathan Assarsson
 PREMIÄR 21 JANUARI 2022

D AND A



KITES UR D AND A
 KOREOGRAFI Damien Jalet
 BITRÄDANDE KOREOGRAF Aimilios Arapoglou
 KOMPOSITÖR Mark Pritchard
 KOMPOSITÖR OCH LJUDESIGN Dorian Concept
 TEXT Théo Casciani
 SCENOGRAFI Jim Hodges, Carlos Marques da Cruz
 KOSTYMDESIGN Jean-Paul Lescagnard
 LJUDESIGN Fabiana Piccioli
 VIDEODESIGN Sander Loonen
 VIDEODESIGNASSISTENT Jessy Laurent

OBLIVION UR D AND A
 KOREOGRAFI, TEXT, REGI Alan Lucien Øyen
 SCENOGRAFI Åsmund Færavaag
 KOSTYMDESIGN Stine Sjøgren
 LJUDESIGN Martin Flack
 LJUDESIGN Mathias Grønsdal
 MUSIK Blandade kompositörer (Nils Frahm,
 Nicholas Britell, Dustin O'Halloran m fl)
 MEDSKAPANDE KOREOGRAF Daniel Proiett
*Text och koreografi har utvecklats med bidrag
 från och i nära samarbete med dansarna.*

VÄRLDSPREMIÄR 18 MARS 2022



HURRICANE

KONCEPT OCH KOREOGRAFI Yoann Bourgeois

KOREOGRAFASSISTENT Marie Bourgeois

SCENOGRAFI Yoann Bourgeois & C3 Sud-Est/
Nicolas Picot

KOSTYMDESIGN Sigolène Pétey

TEKNISK LEDARE Albin Chavignon

LJUSDESIGN David Stokholm

MUSIK Godspeed You! Black Emperor och
Silver Mount Zion

NYPREMIÄR DANSFESTIVALEN 20-22 MAJ 2022



SKID/KITES

SKID

KOREOGRAFI Damien Jalet

MEDSKAPANDE KOREOGRAF Aimilios Arapoglou

SCENOGRAFI Jim Hodges, Carlos Marques da Cruz

KOSTYMDESIGN Jean-Paul Lespagnard

LJUSDESIGN Joakim Brink

KOMPOSITÖRER Christian Fennesz, Marihiko Hara

KITES

KOREOGRAFI Damien Jalet

BITRÄDANDE KOREOGRAF Aimilios Arapoglou

KOMPOSITÖR Mark Pritchard

KOMPOSITÖR OCH LJUSDESIGN Dorian Concept

TEXT Théo Casciani

SCENOGRAFI Jim Hodges, Carlos Marques da Cruz

KOSTYMDESIGN Jean-Paul Lespagnard

LJUSDESIGN Fabiana Piccoli

VIDEODESIGN Sander Loonen

VIDEODESIGN ASSISTENT Jessy Laurent

Vindharpa, tilläggsinspelning av Ralf Kleemann



NYPREMIÄR 21 AUGUSTI 2022



HAMMER

KOREOGRAFI, REGI, SCENOGRAFI OCH

LJUSDESIGN Alexander Ekman

MUSIK Mikael Karlsson

DRAMATURGI Carina Nildalen

KOSTYMDESIGN Henrik Vibskov

LJUSDESIGN Joakim Brink

ASSISTENT TILL ALEXANDER EKMAN

Victor G. Jeffreys II

VÄRLDSPREMIÄR 29 OKTOBER 2022



Regional verksamhet

GÖTEBORGSOPERANS NÄRVARO i regionen inleddes den 10 februari med *Champagnetårar* (musik av Jaques Offenbach) som äntligen fick sin premiär efter pandemin. Mini-operetten berättar om tonsättaren Jacques Offenbach, och baseras på verkliga händelser ur tonsättarens liv. Vid sin sida hade Offenbach sin närmaste vän och tillika ovän, den firade primadonnan Hortense Schneider, som han skrev flera huvudroller för. De två var ofta osams men behöll sin vänskap livet ut. Föreställningen spelades på elva orter inklusive Göteborg och Skövde. Sätilla, Trollhättan, Vårgårda och Otterbäcken var några av de orter som fick uppleva de bubblande champagnetårarna.

Astronaut är ett svindlande dansverk för barn i låg- och mellanstadieåldern och deras vuxna. Nypremiär var 29 augusti. Klassrum förvandlades till testlabb som gör kroppen redo för rymdresor och månpromenader. Vad krävs av kroppen för att den ska klara en färd ut i uni-

versum? Publiken fick följa tre av dansarna i Göteborgs-Operans Danskompani genom utmanande tester, svindlande månpromenader och återvändandet till gravitationen på jorden. Koreograf var Carl Olof Berg. Föreställningen spelades för skolor och som offentliga föreställningar i klassrum och andra typer av lokaler runt om i regionen. *Astronaut* reste till Mölndal, Karlsborg, Skövde och Stenungssund med totalt 46 föreställningar.

Sandvargen är en barnopera (beställningsverk från GöteborgsOperan), baserad på Åsa Linds prisade, Augustnominerade trilogi. Urpremiären var den 16 september i Skövde. Den filosofiska operan är skriven av Johanna Fridolfsson (musik) och Malin Aghed (libretto). Huvudpersonen, Zackarina, bor i ett hus vid havet med sina föräldrar. På stranden träffar hon en ny vän, den klu-riga Sandvargen. Tillsammans leker de sig in i livets stora frågor, där också publiken spelar roll. I den filosofiska



berättelsen finns plats för både det vardagliga och det existentiella, gestaltat med humor och värme. Publiken kan läsa med i några ramsor i föreställningen. Om barnen ville träna inför besöket fanns ramsorna och rörelserna inspelade i filmklipp på opera.se. Barnen följde med spänning och engagemang med i berättelsen om *Sandvargen*.

Sandvargen besökte 2022 sex orter med totalt 59 föreställningar (inklusive GöteborgsOperans Lilla scen). Bland andra fick Skövde, Nödinge, Kinna och Lerum göra bekanskap med *Sandvargen*.

Konserter i regionen

GöteborgsOperan på besök är en serie med konserter i regionen. Under 2022 gavs konserter med namnet *Operakväll med musikalpärlor*. Två operasångare fick sällskap av två musikalartister där de bjöd på underhållning i form av opera, operett och musikal. Tio orter, med start 1 april, fick besök av GöteborgsOperan i detta format; Tidaholm, Nossebro, Mariestad och Hålanda var några av dessa.

Mozart & Haydn 1779 gästade regionen vid tre tillfällen hösten 2022 (12, 26, 28 oktober). Konserten innehöll verk från kompositörerna Wolfgang Amadeus Mozart samt Michael Haydn och Joseph Haydn med symfonier som komponerades just 1779. Konserten framfördes i ett mindre och intimare format, camerata, där dirigentens roll övertas av konsertmästaren som leder orkestern från sin

plats i orkestern. Konserten spelades i Skövde, Trollhättan och Lerum. 7 december bjöd GöteborgsOperan in till *Julkonsert* i Skövde med opera, musikal och klassisk julmusik. Medverkade gjorde GöteborgsOperans solister och kör med musiker ur GöteborgsOperans Orkester, ackompanjatörer på piano/cembalo samt en konferencier. På det mångskiftande programmet stod bland annat kända julsånger, Corellis julkonsert (*Concerto grosso i g-moll*), duett från Mozartoperan *Così fan tutte*, operettnummer från *Czardasfurstinnan* och *Glada änkan*, musikalsånger från *West side story* och *Fantomen på operan* med flera, samt smakprov från kommande musikalen *Wicked*.

CHAMPAGNETÅRAR

MUSIK Jacques Offenbach

TEXT Mats-Arne Larsson

MUSIKALISK LEDNING Rut Pergament

REGI och bearbetning Åke Zetterström

SCENOGRAFI Thomas Johansson

KOSTYMDESIGN Irene Turegård

LJUSDESIGN Joakim Brink

PREMIÄR 10 FEBRUARI 2022 PÅ SKÖVDESCENEN.

Därefter på turné i Västra Götaland, inkl.

GöteborgsOperans Lilla scen.



ASTRONAUT

KOREOGRAFI Carl Olof Berg
SCENOGRAFI Carl Olof Berg
KOSTYMDESIGN Maja Gunn
LJUSDESIGN Carl Olof Berg
KOMPOSITÖR Mariam Wallentin
NYPREMIÄR 29 AUGUSTI 2022.
Turné i Västra Götaland.

SANDVARGEN

MUSIK Johanna Fridolfsson
LIBRETTO Malin Aghed (efter triologi
om Sandvargen av Åsa Lind)
KAPELLMÄSTARE Johanna Fridolfsson
REGI Emelie Sigelius
SCENOGRAFI Thomas Johansson
KOSTYMDESIGN Anna Lilja
LJUSDESIGN Kent Hellberg
DRAMATURGI Anna Berg
URPREMIÄR 16 SEPTEMBER 2022 PÅ SKÖVDESCENEN.
*Därefter på turné i Västra Götaland samt
GöteborgsOperans Lilla scen.*

KONSERTER

GÖTEBORGSOPERAN PÅ BESÖK
1 APRIL 2022 TURNÉSTART I TIDAHOLM.
Därefter turné i Västra Götalandsregionen.

MOZART & HAYDN 1779
12 OKTOBER I SKÖVDE, 26 OKTOBER I
TROLLHÄTTAN SAMT 28 OKTOBER I LERUM.

JULKONSERT
7 DECEMBER I SKÖVDE





GöteborgsOperan Skapa

SKAPA SAMLAR GÖTEBORGSOPERANS verksamhet som rör barn och unga, familj, medskapande och deltagande. Med nyfikenhet arbetar Skapa för att scenkonst ska vara tillgänglig för alla. Här ryms upplevelser, delaktighet och konstnärlig utveckling för alla.

Inom Skapa är GöteborgsOperans konstformer uppdelade i Skapa dans och Skapa opera/drama. Skapa-verksamheten som är knuten till danskompaniet utgår i huvudsak från de koreografiska verk som danskompaniet arbetar med. Skapa opera/drama driver löpande verksamhet, till exempel barn-, ungdoms- och skapakörer. Skapa driver även specifika projekt, både i och utanför operahuset samt samarbetar med civilsamhället, skolor, fria grupper och andra institutioner.

Skapadagar

Under 2022 kunde Skapadagar genomföras i stort sett som vanligt – två gånger under våren och en gång på hösten. Under Skapadagar visas bredden i verksamheten och det finns möjlighet för besökarna att delta. På februari-lovets Skapadagar var det bland annat start för årets *Återskapa*, *Ungdomsbiennalen* samt *Relaxed performance*. På påsklovet var det återigen dags för Skapadagar, nu med öppet hus, allsångskonsert, guidade turer, *Turboshow: Rigoletto – en klubbshow om makt* och mycket annat. Höstens Skapadagar mellan 28 oktober och 6 november erbjöd Öppen scen, körkonserten *Bleka höga höst* med GöteborgsOperans Skapakör och *Dansa med bebis*.

Skola, barn och unga

Operan och skolan

Den mest omfattande delen av arbetet med regionens skolor är att skolklasser erbjuds att följa en produktion under 3–4 möten med GöteborgsOperans teaterpedagog. Första träffen äger rum på skolan då eleverna får

information om GöteborgsOperan, om handlingen i föreställningen och man pratar om det tema som föreställningen tar upp. Nästa tillfälle är en två timmars guidad vandring på operan, med besök på repetition och workshop med värderingsövningar. Vid tredje träffen ser eleverna den aktuella föreställningen och vid sista mötet görs en utvärdering, antingen med teaterpedagogen på plats eller online. Under hösten har 360 elever och 22 pedagoger fördelat på ett högstadium, sex gymnasieskolor, en folkhögskola och en kulturskola deltagit.

Teaterpedagogen har även haft studiecirklar för lärare enligt en samtalsmetod utarbetad inom Sensus studieförbund, här kallad "Tala opera/dans – tala liv". Totalt har 17 lärare deltagit i två studiecirklar vid sammanlagt sex tillfällen där föreställningarna *Cabaret* och *Hammer* har ingått.

Ytterligare 298 skolelever och pedagoger har sett genrep eller föreställningar av *Cabaret*, *Vinterdrömmar* och *Julglitter och operakaos*.



Lärare ser på scenkonst

2021 blev GöteborgsOperan genom Skapa ny part i kursen *Lärare ser på scenkonst* som sedan ett antal år drivs av Backa Teater och Göteborgs Stads kulturförvaltning. Kursen vänder sig till lärare i Göteborg med omnejd och ger verktyg i att stärka elevers möjlighet till att möta scenkonst, såväl i upplevelsen som i samtalet. Att uppleva konst är en demokratisk rättighet och ingår i skolans bildningsuppdrag. Hösten 2022 var ett kurstillfälle förlagt till GöteborgsOperan på temat *Introduktion till dans*.

Musik- och dansföreställningar

Genom att skapa nyskrivna verk och genom att turnera med dem, vill GöteborgsOperan bidra till att låta alla barn, oavsett förutsättningar, upptäcka scenkonst. Till alla GöteborgsOperans skolföreställningar medföljer alltid ett skolmaterial med förslag till lärarna hur de kan arbeta vidare med eleverna utifrån föreställningens tematik och uttryck.

Sandvargen är en nyskriven barnopera (beställningsverk från GöteborgsOperan) baserad på Åsa Linds prisade böcker. Under skapandet av verket har både sångare

och musiker träffat barn genom GöteborgsOperans samarbete med Rädda Barnen region Väst. Några av dessa har varit referensgrupp till produktionen. *Sandvargen* hade urpremiär i Skövde 16 september och åkte sedan på turné i regionen samt spelades på GöteborgsOperans Lilla scen.

Rakel och Oraklet, GöteborgsOperans minimusikal för 6–8-åringar, hade premiär i oktober 2019. En filmversion gjordes 2021 och visades under öppet hus påsken 2022.

Astronaut är en dansföreställning för barn i mellansta-dieåldern som hade världspremiär 23 september 2021. Föreställningen som skapades för klassrummets specifika miljö blev mycket efterfrågad och fortsatte turnera i Västra Götaland under hösten 2022.

Tvåornas kör var ett samarbete mellan Kulturskolan Hisingen och GöteborgsOperan som utmynnade i konserter på Stora scen den 3 juni. Vid varje skolföreställning på dagen medverkade cirka 300 barn per föreställning. På kvällen gavs en offentlig föreställning för allmänheten (inklusive alla släktingar och kompisar) med alla barn som hade möjlighet att delta.



Barn- och ungdomskörer

GöteborgsOperan vill, förutom gemenskap och sångarglädje, ge barn och ungdomar scenisk erfarenhet och möjlighet att sjunga i professionella sammanhang. I barnkören sjunger barn mellan 9 och 12 år. Ungdomskören delas in i en yngre (12–16 år) och en äldre (16–25 år) grupp.

Under året har barnkören bland annat medverkat i vårens Skapadagar med allsångskonserterna *Sjung med! Sångglädje för hela familjen*. Ungdomskören gjorde under samma vecka *Relaxed performance: Ett liv – lev nu dö sen*.

Ungdomskören har sedan 2019 samarbetat med kören Arctic Light i Norrbotten i det gemensamma projektet *Existens*. Deltagarna i de båda körerna har tillsammans med librettist och kompositör skapat en föreställning från idé till scen. Under pandemin skedde samarbetet digitalt, vilket har visat på hur man kan jobba tillsammans trots stora geografiska avstånd. Våren 2022 framfördes *Existens* både på GöteborgsOperans Stora scen och på Akustikum i Piteå.

Året avslutades med produktionen *Julglitter och operakaos* där barnkören medverkade på scenen och ungdomskörerna sjöng i foajén för publiken strax innan föreställning.

Engagera fler unga

Arbetet med att öka delaktigheten bland unga som av olika anledningar inte har haft möjlighet att möta eller engagera sig i kulturlivet fortsätter.

GöteborgsOperans unga ambassadörer är en grupp unga, 13–25 år, som brinner extra mycket för scenkonst. Fokus är breddat deltagande, ömsesidig dialog och ett forum för unga som vill tala om, uppleva och skapa scenkonst. De är även aktiva genom GöteborgsOperans instagramkonto för unga där de delar sina scenkonstupplevelser med andra.

Ungdomsbiennalen är ett långsiktigt samarbete med Göteborgs Stads Kulturskola, som startade i Angered och på GöteborgsOperan 2019. Ett av målen är att elever och operans medarbetare får mötas, ett annat är att GöteborgsOperan kan vara en arena för de ungdomar som gått i kulturskola länge och kanske tänker sig en framtid inom scenyrken. Under Skapadagar i februari 2022 presenterades ett nytt verk med sång, dans, musik och poesi av och med medverkande ungdomar. GöteborgsOperans Ungdomskörer är också en del i samarbetet.



Tillgänglighet

Ett av Skapas tre fokusområden är att levandegöra arbetet kring tillgänglighet. Scenen ska vara allas, oavsett livserfarenheter eller funktionsvariationer. Olikhet berikar och Skapa har under året samarbetat med olika verksamheter i syftet att lyfta alla människors rätt till kultur.

Relaxed performance

Relaxed performance är en föreställningsform särskilt anpassad för den som vill ha lite friare former än vad andra föreställningar erbjuder. Här råder en avslappnad inställning till rörelser och ljud i publiken. *Relaxed performance* vänder sig särskilt till personer med funktionsvariationer men alla är välkomna, oavsett ålder och funktionsuppsättning. Under 2022 har *Relaxed performance* genomförts vid tre tillfällen; *Majas alfabetssånger*, *Ett liv – lev nu dö sen* och *Sandvargen*.

Nätverket Universell Scenkonst

GöteborgsOperan var drivande i bildandet av det regionala Nätverket Universell Scenkonst (NUS) som verkar för en breddning av scenkonsten vad gäller vilka som får ta plats på scenen och vilka som ges möjlighet att vara publik. Nätverket fokuserar på lärande, konstnärlig

utveckling och opinion. Förutom GöteborgsOperan ingår Regionteater Väst, Big Wind, Danskompaniet Spinn, Språng och Konstra samt tillgänglighetskonsulent från Förvaltningen för kulturutveckling (Västra Götalandsregionen). Skapa har under året varit föredragshållare samt arrangör av flera evenemang genom nätverket.

Dansa med bebis

Under bebis tiden kan föräldrar uppleva att egna önskemål får vänta, inklusive att ta del av kulturupplevelser och få tid för egen träning. *Dansa med bebis* leds av en tidigare dansare vid GöteborgsOperans Danskompani och ger föräldrar möjlighet till både kultur och rörelse tillsammans med sitt barn. Under 2022 gavs *Dansa med bebis* vid tre tillfällen.

Delaktighet

Skapa vill blanda, korsbefrukta och hitta synergieffekter genom möten och en öppen scenkonst för alla.

Skapakören

Skapakören, en mötesplats för vuxna i olika åldrar, bakgrund och erfarenhet som vill sjunga och arbeta sceniskt tillsammans, arbetade under året med en scenisk körkoncert om frihet, *Bleka höga höst*, som fick premiär på Skapadagar hösten 2022. Kören består av cirka 50 personer som framförde såväl svenska visor som serbiska och iranska sånger, samisk jojk och 80-talshits.







Verksamheten i sammandrag

Utfallet för 2022 bör jämföras med 2019 och tidigare, då 2020 och 2021 präglades av att verksamheten i stort sett låg nere på grund av pandemin. Även inledningen av 2022 påverkades av inställda föreställningar och begränsad publik, tills restriktionerna hävdes 9 februari. Därefter följde en tid av återhämtning och det dröjde in på hösten innan salongerna var fyllda igen.

TOTALT ANTAL BESÖKARE

	2022	2021	2020	2019	2018
Besökare scener och spelplatser	188 312	67 196	54 877	264 423	272 538
Besökare övriga aktiviteter	<u>36 586</u>	<u>9 598</u>	<u>11 320</u>	<u>35 817</u>	<u>34 303</u>
	224 898	76 794	66 197	300 240	306 841

SCENER OCH SPELPLATSER

	Antal förest.			Antal besökare			Beläggning per förest.		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020	2022	2021	2020
Stora scenen	181	71	46	141 647	56 444	48 740	783	795	1 060
Lilla scenen	55	85	11	6 701	1 337	782	122	97	71
Skövdescenen	27	8	4	3 520	596	361	130	75	90
Konserter och övrigt	22	25	13	8 311	4 418	2 890	378	190	222
Turnéer i regionen	83	36	36	7 621	1 474	2 104	92	76	58
Internationella turnéer	<u>15</u>	<u>8</u>	<u>0</u>	<u>20 512</u>	<u>2 927</u>	<u>0</u>	<u>1 367</u>	<u>366</u>	<u>0</u>
	383	233	110	188 312	67 196	54 877	492	288	499

ANTAL BESÖKARE, ÖVRIGA AKTIVITETER

	2022	2021	2020	2019	2018
Introduktioner och samtal	5 917	841	2 440	8 187	7 180
Guidningar	4 525	7	1 154	9 335	9 324
Skapa-verksamhet	4 414	4 659	1 907	2 572	1 947
Barn- och ungdomskörer (repetitioner)	3 718	2 318	3 619	4 048	5 414
Oliverskolan (endast 2019)	0	0	0	3 180	0
Övrigt (lunchmusik, Sommarveranda, öppet hus m.m.)	<u>18 012*</u>	<u>1 773</u>	<u>2 200</u>	<u>8 495</u>	<u>10 438</u>
	36 586	9 598	11 320	35 817	34 303

* Från 2022 ingår även Lotta på Liseberg, jobbmässa och VGR-evenemang.

OPERA – STORA SCENEN

Brudköpet	10	5 294	529	42 %
Herr Arnes penningar	7	6 801	972	76 %
Hoffmanns äventyr	8	5 783	723	57 %
Rigoletto	17	14 043	826	66 %
Viva la mamma	<u>8</u>	<u>7 189</u>	<u>899</u>	<u>70 %</u>
	50	39 110	782	62 %

DANS – STORA SCENEN

D and A	7	3 826	547	53 %
Skid/Kites	3	1 681	560	61 %
GO Dansfestival	3	2 028	676	68 %
Hammer	10	9 663	966	92 %
Here not here	11	2 462	224	51 %
Hurricane	<u>1</u>	<u>299</u>	<u>299</u>	<u>29 %</u>
	35	19 959	570	68 %

MUSIKAL – STORA SCENEN

Kärlek skonar ingen	49	34 753	709	60 %
Cabaret	31	34 541	1 114	86 %
Julglitter och operakaos	<u>6</u>	<u>6 845</u>	<u>1 141</u>	<u>89 %</u>
	86	76 139	885	72 %

KONSERTER OCH ÖVRIGT – STORA SCENEN

Nordiska klanger	1	639	639	68 %
Vinterdrömmar	1	1 051	1 051	95 %
Grandi voci	2	1 054	527	51 %
Festkväll 2022	1	618	618	82 %
Tvåornas kör (Skapa)	3	2 162	721	68 %
Existens (Skapa, GO Ungdomskör)	1	394	394	38 %
GöteborgsOperans Dansfestival (gästspel)	<u>1</u>	<u>521</u>	<u>521</u>	<u>64 %</u>
	10	6 439	644	65 %

LILLA SCENEN

Champagnetårar	4	424	106	98 %
GO club	7	671	96	91 %
GO Dansfestival	10	895	90	90 %
Återskapa: Svenne	4	793	198	99 %
Skapakören: Bleka höga höst	2	229	115	95 %
Göteborgs Kulturkalas	3	245	82	91 %
Sandvargen	25	3 444	138	98 %
	55	6 701	122	96 %

SKÖVDESCENEN

Astronaut	5	284	57	100 %
Champagnetårar	5	399	80	52 %
GöteborgsOperan på besök	2	275	138	89 %
Julkonsert	1	500	500	99 %
Mozart & Haydn 1779	1	368	368	73 %
Sandvargen	13	1 694	130	89 %
	27	3 520	130	82 %

KONserter och ÖVRIGA AKTIVITETER

Kammarkonserter	8	795	99	
Musikmaraton	1	500	500	
Göteborgs Kulturkalas	2	1 284	642	
Genrep	11	5 732	521	
	22	8 311	378	



TURNÉER I REGIONEN OCH ÖVRIGA LANDET

Astronaut	38	1 273	34	84 %
Champagnetårar	9	557	62	50 %
Existens (GO Ungdomskör, Piteå)	1	200	200	49 %
Kites/SAABA (Danskompaniet, Stockholm)	4	2 199	550	70 %
GöteborgsOperan på besök	8	810	101	60 %
Mozart & Haydn 1779	2	328	164	33 %
Sandvargen	21	2 254	107	91 %
	83	7 621	92	69 %

INTERNATIONELLA TURNÉER

Hurricane (dans, Aix en Provence, Frankrike)	3	2 779	926	78 %
SAABA/Contemporary dance (dans, Paris, Frankrike)	4	5 364	1 341	96 %
Skid (dans, Turnhout, Belgien)	1	780	780	98 %
Skid/SAABA (dans, Ludwigshafen, Tyskland)	2	1 447	724	70 %
Skid/SAABA (dans, Mulhouse, Frankrike)	2	1 742	871	81 %
Den flygande holländaren	3	8 400	2 800	100 %
(kören, Halden, Norge)	15	20 512	1 367	91 %

DIGITALA VISNINGAR PÅ OPERA.SE

	<i>Antal produktioner</i>	<i>Totalt antal unika visningar</i>
Introduktioner	9	13 447
	9	13 447





Möten med publiken

PUBLIKENS MÖTE MED GöteborgsOperan ska präglas av helhetssyn, vare sig det sker på webbplatsen eller i sociala medier, i operahuset eller någon av regionens alla scener för gästspel. Ett gott bemötande där alla besökare känner sig sedda och välkomna är självklart, liksom att erbjuda olika vägar in till upplevelser av scenkonst i olika former.

Vägar till operan

Säsongsprogram och opera.se

GöteborgsOperans repertoar presenteras i ett tryckt säsongsprogram. Det finns att hämta utan kostnad i foajéerna i Göteborg och Skövde. All information om säsongen och respektive uppsättning finns också på opera.se, där det även finns en lättläst version av handlingen i operor och musikalerna. Via opera.se kan besökarna även köpa biljetter.

Både antalet besök och antal sidvisningar på opera.se ökade under 2022, jämfört med föregående år. 2021 samt inledningen av 2022 påverkades av pandemin, vilket gör det svårt att jämföra utfallet mellan åren.

opera.se	2022	2021	% förändr.
Besök till opera.se (sessioner)	762 000	576 800	32 %
Antal sidvisningar	1 971 900	1 757 300	12 %
Sidor per besök (session)	3,5	3,37	3 %
Besökslängd i genomsnitt	03:40	02:54	26 %

Engagemang på sociala medier

GöteborgsOperan är synlig på både Facebook, Instagram, Youtube och Twitter. Antalet följare har fortsatt att öka under 2022. Den största tillväxten var på Instagram-

kontot @goteborgsoperansdanskompagni som ökade med närmare 7 700 följare och fick en samlad räckvidd på 1 064 457 under året. Innehåll om dansföreställningarna *Skid/Kites* och *Hammer* toppade statistiken såväl på danskompagniets Instagram som på @goteborgsoperan.

GöteborgsOperans Facebooksida nådde en räckvidd på 1 783 883, en ökning med 44 procent jämfört med föregående år. Årets mest engagerande inlägg var om orkesterns medverkan på Ullevi under Håkan Hellström-konserterna. Inlägget fick en organisk räckvidd på 420 312 och fick över 6 300 reaktioner.

Sedan tidigare har även husets unga en egen kanal på Instagram, @ungagoteborgsoperan, där barn- och ungdomskörerna och avdelningen Skapas arbete är i fokus. Mestadels är det GöteborgsOperans unga ambassadörer som producerar innehållet och mest engagerade deras julhälsning som fick cirka 10 000 uppspelningar.

Erbjudanden till studenter

Vid terminsstarten hösten 2022 medverkade GöteborgsOperan på en träff med studenter. De studerande kan anmäla sig till studentlistan. Vid årsskiftet hade studentlistan 1 164 medlemmar som får erbjudande om att köpa max 2 biljetter för 150 kr per styck.

Samarbetet med Mecenat fortlöper också, och innehavare av Mecenatkort betalar 75 procent av biljettpriset.

Digitalt nyhetsbrev

Information om föreställningar, erbjudanden och aktiviteter skickas ut via GöteborgsOperans digitala Nyhetsbrev. Trots pandemi och inställd publik verksamhet vid årets början har intresset för GöteborgsOperan ökat. Vid årets slut var drygt 52 500 prenumeranter på nyhetsbrevet, en ökning med nästan 27 procent jämfört med föregående år. Förfrågan om att prenumerera på nyhetsbrevet kommer när man besöker webbplatsen opera.se, samt vid GDPR-förfrågningar (hantering av personuppgifter) och

vid inskrivning på Studentlistan. Det finns också möjlighet att anmäla sig till Nyhetsbrevet via de digitala inför- och tack för besöket-utskick som går till alla som köpt biljett till en föreställning.

Tidningen Birgit

Tidningen Birgit är GöteborgsOperans publiktidning, uppkallad efter operans gudmor Birgit Nilsson. Den kommer ut tre gånger per år och finns tillgänglig för alla besökare i foajéerna i Göteborg och Skövde samt i digital form på opera.se. Tidningens fokus är att berätta om det som händer bakom kulisserna, bland annat genom att kika in i ateljéer och verkstäder och träffa de som jobbar bakom scenen.

Framtida publik

I samband med pandemin förändrades människors beteende vad gäller kulturvanor och biljettköp. För att attrahera ny publik och behålla den befintliga, startades det strategiska projektet "Framtida publik". Det innefattar både ökad kunskap om kulturkonsumtion, mer kunskap om besökarna, nya arbetssätt och utveckling av framtida repertoar. Arbetet inkluderar ett helhetstänk både före, under och efter besök på GöteborgsOperan. (Se Kunden i fokus.)

Arbetet för att nå ny publik fortsatte under 2022. Musikalen *Kärlek skonar ingen* med sånger av artisten Håkan Hellström spelades över årsskiftet 21/22 och in på våren. I augusti medverkade GöteborgsOperans Orkester vid Håkan Hellströms utsålda Ullevi-konserter med publikrekord. I februari var det premiär för *GO club*, en ny form av möten och musik/uppträdanden på Lilla scenen. Musik som i vanliga fall inte framförs på operans scener kombineras här med gäster, mat etc. *GO club* har genomförts vid sju tillfällen under 2022 och har varit mycket välbesökta. Inslagen har varit allt från musikal, pop och diktläsning till folkton och körer.

På plats

Publikens första kontakt vid besök – foajépersonalen

Värdarna är de första som besökarna möter när de kommer in på GöteborgsOperan för att se en föreställning. I foajéns biljettkassa, Operashop, café, barer, restaurang



och garderober arbetar personal som också är bland de första som besökarna möter. All foajépersonal utbildas kontinuerligt i både bemötande och tillgänglighet. Det är en viktig del av kontakten och professionaliteten gentemot publik och besökare.

Värdarna har obligatorisk utbildning i HLR (hjärt-lungräddning) och tränar kontinuerligt. De kunskaperna har behövts med ett livräddande resultat genom åren vid hjärtstopp, men även vid andra insjuknanden. Utöver detta har personal genomgått RUS-utbildning (kurs i ansvarsfull alkoholservering). Övningar för utrymning av salong och foajé vid brand eller annan fara sker vid flera tillfällen varje år. Foajépersonalen tränas i simulerade situationer för att kunna agera vid verklig händelse.

2022 startade med inställda föreställningar men hos GöteborgsOperans värdar var det hög aktivitet. Inför premiären av dansverket *Here not here* i januari väntade helt nya utmaningar. För varje föreställning delades publiken in i tolv grupper som skickades iväg med sex

minuters mellanrum. De leddes ner i ena utrymningskultverten och vidare genom korridorer ner till underbotten (området under Stora scen). Därifrån fördes gruppen genom vindlande trappor, upp och över Lilla scenens glaslabyrint och vidare ut på Stora scenens golv. På varje stopp fick besökarna ett slags föreställning av dansarna. Avslutningen var en föreställning på Stora scen. Uppdraget att styra publiken och på sekunden synkronisera varje publikgrupp med föreställningens exakta schematiska loop var en av värdarnas största utmaningar någonsin och krävde ett digert förarbete vilket ledde till en både konstnärlig och logistisk succé.

Året som helhet bjöd på sedvanliga utmaningar och mycket publik, särskilt när *Cabaret* drog i gång. Där fick 21 personer varje kväll chansen att komma föreställningen riktigt nära på de så kallade scenplatserna, där värdarna lotsar och förbereder gästerna på upplevelsen att få vara med som ett slags statist i föreställningen.



Guidade turer

Guidningarna på GöteborgsOperan är mycket populära. 2022 kom cirka 4 500 på guidad tur, varav drygt hälften var barn. Det ges både öppna turer och för ett stort antal bokade grupper. På sommaren brukar det arrangeras somarguidningar några dagar i veckan. Förutom de ordinarie guidningarna anordnar GöteborgsOperan olika temaguidningar som exempelvis visningar på de tekniska avdelningarna. Temaguidningarna hade 2022 fokus på kostym.

Många som går guidad tur kombinerar det med lunch i restaurangen. Högstadi- och gymnasieelever kommer oftast på guidad tur i samband med att de ska se en föreställning. Vissa grupper, till exempel körer, orkestrar och amatörteatrar, har särskilda önskemål om vad de vill se eller lära sig. Studiecirklar avslutar ofta med ett besök på operan och familjer bokar guidning som en del av ett födelsedagsfirande. Avdelningen Skapa (som rör barn och unga, familj, medskapande och deltagande) visar också huset för besökande grupper.

Konserter med fri entré

Kammarkonserterna är i det mindre formatet och presenteras oftast på lördagar vid lunchtid. Musiker och sångare från GöteborgsOperan, ibland med gäster, konserterar med varierande program och genrer. Kammarkonserterna, som har fri entré (bokad biljett krävs dock), är mycket välbesökta. Antalet sittplatser fylls snabbt och även balkonger och del av trapporna i foajén tas i anspråk av publiken. Även lördagskonserterna i Skövde har fri entré.

2022 framfördes åtta kammarkonserter varav en ägde rum i Hagakyrkan, resterande i GöteborgsOperans foajé. I Skövde framfördes inga lördagskonserter detta år.

Introduktioner till föreställningar

En timma före opera- och dansföreställningar ges introduktioner på Lilla scen. De kostar inget extra; biljetten gäller som inträde. Introduktionerna brukar vara välbesökta och är en uppskattad möjlighet för publiken att lära känna föreställningen och få en djupare inblick i handling och bakgrund.

Ett genomsnittligt år, och även för 2022, brukar mellan tio och femton procent av gästerna ta sig tid att gå på introduktionen. Genomsnittet ligger på cirka 160 besökare på operaintroduktioner och 80 vid dansintroduktioner.

Introduktionerna filmas även och läggs upp digitalt på

respektive föreställningssida på opera.se, vilket ökar både tillgänglighet och service. Tack var dessa digitala introduktioner kan fler ta del av dem. I regel har de 2 000–3 000 visningar (bland annat beroende på spelperiodens längd). De digitala introduktionerna hade sammanlagt drygt 13 400 visningar under 2022.

Kontakt med danspubliken

Danskompaniet fortsätter att bjuda in danspubliken till samtal, introduktioner och öppna repetitioner.

Danskompaniet har fysiska introduktioner, som hålls utvalda dagar och med begränsat antal platser. Under 2022 har det hållits två tillfällen med fysisk introduktion inför danskvällen *D and A* samt vid ett tillfälle innan *Skid/Kites*. Vi hade också familjevänlig, fysisk introduktion av *Kites* vid Öppet hus-dagen.

Inför premiären av dansverket *Hammer* gavs en öppen repetition och senare hölls ett eftersnack med publiken efter en föreställning av *Hammer*.

Det har även hållits rörelse- och improvisationsworkshops av en dansare från kompaniet vid flera tillfällen under 2022, bland annat under Dansfestivalen.

Samtal vid premiärer

Inför premiärer av opera- och musikalproduktioner på Stora scen arrangeras öppna samtal med Göteborgs-Operans dramaturg som moderator.

Teamen för den aktuella produktionen, solister samt gäster med anknytning till föreställningens teman bjuds in, och här diskuteras både uppsättningens frågeställningar och relevanta samtidsfrågor. Samtalen varvas med musikaliska inslag av några medverkande solister samt ackompanjator vid flygeln. Dessa samtal hålls på Lilla scen och är mycket uppskattade av publiken, dels för de ibland oväntade och intressanta ämnen som berörs, dels för att de ger djupare kunskap om uppsättningen och verket som sådant. Då teamen är från olika länder hålls samtalen ofta på engelska. Samtalen spelas in och läggs upp på opera.se.

2022 genomfördes samtal åter efter att operahuset öppnat för föreställningar. Samtal anordnades inför samtliga premiärer på Stora scen utom vid nypremiärer (repriser).

Föreställningsprogram

Till varje föreställning finns ett unikt program. I program-

men kan man förutom handling, historisk text och biografier ta del av de konstnärliga teamens tankar, låta dirigenten guida genom musiken och ta del av fördjupningar i uppsättningens tema.

Föreställningsprogrammen finns att köpa i Operashopen, caféet och garderoberna. Besökarna kan också förbeställa programmet vid köp av biljetter online.

Tillgänglighet och hjälpmedel

GöteborgsOperan ska möta sin publik med hög kvalitet på service, kunskap och bemötande och verka för en bred tillgänglighet. Verksamheten ska anpassas så att föreställningarna är tillgängliga för alla. Personer med funktionsvariationer ska få hjälp med att på ett flexibelt och individanpassat sätt få förutsättningar för en bra upplevelse.

Besökare kan förbereda sitt besök via tillgänglighetsdatabasen, TDB, som finns länkad från opera.se. Under 2022 uppdaterades uppgifterna i tillgänglighetsdatabasen tillsammans med Västra Götalandsregionen.

Orienteringstavlor finns uppsatta i foajén och man är välkommen att före sitt besök kontakta bokningen för att få mer information eller tala om vilka behov av tillgänglighet man har.

För rullstolsburna finns särskilda platser på parkett. Den som har nedsatt hörsel kan låna hörslinga. För personer med synnedsättning syntolkas vissa föreställningar. Under 2022 genomfördes syntolkning vid sex tillfällen.

Textmaskin med svensk och engelsk text används vid alla operor och musikaler, oavsett vilket språk som föreställningen framförs på. Handlingen finns i lättläst version på webbplatsen i anslutning till premiärdatumet. På varje produktionssida finns direktlänk med information om tillgänglighet i operahuset.

Webbplatsen opera.se är strukturerad så att den som önskar kan få sidorna upplästa av vedertagna mjukvaror för talsyntes och finns även i engelsk version.

Operashopen erbjuder fantasi och kunskap

Operashopen är fylld av lekfull fantasi och fördjupande kunskap. Sortimentet knyter an till musik- och teaterkonsten och till olika föreställningar. Här hittar man presenter för alla åldrar som nothäften, fakta- och barnböcker, masker, spel och utklädningskläder.

I Operashopen säljs också egna produkter tillverkade för operan och för danskompaniet. Det mesta av de egna

produkterna är miljömärkta och gjorda av återvunnet material, till exempel inredningssortimentet som är tillverkat av gamla reklamvepor.

Restaurang, café och bar

GöteborgsOperans restaurang serverar mat och dryck i samband med föreställningar samt lunch. Dessutom ordnas skraddarsydda företagsarrangemang, uthyrningar och event. Därutöver serveras personalmat för de anställda.

Onsdagar är köttfri dag både för lunchgäster och i personalmatsalen. Restaurangen har en "Gröna Menyn", med vegetariska rätter genom hela trerättersmenyn. Menyn i restaurangen byts varannan månad och ska tilltala en stor bredd av besökare. Caféerna har ett växlande utbud av smörgåsar och bakverk.

Ett viktigt förhållningssätt är att hålla en mycket hög nivå på bemötande och service. Restaurangens personal har stor kännedom om till exempel matallergier och annan matintolerans och kunskaperna uppdateras ständigt. Restaurangen är miljömärkt med Svanen, är med i nätverket Hållbara restauranger och är en del av Fairtrade Region.

En nyhet för 2022 var att Sommarverandan utökades med en uteservering nedanför den ordinarie verandan, där gästerna kunde njuta av musikalisk underhållning samt miljön med närheten till vattnet.

En långvarig bekantskap

Abonnemang

Säsongen 2022/2023 återupptogs försäljningen av abonnemang. Gamla abonnenter och stamgäster erbjöds att köpa abonnemang med förtur. En vecka därefter släpptes abonnemangen till övriga besökare. Under säsongen finns abonnemangen Premiär och Ditt val.

Ombud sprider information

GöteborgsOperan har drygt 130 ombud. Ombuden är av stor betydelse då de hjälper till att sprida information om allt som händer i operahuset till grupper som kanske inte hade kommit i kontakt med GöteborgsOperan annars.

Ett ombud bokar bland annat biljetter till intresserade i



sitt nätverk. Ombuden erhåller olika förmåner, som rabatterade biljetter efter ett visst antal bokade, möjlighet att boka biljetter före ordinarie biljettsläpp och möjlighet att efter särskild inbjudan se generalrepetitioner.

Att vara ombud är också en möjlighet för den som är intresserad av scenkonst att få en plattform att verka utifrån. För ombuden arrangeras samtal inför nya uppsättningar, där de får djupare kunskap om de olika verken och uppsättningararna.

GöteborgsOperan arrangerar även den årliga ombudsträffen med till exempel medarbetare som berättar om sin yrkesroll och sitt yrkeskunnande.

Under 2022 arrangerades den årliga ombudsträffen i en något enklare upplaga, för att välkomna tillbaka ombuden efter pandemin.

Tre vänföreningar

GöteborgsOperan har tre fristående, aktiva vänföreningar; GöteborgsOperans Vänner med nästan 400 medlemmar, Danskompaniets Vänner med 170 medlemmar samt TeaterVännerna i Skaraborg med 300 medlemmar.

Medlemmarna i GöteborgsOperans Vänner erbjuds bland annat föreläsningar med fördjupning av verken, opera- och musikalresor samt träffar med till exempel någon solist och andra medarbetare. Medlemmarna erbjuds även rabatterade biljetter vid några tillfällen per år.

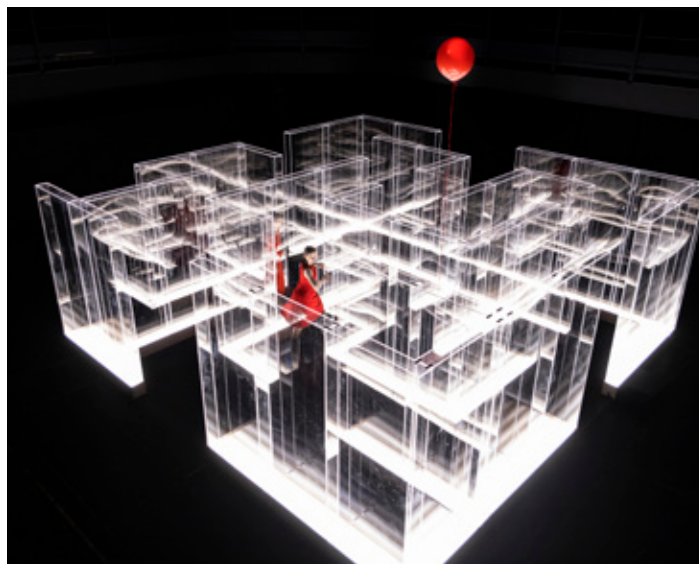
TeaterVännerna i Skaraborg ordnar evenemang med olika artister ungefär en gång i månaden. I samband med GöteborgsOperans regionala produktioner i Skövde Kulturhus genomförs oftast specialintroduktioner för medlemmarna. Flera av föreningens medlemmar arbetar ideellt som värdar vid de regionala föreställningarna i Skövde Kulturhus.

Danskompaniets Vänner får genom sitt medlemskap bland annat träffa dansare, koreografer och scenografer, besöka repetitioner samt åka på resor för att se andra dansföreställningar.

Representanter från GöteborgsOperan sitter i respektive vänförenings styrelse.

Digital innovation

GöteborgsOperan ska vara en nyskapande mötesplats i rörelse som väcker engagemang och upptäckarlust. I



innovationsprojektet med arbetsnamnet *GO XploreART* vill vi ta reda på hur ny teknik kan bidra till att nå ut med scenkonst till ännu fler – via skärmen. Målet är att öka tillgängligheten, vidga deltagandet och sänka trösklarna.

Under våren 2022 påbörjades ett lärandeprojekt där en av scenerna ur dansverket *Here not here* skapats till en virtuell scen. Med hjälp av filmtekniken motion capture har dansare i GöteborgsOperans Danskompani filmats och skapat avатарer av dansarna. Tack vare VR-glasögon med den senaste tekniken kommer betraktaren riktigt nära dansarna inne i en glaslabrynt och föreställningen kan upplevas från olika vinklar – om och om igen. Resultatet visades upp under premiären av *Here not here* i januari. Det är också möjligt att ta med delar av föreställningen digitalt på kommande turnéer.

Samarbeten sker bland annat med Visual arena. Under hösten gjordes en förstudie om ett digitalt operahus, som en ny upplevelse när man besöker den virtuella operan. Det är inte själva kulturupplevelsen som står i fokus för förstudien utan huset, magin – det som händer när man kliver in i operahuset.

Ytterligare ett samarbete pågår med spelutvecklingsenheten på högskolan i Skövde. I samarbetet får de studerande i uppgift att förlänga och förstärka besöket på GöteborgsOperan genom olika spelidéer. De har exempelvis tagit fram en spelidé där barn som ska besöka eller har besökt *Sandvargen* ska få ställa frågor och jobba interaktivt med föreställningen genom en app.

Kunden i fokus

Inom strategiområdet "Framtida publik", återfinns Kunden i fokus, ett strategiskt projekt som syftar till att bättra kunderna hand om och behålla de befintliga besökarna samt locka fler nya besökare. Ambitionen är att erbjuda en sammanhållen, inspirerande upplevelse – före, under och efter besöket i huset, allt utifrån besökarens perspektiv. För att göra detta krävs en helhetssyn på hela resan, från besökarens första kontakt till dagarna efter avslutat besök.

Under 2022 har ett pilotprojekt genomförts för att införa ett uppdaterat, kundorienterat och datadrivet arbetssätt. Genom en undersökning av GöteborgsOperans befintliga kundunderlag identifierades tre huvudsegment som projektet fokuserade på. Under hösten implementerades ett *marketing automation system*, som hanterar digitala utskick och där det går att analysera kundbasen så att kommunikation och erbjudanden kan riktas till rätt kund i rätt tid, baserat på geografiska och demografiska data. Ett test gjordes på uppsättningen *Julglitter och operakaos*. Testet innebar att projektets arbetsgrupp utifrån insikter kunde göra ännu bättre val, anpassningar och beslut i samband med både kommunikation och försäljningsinsatser men också för upplevelsen på plats på GöteborgsOperan. Arbetet fortsätter under 2023.

GöteborgsOperan och omvärlden

Om GöteborgsOperan i medierna

2022 blev ett år där GöteborgsOperan återigen syntes i medierna med tyngdpunkt på det sceniska i stället för på nya restriktioner och uppskjutna föreställningar. Likt före pandemin skrevs förhandsartiklar, intervjuer och porträtt och gjordes inslag i radio och tv. Liksom granskningar, svenska och internationella recensioner samt sändningar i Sveriges Radio.

I mediearkivet Retriever finns cirka 2 000 träffar för GöteborgsOperan år 2022, vilket inte är i nivå med antalet träffar före pandemin – våren präglades av kvarvarande restriktioner.

Första halvåret sticker två operauppsättningar ut

mediemässigt: *Herr Arnes penningar* och *Viva la mamma*. Den första blev en stor publik- och kritikersuccé och att humorikonen Claes Eriksson "begår operadebut" som regissör till *Viva la mamma* undgick få.

Säsongssläppet i slutet av april, när repertoaren för hösten 2022 och våren 2023 presenterades, fick sedvanlig genklang. Att GöteborgsOperans Orkester, tillsammans med Göteborgs Symfoniker och Göteborg Wind Orchestra, genomförde ett tio timmar långt musikmaraton till förmån för Ukrainas musikliv, bevakades av bland annat TT, GP, SVT och SR.

Hösten inleddes som vanligt med medverkan live i "Lotta på Liseberg" på TV4 – den 8 augusti bjöds på ett smakprov ur kommande musikalen *Det var en gång på Grand Hôtel*. Dansproduktionen för skolor, *Astronaut*, fick mycket fin lokalpress på turnéerna i regionen.

Bland höstens stora produktioner sticker fyra ut i medieintresse:

Något så unikt som en nyskriven barnopera (*Sandvargen*) gav riksgenomslag med flera inslag i SR Kulturnytt samt en mängd lokalpress på besök inför premiären i Skövde.

Sedan brakade medieintresset lös från och med pressvisningen inför *Cabaret*, som fick stor publicitet nationellt, regionalt och lokalt. Vinkeln "äntligen premiär efter två års väntan" syntes överallt.

Inför koreografen Alexander Ekmans helaftonsverk *Hammer* ökade medieintresset rejält. Bland annat gjorde TT en lång förhandsintervju med Alexander Ekman som publicerades i hela landet. Göteborgs-Posten gjorde ett fem sidor långt reportage om honom, verket och GöteborgsOperans Danskompani. Recensionerna var hyllande och danskompaniet slog sannolikt rekord i antal dansrecensioner i svensk dagspress. En pressbild ur *Hammer* blev dessutom omslagsbild på decembernumret av det prestigefyllda, tyska dansmagasinet *Tanz*.

Operan *Hoffmanns äventyr* står ut som operan med störst internationellt intresse under året. Alla stora svenska riksmidier recenserade, så även SVT Kulturnyheter.

GöteborgsOperan har även fått negativ uppmärksamhet under året: Efter en kritisk artikel i början av mars uppstod en kortvarig mediediskussion kring GöteborgsOperans ställningstagande efter Rysslands invasion av Ukraina, där vi snabbt klargjorde att vi självklart stöttar Ukraina. I september avgick styrelseordföranden på egen begäran, vilket genererade ett antal artiklar.

När GöteborgsOperan i oktober nominerades till International Opera Award 2022 i kategorin Hållbarhet, fick det stort genomslag i medierna. Ännu mer press blev det i slutet av november när GöteborgsOperan vann priset.

Medieåret avslutades med att GöteborgsOperan fanns med på flera listor över bästa scenkonstupplevelser 2022, med särskilt fokus på *Sandvargen*, *Hammer* och *Herr Arnes penningar*. Dessutom uppmärksammades att scenograf Lars-Åke Thessman nominerades till prestigefulla Svenska teaterkritikers förenings teaterpris 2022 för *Herr Arnes penningar*. Christina Björklund, vd, rankades som nummer 69 på GP:s årliga lista över vilka som har mest makt över och påverkan på göteborgarnas liv. I motiveringen står att danskompaniet håller absolut världsklass.

Priser och utmärkelser

Opera.se fick topplacering för tillgänglighet i Funkas mätning Inkluderingsbarometern i september 2022. Funka är en organisation som undersöker tillgänglighet på sajter (mest myndigheter). Det som bland annat undersöks är funktionerna på startsidan, som att man kan navigera via tangentbordet. I barometern har startsidan på närmare 1 800 sajter testats och GöteborgsOperan fick ingen anmärkning. Detta är ett extra fint resultat, eftersom stort fokus har lagts på just tillgängligheten i arbetet med webbplatsen.

Den 28 november belönades GöteborgsOperan med International Opera Awards, "operavärldens Oscar", i kategorin Hållbarhet vid en gala i Madrid och utsågs därmed till världens mest hållbara operahus. Detta bland annat som en följd av arbetet med Wagners Ringen och "Grön opera". GöteborgsOperans arbete har rönt stort intresse från andra institutioner både i och utanför Sverige.

Vad tycker besökarna?

GöteborgsOperan gör olika slags publikundersökningar kontinuerligt. Kundundersökningar på GöteborgsOperans besökare genomförs via telefon och webb av extern part. Här mäts bland annat kundnöjdhet, köpupplevelsen utvärderas och upplevelsen av besöket jämförs mellan olika föreställningar. I kundundersökningarna syns en ökad nöjdhet med besöket som helhet från 2019 och framåt. De som ger allra högsta besök efter sitt besök ökar år från år.

Efter varje föreställning görs även publikuppföljning via en webbenkät. Publikuppföljningen ger bra input om

vad som förhöjer kundupplevelsen än mer. Det har exempelvis lett till att informationen inför besöket har gjorts mer utförlig.

Kvartalsvis görs uppföljning av GöteborgsOperans synlighet i press samt av sociala kanaler. Här mäts genomslag hos målgruppen och utvecklingen i operans sociala kanaler. Målet vad gäller ökat antal följare och den organiska räckvidden i de sociala kanalerna har klart överträffats.

GöteborgsOperan deltar även i SOM-institutets årliga undersökning, Väst-SOM, vilket gör det möjligt att benchmarka sig med andra västsvenska aktörer.

Dessutom görs kampanjmätningar av större reklamkampanjer av extern part för att mäta mottagandet i målgruppen.



GöteborgsOperan som samhällsaktör

Samarbeten lokalt, regionalt och nationellt

GöteborgsOperan ska vara en angelägen del av civilsamhället och samarbeta med företag, institutioner, organisationer och arrangörer. Detta genom att bygga nätverk och skapa utvecklings- och samarbetsmöjligheter.

Samverkan för ökad delaktighet

Sedan 2021 har GöteborgsOperan ett långsiktigt samarbete med Rädda Barnen region Väst. Samarbetet med Rädda Barnen ska göra att fler får tillgång till kultur och möjlighet att vara delaktiga i GöteborgsOperans verksamhet. Under året har samarbetet med Rädda Barnen i Hjällbo bland annat lett till att grupper från Rädda Barn-

ens Mammaforum och Tjejforum sett dansföreställningar och själva dansat och utforskat rörelse.

GöteborgsOperan var drivande i att bilda det regionala Nätverket Universell Scenkonst, för att lyfta frågor kring scenkonst för barn och unga med multifunktionsvariationer. *Relaxed performance* är en form av föreställning som vänder sig särskilt till personer med funktionsvariationer men alla är välkomna, oavsett ålder och funktionsuppsättning. Under 2022 har *Relaxed performance* genomförts vid tre tillfällen.

GöteborgsOperan arbetar fortsatt med folkhögskolor och andra kulturinstitutioner i regionen under projektnamnet FOKIS, Folkbildning och kultur i samverkan. Ett långsiktigt samarbete sker även med Göteborgs Kulturskola, där *Ungdomsbiennalen* är en betydande del. *Tvåornas kör* är ett annat samarbete med kulturskolan. I juni 2022 uppträdde elever från andra klass på Stora scen i tre konserter, med cirka 300 medverkande barn per föreställning.

Mentorer, praktikanter och lärlingar

GöteborgsOperan samarbetar med samtliga tre musikalutbildningar i Göteborg; Högskolan för scen och musik (HSM), Balettakademien och Performing Arts School. Med HSM har GöteborgsOperan ett långsiktigt mentorskapsprojekt för masterstudenterna under deras 2-åriga utbildning. Syftet är att ge studenterna inblick i operans verksamhet och i solisternas arbete samt få annan relevant kunskap i relation till sin utbildning.

I årets produktion av *Cabaret* (säsongen 2022/2023), medverkade tre praktikanter från Högskolan för Scen och Musik (HSM).

Under 2022 har lärling/praktikanter från Hantverksprogrammet i Leksand (maskör) samt Göteborgs Frisörskola arbetat på mask- och perukavdelningen. Kostymateljéerna hade fyra praktikanter, två på våren och två på hösten, från Nordiska skräddarskolan och Tillskärarakademien herr/dam.



Sponsorer

GöteborgsOperans sponsorsamarbeten har som mål att vara hållbara och långsiktiga. Genom sponsorskapet stärker sponsorerna sitt eget varumärke, men är också en viktig del i att bygga regionens och stadens attraktionskraft. Tillsammans gör vi scenkonsten, och allt det goda som följer med den, tillgänglig för fler.

GöteborgsOperan har en tät kontakt med sponsorerna. De bjuds in till premiärer och välkomnas att genomföra kundarrangemang och personalaktiviteter i samband med föreställningar. Under året har sponsorer bjudits in till en rad nätverksträffar, specialguidningar och "lära känna-luncher".

Under 2022 har GöteborgsOperan arbetat fram en ny sponsorstruktur för att möta näringslivets efterfrågan på ett djupare samhällsengagemang och särskilda fokusområden. Som ett exempel genomfördes jobbmässan Skarpt läge på GöteborgsOperan med huvudsponsorn Göteborgs Hamn som värd. 1 100 unga kom och 192 jobb tillsattes under de två timmar de minglade runt och gjorde arbetsintervjuer. Under året har "Kulturhjeltebiljetter" instiftats där sponsorer donerar en pott biljetter till avdelningen Skapa att fördela. Genom sponsorskapet bidrar sponsorerna därmed till mer kultur till fler och möjliggör för den som är nyfiken på GöteborgsOperan att få biljetter.

Både SKF och Volvokoncernen har haft helabonnerade föreställningar för sina anställda och Göteborgs Hamn bjöd in till sin årliga Gothenburg Port Day med föreläsningar på Stora scen, festligt mingel i foajén följt av föreställning för deltagarna. Säsongen avslutades traditionsenligt med en uppskattad festkväll med en unik sponsorföreställning med efterföljande mingel och möte med en bred representation av operans personal som berättade om verksamheten.

Från och med 1 januari 2023 byter sponsorer benämning till partner.

Nätverk för säkerhet

GöteborgsOperans säkerhetschef medverkar i olika nätverk, till exempel Näringslivets säkerhetsdelegation, Evenemangs säkerhetsnätverket samt Nätverk för säkerhetschefer, där säkerhetschefer från hela Sverige träffas och diskuterar branschrelaterade frågor.

GöteborgsOperan har goda kontakter och kommunikation med berörda myndigheter.



Samarbete med externa aktörer

Några chefer/medarbetare på GöteborgsOperan var under året ledamöter i olika styrelser i Kultursverige, till exempel Performing Arts School, ShareMusic & Performing Arts, Blåsmusik i Väst, Svensk Scenkonst, Göteborgs Universitet och SVT samt i ledningsgruppen för Balettakademien Göteborg.

Internationella samarbeten

Operasamarbeten

GöteborgsOperan samarbetar kontinuerligt med andra operahus runt produktioner, även om det varit begränsat under pandemin. Under 2022 hyrde GöteborgsOperan (tillsammans med Finska Nationaloperan, som är delägare) ut produktionen av *Madame Butterfly*. Den fick i november sin premiär på operahuset i Bordeaux. Samtidigt hade den nya produktionen av *Hoffmanns äventyr* premiär på GöteborgsOperan. Denna är en samproduktion med Saarländisches Staatstheater i Saarbrücken, Tyskland.

Under 2023 kommer *Don Giovanni*, som samproducerades med operahuset i Aten och Köpenhamn, äntligen

att få sin premiär på GöteborgsOperan två år senare än planerat. Under 2023 får också GöteborgsOperans produktion av *Ariadne auf Naxos* premiär i Leeds. Produktionen spelades i Göteborg 2017 och var redan från början en samproduktion med Opera North.

Danskompaniet på turné

Våren 2022 åkte danskompaniet på turné till Turnhout och Ludwigshafen, tätt följt av Aix en Provence och Paris. Hösten 2022 gick turnéer till Dansens Hus i Stockholm och till den franska staden Mulhouse. I juni månad 2022 skulle GöteborgsOperans Danskompani gästas Moskva samt Sankt Petersburg, men på grund av kriget i Ukraina ställdes turnén in. Fortsatta turnéer planeras in för danskompaniet, förfrågningarna och inbjudningarna är många fler än vad som är möjligt att genomföra.

Uthyrning av dansproduktioner

I takt med att GöteborgsOperans Danskompani har blivit världsberömt har andra kompanier visat intresse för att

sätta upp de verk som är skapade för GöteborgsOperan. Produktionen *Noetic* är uthyrd till Antwerpen och dansverket *Untitled black* är uthyrd till Darmstadt.

Kören på turné

I juni medverkade GöteborgsOperans Kör i Opera Østfolds uppsättning av Richard Wagners opera *Den flygande holländaren* på utomhusscenen i Fredrikstens fästning i norska Halden, tillsammans med Det Norske Blåseensemble och Wermland Operas orkester.

Opera Europa

Opera Europa är ett internationellt nätverk för operahus och operafestivaler med över 215 medlemmar från 43 länder. Henning Ruhe, konstnärlig chef för Opera/drama sedan 2020, sitter i styrelsen för Opera Europa. Organisationen har ett antal specialistforum för olika yrkeskategorier. Under året var GöteborgsOperan representerad med ledamöter i styrgrupperna för Artistic Administration & Production samt Marketing & Communication.



Medarbetare

VI STÅR FÖR alla medarbetares lika rättigheter och möjligheter. Tillsammans skapar vi förutsättningar för en arbetsplats där medarbetarna mår bra, vill utvecklas och känner sig trygga. Vi respekterar varandra och vårt arbetssätt präglas av öppenhet, samarbete och dialog.

Organisation

Rekryteringar

Rekrytering av ny teknisk chef genomfördes under 2021 med tillträde 1 april 2022. Verksamhetsledare för Skapa rekryterades under året och tillträdde fullt ut 1 januari 2023. En marknadsanalytiker rekryterades hösten 2022. Därutöver har fler rekryteringar gjorts, exempelvis solister/musikalartister på långa kontrakt, sångare till operakören, musiker till orkestern, dansare till danskompaniet samt några ytterligare specialistkompetenser på övriga avdelningar. Efter pandemin har vakanser börjat besättas och kompetenser fyllts på.

Ledarskap

En av de absolut viktigaste förutsättningarna för att GöteborgsOperan ska kunna bedriva en bra verksamhet är kunniga och engagerade medarbetare. Cheferna ska genom tydliga mandat och uppdrag utveckla medarbetare till att ta ett stort eget ansvar och vara med och forma verksamheten. Ledarskapet bygger på motivation, inspiration och att ta tillvara medarbetarnas initiativkraft.

Under 2022 har samtliga chefer med både budget- och personalansvar deltagit i en ledarskapsutbildning. Syftet med utbildningen är att skapa ett mer medvetet ledarskap med hög självkännet, dela erfarenheter om ledarskap på GöteborgsOperan för att skapa ett enat ledarkollektiv samt att ge kompetenspåfyllnad med både teorier och verktyg. Arbetet med ledarskapsutbildningen fortsätter under 2023.

Kompetensförsörjning

2021 fastslog ledningen att kompetensförsörjning ska ingå som ett strategiskt område. Under 2022 har arbetet fortsatt fokuserats på bland annat analyser av framtida pensionsavgångar, hur attrahera och behålla kompetens/medarbetare samt riskanalyser för kompetensförluster där medarbetare väljer att lämna verksamheten. Detta med särskild inriktning på specialistkompetenser där det kan vara svårt att rekrytera nya kompetenta medarbetare.

Nyckeltal medarbetare 2022

Under 2022 hade GöteborgsOperan 482 årsverken. Totalt har 1 075 personer arbetat under året, fördelat på 463 tillsvidareanställda och 612 visstidsanställda.

Fördelning kön	kvinnor	män
Samtliga medarbetare (tillsvidare- och visstidsanställda per 31/12, ej timavlönade)	50 %	50 %
Ledningsgrupp (9 personer)	78 %	22 %
Samtliga chefer inkl. provanställningar och förordnanden (34 personer)	53 %	47 %
Medelålder		
Personer i chefsbefattningar	52	50
Samtliga medarbetare	45	46

Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö skapar goda förutsättningar för medarbetare att verka och utvecklas. Arbetsmiljön är en gemensam angelägenhet för alla anställda. En hälsofrämjande arbetsplats bygger på att varje medarbetare medver-



kar till förbättringar när det behövs och tar ansvar för sin egen hälsa och arbetsmiljö. Chefer har ett uttalat ansvar att leda arbetet med arbetsmiljö och hälsa på arbetsplatsen. De ska också vara viktiga förebilder och föregångare när det gäller ett hälsofrämjande arbetssätt.

Medarbetarsamtal samt skyddsronder genomförs årligen, då man fångar upp bland annat medarbetarnas tankar och förväntningar kopplat till hållbarhet, egen utveckling och psykosocial arbetsmiljö.

Målsättningen med arbetsmiljöarbetet är:

- Lagar och föreskrifter utgör ett minimikrav samt att arbetsmiljöarbetet i så stor utsträckning som möjligt ska kunna påverkas av personalen.
- De anställdas kunskaper och engagemang ska tas tillvara så att alla upplever att de gör en viktig insats och känner en tillfredsställelse i sitt dagliga arbete.
- Antalet arbetsolycksfall och arbetssjukdomar ska sträva mot noll.
- Ohälsotalet på företaget ska sjunka.

Arbetsmiljöfrågor är en naturlig del i det vardagliga arbetet och finns med som en punkt på regelbundna möten, som arbetsplatsträffar med mera.

GöteborgsOperans medarbetare har ett digitalt system för tillbud, IA (Informationssystem för Arbetsmiljö), med åtkomst via Molnet/intranätet. Där anmäls arbetsskador, tillbud, olyckor med mera för vidare uppföljning i organisationen.

En partsgemensam grupp har tillsatts under 2022 för att ta fram förslag till riktlinjer för hur GöteborgsOperan ska arbeta med produktioner där det kan förekomma intima scener. Beslut om riktlinjerna fattas i början av 2023.

Riskronder och riskanalyser

Arbetsmiljörelaterade riskronder genomförs en till två gånger per år i arbetslokalerna, beroende på lokalens risknivå. Riskanalyser genomförs fortlöpande på avdelningarna, där fysiska och psykosociala risker kartläggs och bedöms. Riskanalyser görs även i samband med inköp av ny utrustning, införande av nya arbetsmetoder eller ny arbetsorganisation. Vidare görs riskronder i samband med varje produktion och/eller ny spelplats, både i repetitionssal och på fasta scener eller turnéscener.

Uppföljning av arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet följs upp löpande i våra projekt och på helhetsnivå på årsbasis i samband med budgetarbetet samt i AMSK (Arbetsmiljö- och skyddskommittén). AMSK är en partssammansatt grupp med arbetsgivarrepresentanter samt skyddsombud för de respektive grupperna. Ordförande i AMSK är HR-chefen.

Medarbetarna och GDPR

GöteborgsOperan behandlar personuppgifter enligt gällande lagar och föreskrifter (GDPR). Medarbetare informeras om hanteringen av personuppgifter i Molnet/intranätet.

Säkerhet

Säkerhetsarbetet vid GöteborgsOperan handlar till stor del om att skydda liv och hälsa för de människor som vistas i lokalerna, men även skydd av egendom och information. För att bland annat möta omvärldens ständigt förändrade utmaningar fortsätter arbetet med att utöka och förbättra säkerhetssystemen. Detta sker till exempel i samband med ombyggnader.

En icke annonserad utrymningsövning med medarbetarna brukar genomföras en gång per år.

Brandskyddet ses kontinuerligt över och säkerhetschef/

brandskyddsansvarig är involverad som sakkunnig i frågor som rör till exempel sceniska effekter med pyroteknik.

En ny organisation kring Säkerhet och beredskap presenterades under 2022. En ny krishanteringsplan samt nya instruktioner för ledningsjour, föreställningsjour med mera godkändes i ledningsgruppen i augusti och gäller sedan dess.

Samverkan

Samverkan ska vara en naturlig del av den fortlöpande utvecklingen och i första hand koncentreras och genomförs så nära verksamheten som möjligt. Under 2022 har arbetet med samverkansformer fortsatt.

Hälsa

Operan uppmuntrar till en aktiv livsstil som främjar hälsa och välbefinnande, både i arbetslivet och på fritiden. Medarbetarna kan träna kostnadsfritt på operans egna gym och gruppträning, har möjlighet att få tillgång till behandlingar/massage, till rabatterade träningskort hos avtalade träningsanläggningar samt ett årligt friskvårdsbidrag. När en anställd tränar i GöteborgsOperans egna lokaler under en timme bjuder arbetsgivaren på hälften av träningstiden en gång per vecka.

Genom företagshälsovården Hälsan & Arbetslivet har GöteborgsOperan tillgång till läkare, sjuksköterska, sjukgymnast, beteendevetare och skyddsingenjör.

Alla anställda, oavsett anställningsform, har förmånen fri öppen hälso- och sjukvård. Förmånen omfattar patientavgiften upp till högkostnadsskyddet.

Den hållbara dansaren – projekt för förebyggande hälsa

Danskompaniet driver sedan 2017 projektet "Den hållbara dansaren". Ett projekt som bygger på ett holistiskt "wellness-perspektiv" där fokus flyttas från rehab till "prehab".

Ett viktigt mål är att minska skadorna på lång sikt, men projektet handlar inte bara om att förbereda och stärka de skickliga dansarna inför mycket tuffa fysiska krav. De ska också få verktyg och kunskap att hantera stress och press. Kompaniet jobbar med en fysisk coach som också har fokus på återhämtning och långsiktig styrketräning.

Huvudmålet är att skapa förutsättningar för ett hållbart dansliv både under och efter danskarriären. De olika byggstenarna i projektet är fysikalitet, mindset, kost samt återhämtning. Under projektets gång har olika specialister inom ovanstående områden anlitats för workshopar, och därigenom erbjuds en "verktygslåda" för individ och grupp. Metoden har rönt intresse från andra verksamheter inom bland annat Västra Götalandsregionen.

Sjukfrånvaro

Sjuktalen har ökat, till 4,44 procent 2022 jämfört med 2,63 procent föregående år. Efter pandemin har beteendet kring sjukskrivning förändrats och medarbetarna tenderar att stanna hemma vid sjukdom i större utsträckning än före pandemin. Vi ser att sjuktalen följer samhället i stort.

Sjukfrånvaro 2022 i procent av total ordinarie arbetstid

	2022	2021	2020	2019	2018
Kvinnor	2,63	1,72	2,12	1,64	1,78
Män	1,81	0,91	1,58	1,72	1,54
Summa	4,44	2,63	3,70	3,36	3,32





Jämställdhet och mångfald

Utgångspunkten för GöteborgsOperans arbete med jämställdhet och mångfald är alla människors lika värde, där arbetet ska präglas av respekt för individens integritet. Jämställdhets- och mångfaldsarbetet drivs genom en partssammansatt jämställdhets- och mångfaldsgrupp, JäMå-gruppen, som arbetar på uppdrag av ledningsgruppen. Utgångspunkten för arbetet är diskrimineringsgrunderna samt Västra Götalandsregionens medarbetarpolicy.

Ordföranden för JäMå har det övergripande ansvaret för mångfalds- och jämställdhetsarbetet. Ordförandeskapet innehåller för närvarande av HR-chef. Varje chef ansvarar för att följa upp sin verksamhet och varje medarbetare ansvarar för att följa givna riktlinjer.

GöteborgsOperan fortsätter med aktuella BAS-värderingar (befattningsvärdering) av samtliga befattningar för jämförelser av osakliga skillnader i lön.

Målsättningen med GöteborgsOperans mångfaldsarbete är att ta tillvara medarbetarnas olikheter och där-

med skapa en attraktiv och dynamisk arbetsplats där kompetensen hos individer och samarbetspartners ingår som en naturlig del i både internt och externt arbete.

Arbetet med Likabehandlingsplan 2022-2027 slutfördes hösten 2022. Vid årsskiftet 2022/23 kommuniceras planen internt och implementeras i organisationen. Likabehandlingsplanen finns tillgänglig i Molnet/intranätet.

Nolltolerans mot diskriminering och trakasserier

GöteborgsOperan har i många år arbetat aktivt för att förhindra trakasserier och kränkningar. Inga medarbetare, samarbetspartners eller besökare får utsättas för trakasserier eller annan kränkande särbehandling. Samtliga anställda har ett ansvar för att se till att diskriminering och trakasserier inte förekommer i något led av GöteborgsOperans verksamhet. Arbetet tar sin grund i diskrimineringslagen samt i policyn mot kränkande särbehandling som beskrivs på intranätet samt vid introduktion av nyanställda.

Organisationen har klara rutiner och särskilda ombud som arbetar ute i verksamheten för att fånga upp sexuella trakasserier. Sexuella trakasserier och kränkande särbehandling får inte förekomma över huvud taget. Under 2022 genomfördes en enkät kring diskrimineringsgrunderna. Resultaten från den kommer att analyseras i början av 2023 och handlingsplaner kommer att tas fram.

Samtliga policyer och riktlinjer som hänvisar till nolltolerans inom detta område finns att tillgå i Molnet/intranätet.

Internkommunikation

Molnet, intranät med digital arbetsplats

GöteborgsOperans digitala arbetsplats Molnet ska tillhandahålla information, möjliggöra kunskapsdelning och vara ett modernt verktyg för effektivt samarbete. Gruppen med superusers (för närvarande cirka 25 användare med extra kunskap om systemet) har träffats cirka en gång per månad via Teams, dels för att fånga upp frågor och dela med sig av kunskap, dels för att få genomgångar och tips på digitala verktyg – kunskap de kan sprida till sina kollegor på respektive avdelning.

Den digitala arbetsplatsen har varit en stor tillgång för de som arbetar på distans då och då. Tillgång till och delning av arbetsdokument har varit av betydelse. Sam-

arbetsytorna och möjligheterna med den digitala arbetsplatsen har till följd av pandemin introducerat ett delvis kompletterande arbetssätt för många av GöteborgsOperans medarbetare.

Startsidan till Molnet innehåller företagsnyheter (på svenska samt oftast även på engelska) samt länkar till olika informations- och stödfunktioner som IT-support, ekonomi, kommunikation och HR/medarbetarportal. Här finns också sidor för personalinformation, ledningsjour, planering, faktabank, pressrum och dagens meny i personalmatsalen med mera. Chefer har även en chefsportal med samlad information.

Under 2022 har bland annat nya sidor för policyer, riktlinjer och rutiner samt en för samlad information om respektive produktion tagits fram. Även startsidan har fått en uppdatering med högre funktionalitet, som bättre anpassning till mobiltelefoner.

E-post för anställda

Alla medarbetare med mer än sex månaders anställningstid har en e-postadress. Större nyheter och viktig information som går ut med e-post översätts i görligaste mån till engelska.

Scendraget

Personaltidningen Scendraget har utkommit vid fyra tillfällen under 2022. Inriktningen har fortsatt varit att bland annat berätta om kollegor och deras yrken med tillhörande kompetenser inom GöteborgsOperan. Syftet är att ge mer kunskap om och skapa större förståelse för organisationen, varandras arbeten och professionalitet, samt att lära känna kollegorna bättre. Medarbetare samt gästande dirigenter och regissörer med flera har bjudits in att skriva om olika ämnen, ett lyckat initiativ då det främjar kommunikationen och samarbetet internt.



Miljö och hållbarhet

Världens mest hållbara operahus!

GöteborgsOperans miljöarbete tar sig uttryck på många olika sätt, från effektivare energianvändning och materialåtervinning till vad som serveras i restaurangen. Sedan 2018 har miljön en central roll också i de konstnärliga

valen, särskilt genom uppsättningen av de fyra verken i *Nibelungens ring*. Detta, tillsammans med att engagemanget för hållbarhetsfrågorna genomsyrar organisationen, låg till grund för att GöteborgsOperan i november 2022 belönades med International Opera Awards – ”opera-världens Oscar” – i kategorin Hållbarhet. Ett ärofyllt pris som ger energi till det fortsatta miljöarbetet då det alltid finns områden att förbättra.

Långsiktiga miljömål

Västra Götalandsregionen har långsiktiga miljömål för alla regionens verksamheter, Miljömål 2030, kopplade till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Dessa är utgångspunkter för GöteborgsOperans miljöarbete.

Resurseffektivitet och giftfritt

Arbetet med att öka andelen återvunnen textilfiber, köpa mer second hand och biobaserat textilmaterial samt minska användningen av plast och metaller pågår ständigt. Förändringar som gjorts under året är exempelvis att hyrda entrémattor numera är gjorda av Econyl, en produkt tillverkad av bland annat återvunna fisknät och textilier. I restaurangen används inte längre dukar vid lunchserveringen för att minska behovet av textilier och tvätt.

Energiförbrukningen i den egna förvaldade lokalen, operahuset i Göteborg, ska 2030 vara hälften av förbrukningen 1996. 2022 uppgick förbrukningen till 167 kWh/m², vilket är den lägsta förbrukningen hittills. Den egna produktionen av el från solceller på taket uppgick 108 523 kWh (96 759) under 2022, vilket är den högsta elproduktionen hittills.

Under året uppgick den totala mängden avfall till 181 ton. Det är en ökning jämfört med tidigare år, vilket beror på att det varit full verksamhet efter pandemiåren, men



också att ombyggnationen av Magasinet fortsatt, vilket genererat byggavfall. Totalt gick 47 procent av allt avfall till någon slags återvinning, vilket är lägre än 2019 och förklaras av den temporära ökningen av byggavfall.

Låg klimatpåverkan

GöteborgsOperans restaurang ska halvera sitt produktions- och tallrikssvinn från 94 gram/portion 2018 till 47 gram/portion 2030. Resultatet av mätningen 2022 visar på en minskning jämfört med basåret, men felfaktorer gör att fler mätningar behövs för att se en tillförlitlig trend.

Några fordon som används till egna vägtransporter har bytts ut och alla lastbilar och bussar, utom en, går numera på biodiesel, HVO 100. Två andra bilar har också ersatts av en elbil under året. Den totala klimatpåverkan från egna vägtransporter uppgick 2022 till 12,2 ton CO₂e, vilket är en minskning från 2021.

Klimatpåverkan från inhyrd vägtransport till turné uppgick 2022 till 7,2 ton CO₂ WTW (Well-to-Wheel) vilket är högre än tidigare år och förklaras av fler genomförda turnéer och högre andel diesel i förhållande till biodiesel jämfört med tidigare år. Klimatpåverkan från flygresor varierar år för år, beroende på vilka turnéer och uppsättningar som genomförs och vilka konstnärliga team som anlitas. Under 2022 gjordes tre olika turnéer till europeiska destinationer. Flygresornas totala klimatpåverkan uppgick till 105 ton CO₂, där turnéerna utgjorde ungefär en tredjedel av klimatavtrycket.

Ekosystem och främjad biologisk mångfald

Målet för 2030 är att nå 60 procent ekologiska livsmedel i den totala livsmedelsbudgeten. Under 2022 blev resultatet 51 procent (51), precis som föregående år. Så långt ekonomin tillåter köps svenskt ekologiskt naturbeteskött och några svenska viner har fått ta plats på restaurangens vinlista. Naturbetesköttet bidrar till målet om ökad biologisk mångfald samt ökar andelen inköp av regionalt producerade råvaror då allt naturbeteskött produceras i Västra Götaland.

Trävaror ska fortsatt vara märkta med FSC eller PFSC, fisk och skaldjur som är rödlistade enligt WWF:s Fiskguide får inte köpas in och ett pågående arbete med att fasa ut livsmedel innehållande palmolja pågår, liksom att använda ekologisk bomull så långt det går.



Kommunikation

Intresset för GöteborgsOperans miljöarbete har varit fortsatt stort, i synnerhet för projektet *Nibelungens ring*. Under året har andra aktörer i branschen hört av sig för att få veta mer om arbetet, bland annat genom studiebesök. GöteborgsOperan har medverkat vid arrangemang av Opera Europa och i en paneldebatt (digitalt) om scenkonst och klimatet med Center for Contemporary Opera i New York samt på IAMA:s (International Artist Managers Association) årliga konferens. Även lokalt, i Göteborg, har GöteborgsOperan delat med sig av sina lärdomar med flera olika scenkonstaktörer.

Mer om GöteborgsOperans arbete med miljö och hållbarhet finns att läsa i Hållbarhetsrapport 2022.



Årsredovisning 2022

STYRELSEN OCH VERKSTÄLLANDE direktören för GöteborgsOperan AB får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2022.

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden

GöteborgsOperan är ett helägt aktiebolag inom Västra Götalandsregionen. I ägardirektivet beskrivs det övergripande uppdraget på följande sätt:

- GöteborgsOperan ska bedriva opera-, musikal- och dansverksamhet med hög internationell konstnärlig kvalitet för en bred publik. Bolagets orkester ska också bedriva konsertverksamhet.
- Bolaget ska upprätthålla och utveckla sin nationella och internationella position som ett av norra Europas intressantaste operahus.
- Bolaget ska utifrån operahuset i Göteborg och scenen i Skövde, samt genom turnéer, gästspel och digital media, nå invånarna i Västra Götaland oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund.
- Bolaget ska ge internationell lyskraft till Västra Götaland och bidra till att utveckla Västra Götalands kreativa potential och kompetens inom scenkonst.
- Bolaget ska bedriva sin verksamhet i enlighet med uppdrag från kulturnämnden.

Fem strategiska områden

Västra Götalandsregionen har antagit en kulturstrategi och regional kulturplan 2020–2023 som är grunden för den regionala kulturpolitiken och för uppdragen till de verksamheter som finansieras av kulturnämnden. I planen anges fem strategiska fokusområden:

- Vidga deltagandet – öka deltagandet i kulturlivet och stärka barns rättigheter.
- Gynna nyskapande – stärka konstnärers villkor och erkänna ideella krafter.
- Utveckla kapaciteter – arbeta sektorsövergripande och samverka om resurser, kunskap och kompetens.
- Nyttja tekniken – stärka den digitala kompetensen.
- Öka internationaliseringen – ta tillvara befintliga kontakter och kunskaper.

Uppdrag och mål

Utifrån den regionala kulturplanen har GöteborgsOperan i dialog med kulturnämnden satt följande utveckling och mål i fokus under perioden 2021–2024:

- **Mål 1:** GöteborgsOperan ska upprätthålla och utveckla sin position som en internationellt framstående mötesplats för scenkonst av högsta kvalitet.
- **Mål 2:** GöteborgsOperan ska medverka till att utveckla nya berättelser och kompetenser inom scenkonsten.
- **Mål 3:** GöteborgsOperan ska vidga möjligheterna för alla invånare att uppleva en mångfald av scenkonst på scenerna i Göteborg, på turné och i digitala kanaler.
- **Mål 4:** GöteborgsOperan ska bidra till regional utveckling och till social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Vision, verksamhetsidé och strategi

GöteborgsOperans vision är att vara ett av norra Europas ledande operahus. Det innebär bland annat att hålla en hög konstnärlig kvalitet, vara en idébärande, lärande och professionell organisation samt ha en ekonomi i balans.

Verksamheten ska fortsätta leverera kvalitet och hålla en hög klass inom opera, dans, musikal och konserter. Det förutsätter en hållbar finansiering, långsiktig planering

och affärsmässighet. Medarbetarnas specialistkunskaper, erfarenhet och engagemang ska tas tillvara. Produktioner och publika evenemang ska beröra och överträffa publikens förväntningar. Genom egna uppsättningar och samproduktioner ska GöteborgsOperan bidra till att stärka Västra Götaland som kulturregion.

I strategisk framtidsplan kopplad till uppdraget 2021-2024 formuleras tre strategiska områden:

- Vi är tillgängliga och välkomnande.
- Vi är framstående.
- Vi arbetar hållbart.

GöteborgsOperan har under året arbetat med sex strategiska projekt för att säkerställa verksamhetens fortsatta utveckling:

- Utveckling av fastigheter och framtida lokalbehov
- Kompetensförsörjning och ledarskap
- Digitalisering
- Samarbeten/sponsorer/näringsliv
- Framtida publik
- Regional verksamhet och turnéer

Projekten Digitalisering och Samarbeten/sponsorer/näringsliv har avrapporterats under 2022 och ingår nu i ordinarie verksamhet.

Väsentliga händelser under 2022

- 9 februari hävdades alla restriktioner och salongerna kunde fyllas igen.
- *Herr Arnes penningar*, Bohuslänns nationalopera, hade premiär 19 februari.
- Ett tio timmar långt musikmaraton hölls 28 maj till förmån för Ukrainas musikliv.
- GöteborgsOperans Danskompani hade tre världspremiärer under året och reste på Europaturné.
- Publiktrycket på dansverket *Hammer* var mycket högt och en extraföreställning sattes in.
- Körverket *Existens*, ett samarbete mellan GöteborgsOperans ungdomskör och vokalsembeln Arctic Light från Norrbotten, fick premiär.
- Urpremiär för GöteborgsOperans nyskrivna barnopera *Sandvargen*, i Skövde 8 september.
- Säsongens musikal *Cabaret* kunde äntligen spelas två år efter planerad premiär.
- GöteborgsOperans Orkester spelade tillsammans med Håkan Hellström och hans band på Ullevi inför rekordpublik.
- GöteborgsOperan belönades med International Opera Award i kategorin Hållbarhet.
- GöteborgsOperans styrelse fattade beslut om digital strategi.



När 2022 inleddes präglades verksamheten fortfarande av coronapandemin och begränsat antal i publiken, vilket innebar att Trettondagskonserten ställdes in. Ytterligare nio föreställningar fick i början av året ställas in på grund av konstaterade fall av covid-19 och närvaron i huset minimerades. Årets första världspremiär kunde dock genomföras den 21 januari. Det var dansupplevelsen *Here not here*. I akt 1 togs publiken till helt nya platser i operahuset. Akt 2 fortsatte på Stora Scenen. Parallellt skapades VR-upplevelser genom motion capture-teknik och 360-filmning – en del i att undersöka nya vägar för framtidens digitala scenkonst.

Den 9 februari hävdades alla restriktioner och fler biljetter till vårens föreställningar kunde släppas.

Operetten *Champagnetårar* fick äntligen premiär 10 februari i Skövde kulturhus för att sedan turnera i regionen. En dryg vecka senare, 19 februari, var det dags för premiär på *Herr Arnes penningar*, som ibland kallats Bohusläns nationalopera. Nästa operapremiär var *Rigoletto* den 14 april. Några veckor senare var det dags för operasatiren *Viva la Mamma*, med ny text och regi av Claes Eriksson från Galenskaparna.

Vinterns *Skapadagar* under februarilovet var något bantade på grund av covid-restriktionerna, men 8–23 april var det öppet hus igen med mängder av aktiviteter. Mellan 28 oktober och 6 november ägde höstens *Skapadagar* rum och bjöd på Öppen scen, körkonserten *Bleka höga höst* och *Dansa med bebis*.

GO club fortsatte under våren och hösten, totalt sju kvällar med kök, bar och oväntade musikaliska kombinationer på scenen.

Rysslands invasion i Ukraina i slutet av februari innebar att danskompaniets turné till Ryssland ställdes in. Ett tio timmar långt musikmaraton tillsammans med Göteborgs Symfoniker och Göteborg Wind Orchestra hölls 28 maj till förmån för Ukrainas musikliv. GöteborgsOperans ställde sig också bakom Opera Europas internationella manifestation.

GöteborgsOperans Danskompani bjöd på ytterligare en världspremiär under våren – *D and A* den 18 mars. Därefter reste danskompagniet på Europaturné som avslutades med fyra utsålda föreställningar på La Vilette i Paris i början av maj. GöteborgsOperans Dansfestival 2022 maj var tillbaka efter två års uppehåll. Festivalen bjöd bland annat på en världspremiär, gästspel från Kanada och

Göteborgsbandet Little Dragon. Höstens dansupplevelser inleddes med *Skid/Kites* 21 augusti, och verken togs därefter ut på nationella och internationella turnéer. Danskompaniets tredje världspremiär för året ägde rum 29 oktober med helaftonsverket *Hammer*, som fick strålande recensioner och dansades inför utsålda salonger. En extra föreställning sattes in på grund av det stora publiktrycket.

I slutet av maj hade körverket *Existens* premiär, ett samarbete mellan GöteborgsOperans ungdomskör äldre och unga sångare i vokalensemblen Artic Light (Norrbotensmusiken) som startade 2019. Den 3 juni intogs Stora scenen av ännu yngre körsångare när 300 elever i årskurs två från Hisingens kulturskola sjöng tillsammans i *Tvåornas kör*.

Höstsäsongen inleddes 14 augusti med konserten *Nordiska klanger*, med musik och sånger av Hugo Alfvén och Jean Sibelius. Sista helgen i augusti var det urpremiär för musikalerna *Svenne*, en del av *Återskapa* där unga är med och skapar ett helt nytt verk. I början av september fylldes operahuset av kulturkalasbesökare som bland annat lyssnade till konserter och gick guidade turer.

Höstens första operapremiär blev *Brudköpet* den 17 september. Därefter hade den för GöteborgsOperan nyskrivna barnoperan *Sandvargen* urpremiär i Skövde 8 september, för att fortsätta på turné i regionen. Alla föreställningar blev snabbt slutsålda. I september var det också premiär för säsongens musikal *Cabaret*, två år efter planerad premiär. Årets sista operapremiär var *Hoffmans äventyr* 26 november.

GöteborgsOperans Orkester fick stor uppmärksamhet när de spelade tillsammans med Håkan Hellström och hans band på Ullevi – fyra konserter två helger i rad i slutet av augusti, med totalt närmare 300 000 i publiken.

Konsertserien *Grandi voci* återkom i oktober och i december var det dags för konserten *Vinterdrömmar* med musik av Tjajkovskij.

Den 28 november belönades GöteborgsOperan med International Opera Awards, "operavärldens Oscar", i kategorin Hållbarhet vid en gala i Madrid och utsågs därmed till världens mest hållbara operahus.

Styrelsen tog under våren beslut om en digital strategi som består av tre delar: publikens upplevelse, marknad och kommunikation samt interna processer. Strategin hade arbetats fram i projektform under cirka ett års tid före beslutet.

Av de sex strategiska projekt som ska säkerställa verksamhetens utveckling har två, Digitalisering och Samarbeten/sponsorer/näringsliv, avrapporterats under i augusti och ingår nu i ordinarie verksamhet.

GöteborgsOperans styrelse har aktiverat projektet GO Framtid, en tillbyggnad av operahuset, genom att hos regionstyrelsen begära ramhöjning för främst framtida ökade hyreskostnader. GöteborgsOperan ska inkomma med kompletterande uppgifter innan ärendet kan överlämnas till partierna i regionfullmäktiges budgetberedning.

I april började Benjamin Dörum som teknisk chef.

I december kunde vi konstatera att effekter av pandemin har hängt kvar under året. Publiken har inte riktigt hittat tillbaka vilket har påverkat intäkterna.

Ekonomi

Intäktsbortfallet under pandemin har varit stort och har märkts även under 2022. Den kapitaltäckningsgaranti på 700 mnkr som regionstyrelsen beviljade till regionens bolag våren 2020 gällde till och med 2022-12-31. Enligt beslut från koncernkontoret i januari 2023 hade regionstyrelsens beslut till syfte att undvika skyldigheten att upprätta kontrollbalansräkning och aktieägartillskott var därmed inte aktuellt för GöteborgsOperan för att täcka årets förlust.

I början av året ställdes nio föreställningar och en konsert in på grund av covidsmitta, därefter har föreställningar och konserter kunnat ges utan restriktioner. Publiken har ändå inte kommit tillbaka i samma utsträckning som före pandemin. Under hösten skedde en viss återhämtning och en starkare publiktillströmning framför allt till kända och bredare produktioner. En annan effekt efter pandemin är att fler köper sina biljetter senare.

Uteblivna biljettintäkter och övriga egenintäkter som påverkats av pandemin har 2022 till viss del kompenserats av statligt krisstöd på 2 mnkr.

GöteborgsOperans nettoomsättning består till övervägande delen av biljettintäkter och uppgick till 66 mnkr (28). Restaurangintäkterna uppgick till 27 mnkr (9). Utfallet av sponsorintäkterna 2022 blev 6 mnkr (7).

Under 2021 fick GöteborgsOperan en donation med 9 mnkr från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur, som stöd för att täcka del av produktionskostnaderna för musikalen *Kärlek skonar ingen*. Eftersom föreställningarna sträckte sig över två kalenderår intäktsfördes 3 mnkr till 2021 och resterande 6 mnkr till 2022.

Egenfinansieringen uppgick till 22 procent (11), varav 12 (6) var biljettintäkter.

Investeringar

Periodens investeringar uppgick till 33 mnkr (33). Investeringar har bland annat gjorts i en sommarveranda som designats och byggts i egen regi, förbättringar av personalentrén, ett cykelgarage med både förvaring av batterier i brandsäkra låsbara skåp och fri laddning samt en kompletterande byggnad i Magasinet med sångrum, ett mindre gym samt en yta för dansare att värma upp på.

Eget kapital

GöteborgsOperans egna kapital uppgick vid utgången av 2022 till 31 mnkr (32) samt obeskattade reserver till 5 mnkr (17). Soliditeten uppgick därmed till 23 procent (26).

Resultat

Resultatet efter finansiella poster uppgick för 2022 till -13 mnkr (7).

Medarbetare

Under 2022 hade GöteborgsOperan 482 årsverken i medeltal (460). Antalet varierar mellan åren beroende på vilka produktioner som produceras, men 2021 påverkades antalet anställda även av pandemin.

Framtida utveckling

GöteborgsOperans ledning har formulerat ett antal strategiska projekt som ligger till grund för verksamhetens fortsatta utveckling. Två projekt avrapporterades i augusti 2022 och arbetet med följande projekt fortsätter:

- Utveckling av fastigheter och framtida lokalbehov
- Kompetensförsörjning och ledarskap
- Framtida publik
- Regional verksamhet och turnéer

Ett nytt strategiskt område, "Att synliggöra vårt värde", tillkommer 2023.

GöteborgsOperan invigdes 1994 och fastigheten har behov av investeringar, dels på grund av ålder, dels för att anpassas till framtida behov av utrymmen och krav på tillgänglighet. Stora scenen behöver dessutom frigöras för fler föreställningar. För att GöteborgsOperan

även fortsättningsvis ska ligga i teknisk framkant krävs en hel del tekniska investeringar de kommande åren. GöteborgsOperans styrelse har hos regionstyrelsen begärt ramhöjning för framtida ökade hyreskostnader för en tillbyggnad av operahuset.

I arbetet med kompetensförsörjning ingår bland annat att analysera kompetensbehovet för verksamheten som kontinuerligt utvecklas både tekniskt och konstnärligt. Ett ledarskapsprogram som initierades 2021 kommer att fortsätta, liksom arbetet med utveckling av ledarskapet genom bland annat ledarskapsforum, handledning och kunskapsstöd för cheferna.

Genom att bredda utbudet kan nya besökare hitta vägar in till GöteborgsOperans verksamheter. Musikalen *Kärlek skonar ingen* med sånger av artisten Håkan Hellström är ett exempel liksom *GO Club*, ett nytt slags möten med mat, musik och uppträdanden på Lilla scen.

GöteborgsOperans regionala verksamhet och turnéer fortsätter i enlighet med Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2020–2023. Där framgår att GöteborgsOperans egna produktioner bidrar till att Västra Götalandsregionen syns på den internationella opera- och dansarenan och stärker på så vis Västra Götaland som kulturregion.

Bedömda risker

För att kunna uppfylla de mål som ligger i GöteborgsOperans uppdrag krävs hållbar finansiering, långsiktig planering och väl fungerande infrastruktur i operahuset.

En ekonomi i balans kräver långsiktighet i finansieringen och hög egenfinansiering. För att den höga egenfinansiering som GöteborgsOperan normalt har ska kunna behållas, görs noggranna analyser inför planeringen av varje säsongs repertoar. Egenfinansieringen har påverkats av pandemin även under 2022, och publikens och besökarnas köpmönster kan ha förändrats på sikt. Analyser av beteenden och val görs för att se vilka insatser som behövs för att få tillbaka tidigare publik och attrahera ny.

Hög inflation, höjda energipriser och ökade nivåer i kommande avtalsrörelse påverkar GöteborgsOperans verksamhet. Dessa faktorer, tillsammans med ett osäkert läge i omvärlden, ingår i analyser och omvärldsbevakning vid planering av verksamheten som i sig kräver flera års framförhållning, eftersom artister och konstnärliga team kontrakteras långt före premiärdatum. Den är även per-

sonalintensiv vilket medför oundvikliga kostnadsökningar. Produktionerna kräver en komplex logistik, en välfungerande organisation och spetskompetens av medarbetarna i huset.

GöteborgsOperans tillgångar är till största delen investerade i verksamheten som bedrivs i operahuset. Skador på anläggningen, förorsakade av till exempel brand eller vatten, kan få stora negativa konsekvenser, dels i form av direkta skador, dels avbrott som försvårar eller omöjliggör att leva upp till åtagandena mot publiken. För att minska denna risk pågår ett kontinuerligt arbete med skadeförebyggande åtgärder och säkerhetsrutiner.



FLERÅRSJÄMFÖRELSE – BOLAGETS EKONOMISKA UTVECKLING I SAMMANDRAG

2022 bör jämföras med 2019 och tidigare, då 2020 och 2021 präglades av att verksamheten i stort sett låg nere på grund av pandemin.

	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning tkr	67 967	28 373	21 862	87 496	107 654
Offentliga bidrag tkr	411 561	424 460	437 584	368 896	364 362
Egenfinansiering %	22	11	10	27	30
Pensions- och omställningskostnader tkr	35 971	33 381	31 741	35 466	38 104
Rörelseresultat tkr	-13 212	7 506	11	-13 375	8 560
Resultat efter finansiella poster tkr	-13 296	7 500	0	-13 405	8 550
Balansomslutning tkr	155 323	177 714	145 185	136 573	155 248
Soliditet %	23	26	28	28	31
Medelantal anställda st	482	460	474	530	510

Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1.

Hållbarhetsrapport

GöteborgsOperan AB uppfyller kravet på att upprätta hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen. Separat rapport har upprättats vilken har publicerats på hemsidan www.opera.se.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

Balanserad vinst	6 898 069
Årets förlust	-1 339 607
	5 558 462
Disponeras så att i ny räkning överföres	5 558 462

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.



Resultaträkning

		Belopp i tkr	
	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	3, 4	67 967	28 373
Offentliga stöd	5	411 561	424 460
Övriga rörelseintäkter	6	48 209	25 119
		527 737	477 952
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-7 677	-3 041
Övriga externa kostnader	7, 8	-128 884	-94 698
Personalkostnader	9	-389 248	-360 076
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-15 140	-12 531
Övriga rörelsekostnader		0	-101
		-540 949	-470 446
Rörelseresultat		-13 212	7 506
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		83	1
Räntekostnader och liknande resultatposter		-167	-6
		-84	-6
Resultat efter finansiella poster		-13 296	7 500
Bokslutsdispositioner	10	12 000	-7 000
Resultat före skatt		-1 296	500
Skatt på årets resultat	11	-43	-543
ÅRETS RESULTAT		-1 340	-43



Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Nedlagda kostnader på annans fastighet	12	26 516	18 057
Maskiner, inventarier och andra anläggningar	13	99 881	95 845
Pågående nyanläggningar och förskott	14	5 107	0
		<u>131 504</u>	<u>113 902</u>
Summa anläggningstillgångar		131 504	113 902
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Färdiga varor och handelsvaror		1 344	1 248
		<u>1 344</u>	<u>1 248</u>
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		2 125	3 460
Fordringar hos ägare	15	0	33 677
Aktuella skattefordringar		34	1 018
Övriga kortfristiga fordringar		6 677	4 013
Förutbetalda scenproduktionskostnader		8 959	15 503
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	4 635	4 848
		<u>22 430</u>	<u>62 519</u>
<i>Kassa och bank</i>		<u>45</u>	<u>45</u>
Summa omsättningstillgångar		23 819	63 812
SUMMA TILLGÅNGAR		155 323	177 714



BALANSRÄKNING FORTS.

Belopp i tkr

	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	17		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		13 000	13 000
Reservfond		12 485	12 485
		25 485	25 485
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		6 898	6 941
Årets resultat		-1 340	-43
		5 558	6 898
Summa eget kapital		31 043	32 383
Obeskattade reserver	18	5 000	17 000
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		25 576	24 394
Skulder till koncernföretag	19	9 778	0
Övriga skulder		6 581	8 719
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	<u>77 345</u>	<u>95 217</u>
Summa kortfristiga skulder		119 280	128 331
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		155 323	177 714

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i tkr

	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2021-01-01	13 000	12 485	6 898	32 383
Årets resultat			-1 340	-1 340
Utgående eget kapital 2021-12-31	13 000	12 485	5 558	31 043

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	21	-13 296	7 500
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	22	15 037	12 519
Erhållen/betald skatt		<u>941</u>	<u>5 042</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
före förändring av rörelsekapital		2 682	25 061
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager och pågående arbete		-96	-71
Förändring av kundfordringar		1 336	-1 047
Förändring av kortfristiga fordringar		5 029	53 611
Förändring av leverantörsskulder		1 182	-5 322
Förändring av kortfristiga skulder		<u>-19 449</u>	<u>32 143</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-9 316	104 374
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-32 742	-33 067
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		<u>103</u>	<u>175</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-32 639	-32 892
Årets kassaflöde			
Likvida medel vid årets början		32 222	-39 260
Likvida medel vid årets slut	23	-9 733	32 222





NOT 1

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Utländska valutor

Monetära tillgångs- och skuldposter i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens avistakurs.

Vinster och förluster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär netto redovisas bland övriga rörelseintäkter alternativt övriga rörelsekostnader.

Intäkter

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas utifrån genomförd föreställning, utförd tjänst eller levererad vara. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Erhållna bidrag intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som bidraget är avsett att kompensera. Erhållna bidrag som hänför sig till förväntade kostnader redovisas som förutbetalda intäkter.

Offentliga bidrag

Inkomster från offentliga bidrag som inte är förenade med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts och de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget samt inkomsten kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått.

Inkomster från offentliga bidrag som är förenade med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs och de ekonomiska fördelar som är

förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget och inkomsterna kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått. Bidrag som mottagits före dess att villkoren för att redovisa det som intäkts uppfyllts, redovisas som skuld.

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskulden som är hänförlig till obeskattade reserver.

Varulager

Varulagret värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Därvid har inkuransrisk beaktats.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge företaget framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för de materiella tillgångarna.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Nedlagda kostnader på annans fastighet	15, 20 alt. 30 år
Datorer	3-5 år
Musikinstrument	0-15 år
Maskiner, inventarier och andra anläggningar	3-20 år

Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångarna på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter).

Förutbetalda scenproduktionskostnader

Scenproduktionskostnader som material, rättigheter, arvoden mm periodiseras över produktionens spelperiod. I posten förutbetalda scenproduktionskostnader redovisas periodiserade kostnader för föreställningar som genomförs kommande räkenskapsår. Förutbetalda scenproduktionskostnader har värderats till nedlagda direkta externa kostnader fram till premiärdatum. I de fall bedömning görs att det är sannolikt att föreställningar

inte kan genomföras som planerat tas inte förutbetalda föreställningskostnader upp till något värde.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal där företaget är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar i bolaget utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro och bonus. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

Ersättningar efter avslutad anställning

Företaget har endast avgiftsbestämda pensionsplaner vilket innebär att företaget betalar fastställda avgifter till ett annat företag, normalt ett försäkringsföretag, och har inte längre någon förpliktelse till den anställda när avgifterna är betalda. Storleken på den anställdes ersättningar efter avslutad anställning är beroende av de avgifter företaget har betalat och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Finansiella instrument

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar. Fordringar som är räntefria eller som löper med ränta som avviker från marknadsräntan och har en löptid överstigande 12 månader redovisas till ett diskonterat nuvärde och tidsvärdeförändringen redovisas som ränteintäkt i resultaträkningen.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostna-

der. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Kvittning av finansiell fordran och finansiell skuld

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast då legal kvittningsrätt föreligger samt då en reglering med ett nettobelopp avses ske eller då en samtida avyttring av tillgången och reglering av skulden avses ske.

Obeskattade reserver

Obeskattade reserver redovisas med bruttobelopp i balansräkningen, inklusive den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till reserverna.



Bokslutsdispositioner

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen. Koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Risker

Likviditets- och ränterisk

GöteborgsOperan AB ingår i ägaren Västra Götalandsregionens centralkontosystem. Finansieringen sker i enlighet med ägarens riktlinjer.

Valutarisker

Exponering för valutarisker förekommer för betalningar av arvoden till utländska artister och inköp av utrustning. Hittills har inte några säkringsinstrument använts. Utvecklingen av kursförändringarna för aktuella valutor bevakas kontinuerligt.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Egenfinansiering

Nettoomsättning och övriga rörelseintäkter i förhållande till totala intäkter.

NOT 2

UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Inga bedömningar eller uppskattningar har gjorts som har betydande effekt på de redovisade beloppen i den finansiella rapporten eller skulle innebära en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

NOT 3

NETTOOMSÄTTNINGENS FÖRDELNING PER VÄSENTLIGA INTÄKTSSLAG

	2022	2021
Nettoomsättningen fördelar sig enligt följande:		
Biljettintäkter Göteborg	60 975	25 750
Biljettintäkter, turnéer och samarbetsprojekt	4 629	1 083
Programförsäljning mm	4 629	1 083
	67 967	28 373

NOT 4

TRANSAKTIONER MELLAN KONCERNFÖRETAG

	2022	2021
Inköp och försäljning mellan koncernföretag		
Inköp	2 983	2 707
Försäljning	0	0
	2 983	2 707

NOT 5

OFFENTLIGA BIDRAG

	2022	2021
Regionbidrag	405 922	395 000
Övriga bidrag regionen	5 638	29 461
	411 561	424 460

NOT 6

ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

	2022	2021
Sponsorintäkter	6 299	6 538
Servering	26 943	9 075
Övriga intäkter	7 174	5 292
Övriga bidrag och gåvor	7 792	4 182
	48 209	25 087

NOT 7
ARVODE TILL REVISORER

	2022	2021
PwC		
Revisionsuppdrag	210	172
Övriga tjänster	12	47
	222	219

NOT 8
OPERATIONELLA LEASINGAVTAL

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2022	2021
Inom ett år	10 573	10 375
Senare än ett men inom fem år	51 525	39 906
Senare än fem år	102 251	122 886
	164 349	173 166
 Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	 10 390	 10 133
	10 390	10 133

Den operationella leasingen består i allt väsentligt av hyrda lokaler. Uppgifterna i denna not inkluderar även finansiella leasingavtal, vilka redovisas som operationella. Förutom hyra av lokaler, avser avtalen leasing av bilar och viss IT-utrustning mm.



NOT 9
ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

	2022	2021
Medelantalet anställda		
Kvinnor	237	235
Män	245	225
	482	460
Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader		
Löner och ersättningar till styrelse och verkställande direktör	1 808	1 745
Löner och ersättningar till övriga anställda	254 459	239 459
	256 267	241 204
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	331	324
Pensionskostnader för övriga anställda	35 640	28 723
Sociala avgifter enligt lag och avtal	80 063	78 566
	116 034	107 613
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	372 301	348 817

GöteborgsOperan svarar för en privat pensionslösning för bolagets Verkställande direktör. Parterna har en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Under uppsägningstiden kvarstår Verkställande direktören i anställningen och erhåller lön. Vid uppsägning från arbetsgivarens sida är direktören, utöver lön under uppsägningstiden, berättigad till en ersättning motsvarande 12 månader under förutsättning att direktören vid uppsägningstillfället varit anställd på denna befattning i minst 12 månader.

	2022	2021
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	89 %	78 %
Andel män i styrelsen	11 %	22 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	53 %	87 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	47 %	13 %

NOT 10
BOKSLUTSDISPOSITIONER

	2022	2021
Förändring av överavskrivningar	12 000	-7 000
	12 000	-7 000

NOT 11
SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	2022	2021
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	0	543
Skatt på föregående års resultat	<u>43</u>	<u>0</u>
Skatt på årets resultat	43	543
	<i>Belopp</i>	<i>Belopp</i>
Redovisat resultat före skatt	-1 296	500
Skatt enligt gällande skattesats	20,60 267	20,60 -103
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-224	-273
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	0	0
Skatteeffekt av ej värderat underskottsavdrag	43	43
Justering av tidigare års skatt	<u>-43</u>	<u>-210</u>
Redovisad effektiv skatt	3,29 43	108,65 -543

NOT 12
NEDLAGDA KOSTNADER PÅ ANNANS FASTIGHET

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	21 051	7 036
Inköp	9 630	14 015
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	30 681	21 051
Ingående avskrivningar	-2 994	-2 420
Årets avskrivningar	-1 171	-574
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-4 165</u>	<u>-2 994</u>
Utgående redovisat värde	26 516	18 057



NOT 13
MASKINER, INVENTARIER OCH ANDRA ANLÄGGNINGAR

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	198 556	173 078
Inköp	18 005	29 977
Försäljningar/utrangeringar	-348	-4 499
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	216 214	198 556
Ingående avskrivningar	-102 712	-95 090
Försäljningar/utrangeringar	348	4 337
Årets avskrivningar	-13 969	-11 959
Utgående ackumulerade avskrivningar	-116 333	-102 712
Utgående redovisat värde	99 881	95 845

NOT 14
PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRSKOTT AVSEENDE
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	0	10 925
Under året nedlagda utgifter	5 107	0
Aktiveringar	0	-10 925
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	5 107	0
Utgående redovisat värde	5 107	0

NOT 15
FÖDRINGAR HOS ÄGARE

	2022-12-31	2021-12-31
Saldo koncernkonto	0	32 177
Övriga fordringar	0	1 500
	0	33 677

NOT 16
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda hyror	2 652	2 755
Övriga poster	1 983	2 093
	4 635	4 848

NOT 17 AKTIEKAPITAL

Aktiekapitalet består av 13 000 st aktier med kvotvärde 1 000 kr.

NOT 18 OBESKATTADE RESERVER

	2022-12-31	2021-12-31
Akkumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	5 000	17 000
	5 000	17 000

NOT 19 SKULDER HOS ÄGARE

	2022-12-31	2021-12-31
Saldo koncernkonto	-9 778	0
	-9 778	0

NOT 20 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2022-12-31	2021-12-31
Förköpta biljetter och abonnemang	21 698	18 263
Förutbetalda sponsorintäkter	707	1 574
Upplupna personalkostnader	40 970	42 007
Presentkort	10 015	14 263
Övriga poster	3 955	19 111
	77 345	95 217

NOT 21 BETALDA OCH ERHÅLLNA RÄNTOR

	2022-12-31	2021-12-31
Erhållen ränta	2	1
Erlagd ränta	-10	-6
Valutakursvinst	81	0
Valutakursförlust	-158	0
	-84	-6

NOT 22
JUSTERING FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET

	2022-12-31	2021-12-31
Avskrivningar	15 140	12 532
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-103	-175
Resultat vid utrangeringar av anläggningstillgångar	0	162
	15 037	12 519

NOT 23
LIKVIDA MEDEL

	2022-12-31	2021-12-31
Likvida medel		
Kassamedel	45	45
Tillgodohavanden på koncernkonto	-9 778	32 177
	-9 733	32 222

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkt att:

- De har obetydlig risk för värdefluktationer.
- De lätt kan omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningspunkten

Beviljad kredit på koncernkonto uppgår till 90 000 tkr.

NOT 24
EVENTUALFÖRPLIKTELSE

	2022-12-31	2021-12-31
Garantiförbindelse Svensk Scenkonst	7 566	7 753
	7 566	7 753

NOT 25
UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE

Transaktioner mellan företaget och dess närstående har skett på marknadsmässiga grunder.

NOT 26
EKONOMISKA ARRANGEMANG SOM INTE REDOVISAS I BALANSRÄKNINGEN

GöteborgsOperans verksamhet kräver lång framförhållning och i många produktioner måste artister och produktions-team kontrakteras flera år innan premiärdatum. Detta innebär att GöteborgsOperan binder upp sig för kostnader som utfaller först om flera år.

NOT 27

UPPGIFTER OM ÄGARFÖRHÅLLANDE

Bolaget är helägt bolag av Västra Götalands Läns Landsting, organisationsnummer 232100-0131 med säte i Göteborg. Västra Götalands Läns Landsting upprättar koncernredovisning.

Bolagets verksamhet har bedrivits enligt bestämmelserna om kommunala bolag i kommunallagen.

NOT 28

FÖRSLAG TILL DISPOSITION AV RESULTATET

2022-12-31

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:

balanserad vinst	6 898
årets förlust	-1 340
	5 558
disponeras så att i ny räkning överföres	5 558

Göteborg den dag som framgår av min elektroniska signatur

Maria Brauer <i>Ordförande</i>	Johnny Magnusson
Maria Andersson Willner	Ann Catrine Fogelgren
Anita Forsberg	Valéria Kant
Monica Green	Anna Sara Perslow
Anna Silvé	Christina Björklund <i>Verkställande direktör</i>

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av min elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt <i>Auktoriserad revisor, huvudansvarig revisor</i>	Isa Schuman <i>Auktoriserad revisor</i>
---	--

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i GöteborgsOperan AB, org.nr 556121-7828

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för GöteborgsOperan AB för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av GöteborgsOperan ABs finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för GöteborgsOperan AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till GöteborgsOperan AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Bolaget rapporterar årligen till ägare i årsredovisning 2022 till VGR. Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för GöteborgsOperan AB för år 2022 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till GöteborgsOperan AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Göteborg den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

Isa Schuman
Auktoriserad revisor

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2022

Vi, lekmannarevisorer i GöteborgsOperan AB, har granskat bolagets verksamhet under 2022. Granskningen har utförts av sakkunniga.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som omfattas av granskningen.

Mer information om granskningen finns i revisionsrapporten som bifogas.

Västra Götalandsregionen
3 februari 2023

Marie Engström Rosengren,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Wimar Sundeen,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Bilaga:
GöteborgsOperan AB – granskning av verksamhetsåret 2022



Hållbarhetsrapport 2022

GÖTEBORGSOPERAN AB:S Hållbarhetsrapport 2022 utgör en separat handling till förvaltningsberättelsen och har upprättats i enlighet med årsredovisningslagens krav. Hållbarhetsrapporten antogs av styrelsen 3 februari 2023.

Hållbarhetsstyrning

GöteborgsOperan är en samhällsaktör som med kreativitet, ett modernt synsätt, nyfikenhet och öppenhet ska ge alla invånare i Västra Götalandsregionen tillgång till opera, dans, musikal och konserter. I det uppdraget och inom hela verksamheten strävar GöteborgsOperan efter hållbarhet ur ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv. Arbetssätten bygger på att alla resurser används klokt och ansvarsfullt.

GöteborgsOperans uppdrag

Ägardirektiv till GöteborgsOperan

GöteborgsOperan är ett aktiebolag, helägt av Västra Götalandsregionen. I ägardirektivet framgår bland annat att bolaget ska upprätthålla och utveckla sin nationella och internationella position som ett av norra Europas intressantaste operahus.

Utifrån operahuset i Göteborg och scenen i Skövde, genom turnéer, gästspel och digitala medier, ska GöteborgsOperan nå invånarna i Västra Götaland, oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund.

GöteborgsOperan ska även ge internationell lyskraft till Västra Götaland och bidra till att utveckla regionens kreativa potential och kompetens inom scenkonst.

Fem strategiska områden

Västra Götalandsregionen har antagit en kulturstrategi och regional kulturplan 2020–2023 som är grunden för den regionala kulturpolitiken och för uppdragen till de verksamheter som finansieras av kulturnämnden. I planen formuleras fem strategiska områden:

- Vidga deltagandet – öka deltagandet i kulturlivet och stärka barns rättigheter
- Gynna nyskapande – stärka konstnärers villkor och erkänna ideella krafter
- Utveckla kapaciteter – arbeta sektorsövergripande och samverka om resurser, kunskap och kompetens
- Nyttja tekniken – stärka den digitala kompetensen
- Öka internationaliseringen – ta tillvara befintliga kontakter och kunskaper

Uppdrag och mål

Utifrån den regionala kulturplanen har GöteborgsOperan i dialog med kulturnämnden satt följande utveckling och mål i fokus under perioden 2021–2024:

Mål 1: GöteborgsOperan ska upprätthålla och utveckla sin position som en internationellt framstående mötesplats för scenkonst av högsta kvalitet.

Mål 2: GöteborgsOperan ska medverka till att utveckla nya berättelser och kompetenser inom scenkonsten.

Mål 3: GöteborgsOperan ska vidga möjligheterna för alla invånare att uppleva en mångfald av scenkonst på scenerna i Göteborg, på turné och i digitala kanaler.

Mål 4: GöteborgsOperan ska bidra till regional utveckling och till social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Vision, verksamhetsidé och strategi

GöteborgsOperans vision är att vara ett av norra Europas ledande operahus. Det innebär bland annat att hålla en hög konstnärlig kvalitet, vara en idébärande, lärande och professionell organisation samt ha en ekonomi i balans.

Verksamheten ska fortsätta leverera kvalitet och hålla en hög klass inom opera, dans, musikal och konserter. Det förutsätter en hållbar finansiering, långsiktig planering och affärsmässighet. Medarbetarnas specialistkunskaper, erfarenhet och engagemang ska tas tillvara. Produktio-

ner och publika evenemang ska beröra och överträffa publikens förväntningar. Genom egna uppsättningar och samproduktioner ska GöteborgsOperan bidra till att stärka Västra Götaland som kulturregion.

I GöteborgsOperans strategiska framtidsplan för 2021-2024 formuleras tre strategiska områden:

- Vi är tillgängliga och välkomnande.
- Vi är framstående.
- Vi arbetar hållbart.

GöteborgsOperans kärnvärden:

- Professionella
- Engagerade
- Nyskapande

GöteborgsOperan har under året arbetat med sex strategiska projekt för att säkerställa verksamhetens fortsatta utveckling:

- Utveckling av fastigheter och framtida lokalbehov
- Kompetensförsörjning och ledarskap
- Digitalisering
- Samarbeten/sponsorer/näringsliv
- Framtida publik
- Regional verksamhet och turnéer

Projekten Digitalisering och Samarbeten/sponsorer/näringsliv har avrapporterats under 2022 och ingår nu i ordinarie verksamhet.

Styrning och uppföljning

Varje mål i GöteborgsOperans uppdrag har ett antal indikatorer som följs upp och rapporteras varje verksamhetsår till Västra Götalandsregionens kulturnämnd enligt beslutad tidsplan.

Styrdokument som grund

GöteborgsOperan agerar och bygger sin verksamhet utifrån Västra Götalandsregionens policyer och riktlinjer. Med dessa som grund har GöteborgsOperan tagit fram och implementerat kompletterande och verksamhets-specifika policyer, riktlinjer, rutiner och handböcker där det har behövts, exempelvis miljöpolicy, personalhand-

bok och ekonomihandbok. Alla styrdokument och handböcker finns tillgängliga på GöteborgsOperans intranät.

Krav på leverantörer

GöteborgsOperan följer Västra Götalandsregionens riktlinjer i upphandlingar. Kontraktsvillkoren omfattar FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, ILO:s åtta kärnkonventioner, FN:s barnkonvention, nationell lagstiftning (arbetsmiljö, arbetsrätt och miljö) som gäller i tillverkningslandet samt FN:s deklaration mot korruption.

I de flesta förfrågningsunderlag hänvisar GöteborgsOperan till dessa kontraktsvillkor och anbudsparterna måste i anbudsförslaget bekräfta att de uppfyller villkoren.

Riskmedvetenhet

Vartannat år gör strategiska ledningsgruppen för GöteborgsOperan en grundlig verksamhetsövergripande riskanalys med stöd av extern konsult. Övriga år görs en översiktlig riskanalys internt, uppdaterad utifrån aktuellt läge.

Senaste riskanalysen med stöd av extern konsult gjordes i början av 2022. Utfallet blev en uppdaterad riskkarta med de 20 högst värderade riskerna utifrån väsentlighet och sannolikhet. Baserad på riskanalysen gjordes en ny internkontrollplan. I slutet av 2022 uppdaterades riskanalysen och styrelsen fattade beslut om den i december inför att 2023 års internkontrollplan skulle tas fram för att därefter sändas till Västra Götalandsregionen. Kontroller enligt internkontrollplanen är en central del i verksamhetsstyrning och beslutsfattande, och följs upp årligen av styrelsen.

En ny organisation kring Säkerhet och beredskap presenterades under året. En ny krishanteringsplan samt nya instruktioner för ledningsjour, föreställningsjour med mera godkändes i ledningsgruppen i augusti och gäller sedan dess.

Chefer i strategigruppen delar på ansvaret att veckovis ha ledningsjour. Dessutom är en chef eller projektledare jour vid varje föreställning.

Det genomförs även verksamhetsspecifika riskanalyser, exempelvis kartläggningar av miljöaspekter och arbetsmiljörisiker.

Mänskliga rättigheter

GöteborgsOperan respekterar och stödjer mänskliga rättigheter. Grundtanken är att människan föds fri och att alla människor är lika värda, vilket bland annat omfattar

barns och kvinnors rättigheter, rätten till hälsa och utbildning samt rätten att inte bli diskriminerad. Insikten om människors lika värde och rättigheter samt respekten för varje individ är en förutsättning för en framgångsrik verksamhet och en bra arbetsmiljö.

Respekt för individen och alla människors lika värde är grundläggande i alla GöteborgsOperans relationer, både interna och externa. Ingen medarbetare eller besökare ska diskrimineras eller trakasseras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Alla ska, om kompetensen är likvärdig, ha samma möjlighet till anställning vid GöteborgsOperan samt rätt till hälsa, säkerhet, utveckling och inflytande i arbetet.

GöteborgsOperan arbetar aktivt med att identifiera, förebygga och åtgärda risker, oönskade effekter och beteenden kopplade till respekten för mänskliga rättigheter i alla led.

GöteborgsOperan följer Västra Götalandsregionens riktlinjer i sina upphandlingar. Kontraktsvillkoren omfattar bland annat FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och FN:s barnkonvention.

Organisation och ansvar

GöteborgsOperans styrelse är politiskt tillsatt och vd utses av styrelsen. Ledningsorganisationen består av ledningsgrupp, strategisk ledningsgrupp och konstnärlig ledningsgrupp.

Det är styrelsen och den verkställande ledningen som utifrån ägardirektiv och uppdrag från kulturnämnden fastställer operans vision, verksamhetsidé och strategi. Vd har det övergripande ansvaret för att dessa bryts ner på mål, fokusområden och handlingsplaner. På uppdrag av vd ansvarar chefer och medarbetare, inom ramen för sitt ansvar och sina befogenheter, för genomförande och uppföljning av mål samt handlingsplaner.

GöteborgsOperan finansieras genom statliga och regionala bidrag, sponsorer från näringslivet samt med egna medel, i första hand biljettintäkter.

Intressentdialog

GöteborgsOperans verksamhet bygger på att intressenterna känner förtroende för operan och de värden verksamheten representerar. Intressenterna påverkar och

påverkas i varierande grad av verksamheten. Genom kontinuerliga dialoger håller sig operan uppdaterad om krav och förväntningar som olika intressenter har på verksamheten. Intressentdialogerna sker på olika nivåer, i olika omfattning och genom skilda kanaler, till exempel publikundersökningar, nätverk och enkäter till medarbetare.

Ägare och styrelse

GöteborgsOperan ägs av Västra Götalandsregionen, som fastställer uppdrag, ägardirektiv, krav och förväntningar. Regionens Miljömål 2030, vision, mål, policydokument, uppdragsbeskrivning och budget ligger till grund för GöteborgsOperans hållbarhets- och miljöarbete, som regelbundet stäms av med regionledningen och operans styrelse.

GöteborgsOperan är med i centrala upphandlingar inom Västra Götalandsregionen och har representanter i relevanta referensgrupper. Detta är viktigt för att möjliggöra dialog och erfarenhetsutbyte och för de hållbarhets- och miljökrav som GöteborgsOperan ställer i samband med upphandlingar.

Medarbetare

GöteborgsOperan är och vill vara en attraktiv arbetsgivare. För att nå framgång i hållbarhets- och miljöarbetet är det viktigt att medarbetarna ges möjlighet att komma med idéer och förbättringsförslag samt vara delaktiga i kommunikation, kunskapsinhämtning och informationsspridning.

Medarbetarsamtal med samtliga medarbetare samt skyddsronder genomförs årligen. Då kan bland annat medarbetarnas tankar och förväntningar kopplade till hållbarhet, egen utveckling och psykosocial arbetsmiljö fångas upp.

Pandemin påverkade inledningen av 2022, men 9 februari hävdades alla restriktioner. Under åren med restriktioner genomfördes många möten digitalt, ett arbetssätt som till viss del har fortsatt.

Publik

GöteborgsOperan inhämtar kunskap om publiken via olika typer av undersökningar:

- SOM-institutets årliga riksundersökning. Operan är även en del av Väst-SOM, vilket gör det möjligt att benchmarka sig med andra västsvenska aktörer.

- Kundundersökningar på GöteborgsOperans besökare. Dessa undersökningar genomförs via telefon och webb av en extern part och mäter bland annat kundnöjdhet, utvärderar köppupplevelsen och jämför besöksupplevelsen mellan olika föreställningar.
- Publikuppföljning via webbenkät efter varje föreställning som ger snabb input på vad som skulle gjort besöket ännu bättre, och vad vi ska jobba på framåt.

I kundundersökningarna syns en ökad nöjdhet med besöket som helhet från 2019 och framåt. De som ger allra högsta betyg efter sitt besök ökar år från år. Publikuppföljningen ger bra input om vad som förhöjer kundupplevelsen än mer. Det har exempelvis lett till att informationen inför besöket har gjorts mer utförlig.

Dessutom görs kvartalsvisa uppföljningar av GöteborgsOperans synlighet i pressen samt av sociala kanaler. Här mäts genomslag hos målgruppen och utvecklingen i operans sociala kanaler. Målet vad gäller ökat antal följare och den organiska räckvidden i de sociala kanalerna har klarts överträffats. Kampanjmätningar av större reklamkampanjer görs av extern part för att mäta mottagandet i målgruppen.

Socialt ansvarstagande

För GöteborgsOperan handlar socialt ansvarstagande om att bidra till ett bättre samhälle genom att vara en ansvarstagande och respektfull arbetsgivare samt att bidra till en positiv social utveckling lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Medarbetarskap och ledarskap

En av de absolut viktigaste förutsättningarna för att GöteborgsOperan ska kunna bedriva en bra verksamhet är kunniga och engagerade medarbetare. Cheferna ska genom tydliga mandat och uppdrag utveckla medarbetare till att ta ett stort eget ansvar och vara med och forma verksamheten. Ledarskapet bygger på motivation, inspiration och att ta tillvara medarbetarnas initiativkraft.

Under 2022 har samtliga chefer med både budget- och personalansvar deltagit i en ledarskapsutbildning. Syftet med utbildningen är att skapa ett mer medvetet ledarskap med hög självkännedom, dela erfarenheter om

ledarskap på GöteborgsOperan för att skapa ett enat ledarkollektiv samt att ge kompetenspåfyllnad med både teorier och verktyg. Arbetet med ledarskapsutbildningen fortsätter under 2023.

Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö skapar goda förutsättningar för medarbetare att verka och utvecklas. Arbetsmiljön är en gemensam angelägenhet för alla anställda. En hälsofrämjande arbetsplats bygger på att varje medarbetare medverkar till förbättringar när det behövs och tar ansvar för sin egen hälsa och arbetsmiljö. Chefer har ett uttalat ansvar att leda arbetet med arbetsmiljö och hälsa på arbetsplatsen. De ska också vara förebilder och föregångare när det gäller ett hälsofrämjande arbetssätt.

GöteborgsOperans viktigaste resurs är personalen och den ska ges bästa möjliga förutsättningar för att fungera väl. Arbetsmiljön utformas utifrån förtroende och respekt för individen samt säkerhetsaspekter. Lagar, föreskrifter, avtal och branschpraxis utgör grunden. GöteborgsOperans verksamhet bedrivs med betryggande säkerhet mot skador på individer och miljö.

GöteborgsOperans målsättning med arbetsmiljöarbetet:

- Lagar och föreskrifter utgör ett minimikrav samt att arbetsmiljöarbetet i så stor utsträckning som möjligt ska kunna påverkas av personalen.
- De anställdas kunskaper och engagemang ska tas tillvara så att alla upplever att de gör en viktig insats och känner en tillfredsställelse i sitt dagliga arbete.
- Antalet arbetsolycksfall och arbetssjukdomar ska sträva mot noll.
- Ohälsotalet på företaget ska sjunka.

Arbetsmiljöfrågor är en naturlig del i det vardagliga arbetet och finns med som en punkt på regelbundna möten, som arbetsplatsträffar med mera.

GöteborgsOperans medarbetare har ett digitalt system för tillbud, IA (Informationssystem för Arbetsmiljö), med åtkomst via intranätet. Där anmäls arbetsskador, tillbud, olyckor med mera för vidare uppföljning i organisationen.

En partsgemensam grupp har tillsatts för att ta fram förslag till riktlinjer för hur GöteborgsOperan ska arbeta

med produktioner där det kan förekomma intima scener. Beslut om riktlinjerna fattas i början av 2023.

Riskronder och riskanalyser

Arbetsmiljörelaterade riskronder genomförs en till två gånger per år i arbetslokalerna, beroende på lokalens risknivå. Riskanalyser genomförs fortlöpande på avdelningarna, där fysiska och psykosociala risker kartläggs och bedöms. Riskanalyser görs även i samband med inköp av ny utrustning, införande av nya arbetsmetoder eller ny arbetsorganisation. Vidare görs riskronder i samband med varje produktion och/eller ny spelplats, både i repetitionssal och på fasta scener eller turnéscener.

Uppföljning av arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet följs upp löpande i våra projekt och på helhetsnivå på årsbasis, då innevarande års handlingsplan, ny statistik, genomförda ronder och åtgärder diskuteras.

Medarbetarenkäter har genomförts vartannat år, men med uppehåll under pandemin. Diskussioner pågår om hur arbetet med medarbetarenkäter ska återupptas för att på bästa sätt bidra till ytterligare bättre arbetsmiljö.

Hälsofrämjande arbete

Operan uppmuntrar till en aktiv livsstil som främjar hälsa och välbefinnande, både i arbetslivet och på fritiden. Medarbetarna kan träna kostnadsfritt på operans egna gym och gruppträning, har möjlighet att få tillgång till behandlingar/massage på arbetsplatsen, till rabatterade träningskort hos avtalade träningsanläggningar samt ett årligt friskvårdsbidrag. När en anställd tränar i GöteborgsOperans egna lokaler under en timma bjuder arbetsgivaren på hälften av träningstiden en gång per vecka.

Genom företagshälsovården Hälsan & Arbetslivet har GöteborgsOperan tillgång till läkare, sjuksköterska, sjukgymnast, beteendevetare, psykolog och skyddsingenjör.

Alla anställda, oavsett anställningsform, har förmånen fri öppen hälso- och sjukvård. Förmånen omfattar patientavgiften upp till högkostnadsskyddet.

Sjuktalet har ökat till totalt 4,44 procent, jämfört med 2,63 procent under föregående år. Efter pandemin har beteendet kring sjukskrivning förändrats och medarbetarna tenderar att stanna hemma vid sjukdom i större utsträckning än före pandemin. Vi ser att sjuktalet nu följer samhället i stort.

Samverkan

Samverkan ska vara en naturlig del av den fortlöpande utvecklingen och i första hand koncentreras och genomförs så nära verksamheten som möjligt.

GDPR och säkerhet

GDPR

GöteborgsOperan behandlar personuppgifter enligt gällande lagar och föreskrifter (GDPR). Besökarna informeras bland annat på hemsidan om hantering av personuppgifter enligt GDPR och medarbetare informeras om hanteringen i personalhandboken.

Säkerhet

Säkerhetsarbetet vid GöteborgsOperan handlar till stor del om att skydda liv och hälsa för de människor som vistas i lokalerna, men även om skydd av egendom och information. Skriften Person- och egendomsskydd beskriver vad varje medarbetare behöver känna till för att kunna bidra till att skydda verksamheten, skapa en trygg arbetsplats och undvika ekonomiska förluster.

För att bland annat möta omvärldens ständigt förändrade utmaningar fortsätter arbetet med att utöka och förbättra säkerhetssystemen. Detta sker bland annat i samband med ombyggnader.

GöteborgsOperans säkerhetschef medverkar i olika nätverk, till exempel Näringslivets säkerhetsdelegation, Evenemangssäkerhetsnätverket samt Nätverk för säkerhetschefer, där säkerhetschefer från hela Sverige träffas och diskuterar branschrelaterade frågor.

GöteborgsOperan har goda kontakter och kommunikation med berörda myndigheter.

Vid minst ett, ibland flera, tillfällen per år genomförs oannonserade brandövningar. Samtliga nyanställda medarbetare får en brandskyddsgenomgång då även de som behöver en repetition kan delta.

Jämställdhet och mångfald

Utgångspunkten för GöteborgsOperans arbete med jämställdhet och mångfald är alla människors lika värde, där arbetet ska präglas av respekt för individens integritet. Jämställdhets- och mångfaldsarbetet drivs genom en partssammansatt jämställdhets- och mångfaldsgrupp, JämMå-gruppen, som arbetar på uppdrag av lednings-

gruppen. Utgångspunkten för arbetet är diskrimineringsgrunderna samt Västra Götalandsregionens medarbetarpolicy.

Ordföranden för JäMå har det övergripande ansvaret för mångfalds- och jämställdhetsarbetet. Ordförandeskapet delas mellan vd och HR-chef. Varje chef ansvarar för att följa upp sin verksamhet och varje medarbetare ansvarar för att följa givna riktlinjer.

Arbetet för jämställdhet inom GöteborgsOperan innebär att bryta traditionella könsrollsmönster, att ge kvinnor och män lika möjligheter och rättigheter i arbetslivet. Målsättningen är jämställdhet mellan kvinnor och män på arbetsplatsen så att orättvisor försvinner beträffande arbetsförhållanden, möjligheter att förena föräldraskap och arbete, benägenhet att söka arbete och utveckling, könsfördelning inom olika yrkeskategorier, rekryteringsprocessen, lönesättning och marknadsföring.

Med mångfald menar GöteborgsOperan allas lika möjligheter och rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Målsättningen med mångfaldsarbetet är att ta tillvara dessa olikheter och därmed skapa en attraktiv och dynamisk arbetsplats där kompetensen hos individer och samarbetspartners ingår som en naturlig del i både internt och externt arbete.

Arbetet med Likabehandlingsplan 2022-2027 slutför-

des hösten 2022. Vid årsskiftet 2022/23 kommuniceras planen internt och arbetas vidare med i organisationen.

Nolltolerans mot diskriminering och trakasserier

GöteborgsOperan har i många år arbetat aktivt för att förhindra trakasserier och kränkningar. Inga medarbetare, samarbetspartners eller besökare får utsättas för trakasserier eller annan kränkande särbehandling. Samtliga anställda har ett ansvar för att se till att diskriminering och trakasserier inte förekommer i något led av GöteborgsOperans verksamhet. Arbetet tar sin grund i diskrimineringslagen samt i policyn mot kränkande särbehandling som beskrivs på intranätet samt vid introduktion av nyanställda.

Organisationen har klara rutiner och särskilda ombud som arbetar ute i verksamheten för att fånga upp sexuella trakasserier. Sexuella trakasserier och kränkande särbehandling får inte förekomma över huvud taget. Under 2022 genomfördes en enkät kring diskrimineringsgrunderna. Resultaten från den kommer att analyseras i början av 2023 och handlingsplaner kommer att tas fram.

GöteborgsOperan som samhällsaktör

GöteborgsOperan Skapa

Avdelningen Skapa samlar GöteborgsOperans verksamhet som rör barn och unga, familj, medskapande och deltagande. Inom Skapa är GöteborgsOperans konstformer

	2022	2021	2020	2019
Antal anmälda olyckor, tillbud, ohälsor och riskobservationer	182	161	175	215
Sjukfrånvaro i procent av den totala förväntade arbetstiden	4,44%	2,63 %	3,70 %	3,36 %
Sjukfrånvaro i procent, kvinnor/män	2,63% / 1,81%	1,72 % / 0,91 %	2,12 % / 1,58 %	1,64 % / 1,72 %
Antal anställda tillsvidare, inklusive provtjänstgöring	463	418	452	459
Totalt antal chefer	34	34	33	33
Andel kvinnor/män av antal chefer	53% / 47%	56 % / 44 %	61 % / 39 %	58 % / 42 %
Antal kvinnor/män i ledningsgrupp	7/2	8 / 1	8 / 1	8 / 0
Medelålder kvinnor/män i chefsbefattningar	52/50	52 / 51	51 / 50	50 / 52

uppdelade i Skapa opera/drama och Skapa dans. Skapa driver såväl löpande verksamhet, till exempel körer, som specifika projekt, både i och utanför operahuset. Skapadagar återkommer varje termin, ofta under skollov. Våren 2022 genomfördes Skapadagar på februari- och påsken. Höstens Skapadagar ägde rum mellan 28 oktober och 6 november.

En mer tillgänglig opera

GöteborgsOperans verksamhet ska vara publikt anpassad så att föreställningarna är tillgängliga för personer med funktionsvariationer. Detta gäller såväl operahuset som upplevelsen och informationen. *Relaxed performance* är en föreställningsform som vänder sig till personer vill ha lite friare former än vad andra föreställningar erbjuder. *Relaxed performance* vänder sig särskilt till personer med funktionsvariationer men alla är välkomna, oavsett ålder och funktionsuppsättning. Under 2022 har *Relaxed performance* genomförts vid tre tillfällen.

Syntolkning av föreställningar har genomförts vid sex tillfällen under 2022.

Det regionala Nätverket Universell Scenkonst verkar för en breddning av scenkonsten vad gäller vilka som får ta plats på scenen och vilka som ges möjlighet att vara publik. GöteborgsOperan är en av tre initiativtagare till nätverket, där även Regionteater Väst, Big Wind, Danskompaniet Spinn, Språng och Konstra samt tillgänglighetskonsulent från Förvaltningen för kulturutveckling (Västra Götalandsregionen) ingår.

Med digitala produktioner kan GöteborgsOperan nå ut till en mycket bred publik. En digital strategi har antagits under året och digital innovation ska ge förutsättningar för ett kompletterande digitalt operahus.

Barns och ungas möjligheter att få ta del av och delta i kulturlivet

Operan och skolan

Den mest omfattande delen av arbetet med regionens skolor är att skolklasser erbjuds att följa en produktion under 3–4 möten med GöteborgsOperans teaterpedagog inklusive att se en föreställning. Under hösten har 360 elever och 22 pedagoger fördelat på ett högstadium, sex gymnasieskolor, en folkhögskola och en kulturskola deltagit.

GöteborgsOperans teaterpedagog har dessutom haft studiecirkel för ett 15-tal lärare utifrån metoden "Tala opera/musikal/dans – Tala liv", ett koncept utarbetat av Sensus studieförbund.

Ett 30-tal grundskole- och gymnasielärare har under hösten börjat på kursen *Lärare ser på scenkonst*, som ska ge lärare verktyg i att stärka elevernas möjlighet att möta scenkonst, såväl i upplevelsen som i samtalet. Kursen är ett samarbete mellan GöteborgsOperan, Backa Teater och Göteborgs Stad Kulturförvaltningen.

Under 2022 har GöteborgsOperan gett drygt 85 skolföreställningar, både i operahuset och på turné, där totalt 8 600 elever fått ta del av en föreställning.

Nyskrivet för unga

Genom att skapa nyskrivna verk och turnera med dem vill GöteborgsOperan bidra till att låta alla barn, oavsett förutsättningar upptäcka scenkonst.

Sandvargen är en nyskriven barnopera (beställningsverk från GöteborgsOperan) baserad på Åsa Linds prisade böcker. Under skapandet av verket har både sångare och musiker träffat barn genom GöteborgsOperans samarbete med Rädda Barnen region Väst. Några av dessa har varit referensgrupp till produktionen. *Sandvargen* hade urpremiär i Skövde 8 september och åkte sedan på turné i regionen samt spelades på GöteborgsOperans Lilla scen.

Rakel och Oraklet, GöteborgsOperans minimusikal för 6–8-åringar, hade premiär i oktober 2019. En filmversion gjordes 2021 och visades under öppet hus påsken 2022.

Astronaut är en dansföreställning för barn i mellanstadieåldern som hade världspremiär 23 september 2021. Föreställningen blev mycket efterfrågad och fortsatte turnera i Göteborg och Västra Götaland under hösten 2022, inklusive spelningar på GöteborgsOperans lilla scen. Ett skolmaterial medföljer skolföreställningarna med förslag till lärarna hur de kan arbeta vidare med eleverna utifrån föreställningens tematik och uttryck.

Körer för barn och ungdomar

GöteborgsOperan vill, förutom gemenskap och sångarglädje, ge barn och ungdomar scenisk erfarenhet och möjlighet att sjunga i professionella sammanhang. I barnkören sjunger barn mellan 9 och 12 år. Ungdomskören delas in i en yngre (12–16 år) och en äldre (16–25 år) grupp.

Under året har barnkören bland annat medverkat i vårens Skapadagar med allsångskonserterna *Sjung med! Sångglädje för hela familjen*. Ungdomskören gjorde under samma vecka *Relaxed performance: Ett liv – lev nu dö sen*.

Ungdomskören har sedan 2019 samarbetat med kören Arctic Light i Norrbotten i det gemensamma projektet *Existens*. Deltagarna i de båda körerna har tillsammans med librettist och kompositör skapat en föreställning från idé till scen. Under pandemin skedde samarbetet digitalt, vilket har visat på hur man kan jobba tillsammans trots stora geografiska avstånd. Våren 2022 framfördes *Existens* både på GöteborgsOperans Stora scen och på Akustikum i Piteå.

Året avslutades med produktionen *Julglitter och operakaos* där barnkören medverkade på scenen och ungdomskörerna sjöng i foajén för publiken strax innan föreställning.

Engagera fler unga

Arbetet med att öka delaktigheten bland unga som av olika anledningar inte har haft möjlighet att möta eller engagera sig i kulturlivet fortsätter.

GöteborgsOperans Unga ambassadörer är GöteborgsOperans gemensamma referensgrupp för unga 13–25 år. Fokus är breddat deltagande, ömsesidig dialog och ett forum för unga som vill tala om, uppleva och skapa scenkonst. Gruppen är involverade i flera aktiviteter, bland annat GöteborgsOperans instagramkonto för unga.

Genom *Återskapa* får ungdomar från hela regionen tillsammans med professionella artister skapa ett helt nytt verk med kopplingar till tematiken i ett existerande verk. Alla ungdomar mellan 13 och 21 år som vill uttrycka sig genom musik, sång, dans eller sceniskt arbete är välkomna att söka. Under 2022 har man arbetat med *Turboshow: Rigoletto – en klubbshow om makt* samt den nyskrivna musikalen *Svenne*, som anknyter till operan *Nabucco* som ges på Stora scenen 2023.

En angelägen del av civilsamhället

GöteborgsOperan ska vara en angelägen del av civilsamhället och samarbeta med företag, institutioner, organisationer och arrangörer. Detta genom att bygga nätverk och skapa försäljningsmöjligheter på kort och lång sikt.

Sedan 2021 har GöteborgsOperan ett långsiktigt samarbete med Rädda Barnen region Väst. Barn har rätt till kultur enligt Barnkonventionen, som numera är svensk lag.

Samarbetet med Rädda Barnen ska göra att fler får tillgång till kultur och möjlighet att vara delaktiga i GöteborgsOperans verksamhet. Under året har samarbetet med Rädda Barnen i Hjällbo bland annat lett till att grupper från Rädda Barnens Mammaforum och Tjejforum sett dansföreställningar och själva dansat och utforskat rörelse.

Skapakören, en mötesplats för vuxna i olika åldrar med sång som intresse, skapade en scenisk körkonsert om frihet, *Bleka höga höst*, som fick premiär på Skapadagarna hösten 2022. Kören består av cirka 50 personer som framförde såväl svenska visor som serbiska och iranska sånger, samisk jojk och 80-talshits.

GöteborgsOperan var drivande i att bilda det regionala Nätverket Universell Scenkonst, för att lyfta frågor kring scenkonst för barn och unga med multifunktionsvariationer (se vidare under avsnittet En mer tillgänglig opera).

GöteborgsOperan arbetar fortsatt med folkhögskolor och andra kulturinstitutioner i regionen under projektnamnet FOKIS, Folkbildning och kultur i samverkan. Ett långsiktigt samarbete sker även med Göteborgs Kulturskola, där *Ungdomsbiennalen* är en betydande del. *Tvåornas kör* är ett annat samarbete med kulturskolan, där elever från andra klass uppträdde på Stora scen i tre konserter, med cirka 300 medverkande barn per föreställning.

På nationell och lokal nivå har GöteborgsOperan ett samarbete med samtliga tre musikalutbildningar i Göteborg; Högskolan för scen och musik (HSM), Balettakademien och Performing Arts School. Detta innebär att GöteborgsOperan följer deras studenter under utbildningen och diskuterar utbildningens innehåll samt resultat. För produktioner på musikalscenen har GöteborgsOperan ett kontinuerligt nätverkande med övriga producenter i Sverige, såväl privata som institutioner. Även internationellt nätverkande förekommer med andra producenter och scener.

Med Högskolan för Scen och Musik (HSM) har GöteborgsOperan ett långsiktigt mentorskapsprojekt för masterstudenterna under deras 2-åriga utbildning. Syftet är att ge studenterna inblick i operans verksamhet och i solisternas arbete samt få annan relevant kunskap i relation till sin utbildning.

I mars genomfördes jobbmässan Skarpt Läge, som vänder sig till unga vuxna, på GöteborgsOperan med Göteborgs Hamn som värd. När resultatet summerades hade 192 nya jobb tillsatts efter att 1 100 unga vuxna under någ-

ra timmar mött 35 företag och organisationer med rekryteringsbehov. Skarpt Läge planeras äga rum på operan även 2023.

I maj var GöteborgsOperan värd för ett musikmaraton till förmån för drabbade av kriget i Ukraina, detta i samarbete med Göteborgs Symfoniker (GSO).

En insamlingsgala till förmån för Drottning Silvias barnsjukhus var planerad till 12 maj, men sköts på framtiden på grund av världsläget. Galan är ett samarbete mellan Insamlingsstiftelsen för Drottning Silvias barnsjukhus och GöteborgsOperan, och skulle först ha genomförts i samband med nyinvigningen av barnsjukhuset 2021, men pandemin stoppade de planerna.

Miljömässigt ansvarstagande

GöteborgsOperans miljöarbete tar sig uttryck på många olika sätt, från effektivare energianvändning och materialåtervinning till vad som serveras i restaurangen. Sedan 2018 har miljön en central roll också i de konstnärliga valen, särskilt genom uppsättningen av de fyra verken i *Nibelungens ring*. Detta, tillsammans med att engagemanget för hållbarhetsfrågorna genomsyrar organisationen, låg till grund för att GöteborgsOperan i november 2022 belönades med International Opera Awards – ”opera-världens Oscar” – i kategorin Hållbarhet. Ett ärofyllt pris som ger energi till det fortsatta miljöarbetet då det alltid finns områden att förbättra.

Västra Götalandsregionen har långsiktiga miljömål för alla regionens verksamheter, Miljömål 2030, kopplade till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Dessa är utgångspunkter för GöteborgsOperans miljöarbete.

Systematiskt miljöarbete

GöteborgsOperan är miljöcertifierad enligt ISO 14001. Det innebär att verksamheten uppfyller gällande miljölagstiftning och uppdragsgivarnas förväntningar samt dagligen arbetar systematiskt och strategiskt med hållbarhetsfrågor. Restaurangen, inklusive caféer, barer och personalmatsal, är certifierad enligt Svanen, Nordens officiella miljömärkning. Miljöledningssystemen fungerar

som ramverktyg för att systematiskt minska verksamhetens miljö- och klimatpåverkan.

Betydande miljöpåverkan och riskidentifiering

I miljöaspektlistan, som ses över årligen, identifieras verksamhetens betydande miljöpåverkan. Utifrån miljöaspektlistan, och de risker och möjligheter som identifierats där, samt Västra Götalandsregionens Miljömål 2030 formuleras GöteborgsOperans miljömål. Identifierade målområden utgår från tre av de globala hållbarhetsmålen:

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion – resurseffektivitet och giftfritt

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna – låg klimatpåverkan

Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald – ekosystem och främjad biologisk mångfald

GöteborgsOperans miljömål

Miljömålen bygger på visionen om det goda livet i Västra Götalandsregionen och Miljömål 2030 med dess utvalda målområden. Målsättningarna sträcker sig fram till 2030 och har brutits ner i delmål och aktiviteter som kan kopplas till GöteborgsOperans verksamhet.

Genomgående för miljömålsarbetets första etapp är att ta fram lämpliga beräkningsverktyg, göra avgränsningar, leta nya innovativa material eller råvaror, ändra arbetssätt och kalkylera kostnader för investeringar som ger förbättrad miljöprestanda samt att hitta en balans mellan olika miljömål. Ett urval av delmålen presenteras här.

Resurseffektivitet och giftfritt

- Öka andelen återvunnen textilfiber, second hand-köp och biobaserat material.
- Minska andelen fossilbaserad plast, alternativt ersätta plast med andra, förnybara material.
- Aktivt och metodiskt välja ut vilka kemiska produkter som ska användas samt minska det totala antalet produkter.
- Undvika användning av farliga ämnen i kemiska produkter och inköpta varor.
- Halvera energianvändningen i operahuset jämfört med 1996.
- Öka produktionen av sole.

Arbetet med att öka andelen återvunnen textilfiber, köpa mer second hand och biobaserat textilmaterial samt minska användningen av plast och metaller är ständigt pågående där alternativa material testas och undersöks. Arbetet består av kartläggning, nulägesanalys samt översyn av inköpsprocesser, rutiner, uppdatering av teknisk handbok med mera. Det är ett långsiktigt arbete som kräver tid och dokumentation.

Förändringar som gjorts under året är exempelvis att hyrda entrémattor numera är gjorda av Econyl, en produkt tillverkad av bland annat återvunna fisknät och textilier. Gummit i mattan är fritt från ftalater. I restaurangen används inte längre dukar vid lunchserveringen för att minska behovet av textilier och tvätt.

Ambitionen är att välja miljöcertifierade textilier så långt det går i kostymproduktionen, vilket kan bidra till att bygga upp en textiltillverkning som är hänsynsfull mot miljön. Före sommaren genomfördes en workshop om hållbara textilier och cirkulära flöden i samarbete med Kulturakademin och Science Park Borås. Kostymavdelningen och andra som arbetar med textilier på GöteborgsOperan medverkade. Workshopen visade framförallt på ett behov av fokus på ökad cirkularitet av textilier. Dialogen ska fortsätta med Science Park Borås för att se hur kunskaperna kan omsättas i praktiken.

En annan utbildningsinsats under året var en workshop och föreläsning med RISE (Research institute of Sweden) om energieffektiv scen- och utställningsbelysning.

Det pågår ett långsiktigt arbete i verkstäder med att hitta miljöbättre alternativ till kanalplast, som används för att bygga dekor. En omfattande kartläggning av vilka sorters plast som används på GöteborgsOperans alla avdelningar gjordes under våren. Resultatet pekade ut några produkter som vidare ska undersökas för att eventuellt hitta miljö- och hälsobättre alternativ.

Vid inköp av kemiska produkter analyseras och väljs bästa alternativ för både hälsa och miljö. SIN- och PRIO-ämnen ska inte förekomma i kosmetika och hygienprodukter och ska undvikas i kemiska produkter och andra material. Kemiska produkter rensas ut kontinuerligt för att ersättas av mer miljövänliga alternativ.

Energiförbrukningen i den egna förvaltade lokalen, operahuset i Göteborg, ska 2030 vara hälften av förbrukningen 1996. Det skulle innebära en förbrukning på 124 kWh/m² och år. 2022 uppgick förbrukningen till 167 kWh/m²,

vilket är den lägsta förbrukningen hittills. Målvärdet bedöms kunna nås genom att bland annat armaturer och fläktar byts ut till mer energieffektiva varianter samt genom att öka produktionen av solel från cirka 100 till 300 MWh/år. Utbyggnad av solel och utbyte av fläktar är stora investeringar. Under året har fokus legat på optimering av ventilation och energiförbrukning i Magasinet på Sörredsvägen.

I så gott som alla projekt används nu visualiseringsstudion för digital ljussättning innan det riktiga ljuset slås på, vilket sparar både energi och scentid.

Operahuset köper bara el från förnybara energikällor genom Bra Miljöval vatten för såväl fjärrvärme som el och har egen produktion av el från solceller på taket. Solcellerna täcker drygt 600 m² av taket och alstrade 108 523 kWh (96 759) under 2022, vilket är den högsta elproduktionen hittills.

Mängden totalt avfall ska minska och avfallssortering öka. Under året uppgick den totala mängden avfall till 181 ton. Det är en ökning jämfört med tidigare år. Förklaringen är att det varit full verksamhet efter pandemiåren, men också att ombyggnationen av Magasinet fortsatt under året, vilket genererat byggavfall. Med verksamheten i full gång så ökade andelen materialåtervinning, inklusive matavfall, igen även om den var lägre än före pandemin. Totalt gick 47 procent av allt avfall till någon slags återvinning, vilket är lägre än 2019 och förklaras av den temporära ökningen av byggavfall.

För att ytterligare minska avfallsmängden samt öka återanvändning fortsätter GöteborgsOperan hitta kanaler för att skänka och dela allt från möbler och kläder till scenteknik. Bland annat har man på Hjelmsäters Egendom på Kinnekulle byggt väggar i sin träflisdepå av dekorväggarna från *Ragnarök*. En del hela och rena arbetskläder går också till biståndsinsatser genom insamling av Human Bridge och en del scenteknik lämnas till Returkultur. De kostymer som inte längre kan användas sparas i förråden till de populära utförsäljningar som görs med några års mellanrum.

Låg klimatpåverkan

- Minska klimatpåverkan från inköpta/hyrda textilier, plastprodukter/material samt metallprodukter/material.
- Minska klimatpåverkan per portion i måltidsserveringarna.
- Minska matsvinnet.
- Minska klimatpåverkan från egna person- och godstransporter.
- Stötta medarbetarnas och besökarnas fossilfria resor.

Verktyg eller metoder för att jämföra materials miljö- och klimatpåverkan undersöks och målsättningen är att de på sikt ska implementeras för att kunna användas i det dagliga arbetet. Det är ett stort jobb då det innefattar många olika material, arbetet läggs därför upp långsiktigt och metodiskt. Under 2022 har GöteborgsOperan varit i kontakt med andra scenkonstaktörer för att ta del av deras påbörjade arbete och insikter inom området. Detta kommer att fortsätta under 2023.

Ett långsiktigt mål är att klimatpåverkan från en genomsnittlig måltid ska vara högst 0,5 kg CO₂e (koldioxidekvivalenter). Genomsnittet för en måltid på GöteborgsOperan ligger på cirka 1 kg CO₂e, med stor variation mellan rätterna. Från och med 2022 mäts matsvinnet i alla måltidsverksamheter inom Västra Götalandsregionen på samma sätt. GöteborgsOperans restaurang ska halvera sitt produktions- och tallrikssvinn från 94 gram/portion 2018 till 47 gram/portion 2030. Resultatet av mätningen 2022 visar på en minskning jämfört med basåret, men fel-faktorer gör att fler mätningar behövs för att få en tillförlitlig trend.

Verksamheten i GöteborgsOperans magasin har utökats och därmed har även transporter till och från magasinet ökat, varpå möjlighet till bättre samordning av transporter ses över. Det nya samarbetet med flera teatrar i magasinet bedöms ha stor potential för att totalt sett minska transporterna för alla aktörer, dela material och energianvändning.

Några fordon som används till egna vägtransporter har bytts ut och alla lastbilar och bussar, utom en, går numera på biodiesel, HVO 100. Två andra bilar har också ersatts av en elbil under året. Den totala klimatpåverkan från egna vägtransporter uppgick 2022 till 12,2 ton CO₂e,

vilket är en minskning från 2021. Förklaringen är aningen färre körda kilometer och att övergången till elbil bidrar till minskad klimatpåverkan samt att andelen tjänsteresor i privat bil minskat jämfört med tidigare år. Dessa tjänsteresor är totalt sett en förhållandevis liten del av alla körda kilometer, men eftersom inga drivmedel är kända för privat bilanvändande utgår man från diesel, för att inte riskera att räkna för lågt, vilket får genomslag i statistiken.

Klimatpåverkan från inhyrd vägtransport till turné uppgick 2022 till 7,2 ton WTW (Well-to-Wheel) vilket är högre än tidigare år och förklaras av fler genomförda turnéer och högre andel diesel i förhållande till biodiesel, jämfört med tidigare år. Upphandling av ny turnétransport har gjorts under året där krav ställts på användning av biodiesel så långt det är möjligt.

Klimatpåverkan från flygresor varierar år för år, beroende på vilka turnéer och uppsättningar som genomförs och vilka konstnärliga team som anlitas. Under 2022 gjordes tre olika turnéer till europeiska destinationer. Flygresornas totala klimatpåverkan uppgick till 105 ton CO₂, där turnéerna utgjorde ungefär en tredjedel av klimatavtrycket.

Resor är ett prioriterat område men här finns en målkonflikt med GöteborgsOperans uppdrag att utföra scenkonst regionalt, nationellt och globalt. En genomlysning av flygresorna under 2019 visar att drygt 80 procent av GöteborgsOperans alla flygresor är direkt kopplade till uppdraget, alltså att turnera och samarbeta med internationella team och artister. En lärdom under pandemin var att många fysiska möten kunde ersättas av digitala möten. Västra Götalandsregionen har antagit en ny rese- och mötespolicy under 2022 och GöteborgsOperan ska därför se över nuvarande policy.

GöteborgsOperan uppmuntrar personal att åka kollektivt och alla har möjlighet att köpa årskort i kollektivtrafiken genom delbetalning via nettolönen. Under 2022 har 90 medarbetare (90) registrerat sig för ett årskort. GöteborgsOperan uppmuntrar även medarbetare att cykla till och från jobbet. En ny och säkrare cykelparkering för anställda har byggts och invigdes i december, som ger bra förutsättningar för medarbetares möjlighet till hållbar arbetspendling.

Av årliga kundundersökningar framgår att GöteborgsOperan klarar målet om hållbara besöksresor. Mer än 50 procent av gästerna kommer till föreställningarna med kollektivtrafik, till fots eller på cykel.

Ekosystem och främjad biologisk mångfald

- Öka andelen ekologiska och regionalt producerade livsmedel.
- Kräva naturbeteskött i upphandling av obergerett kött.
- Fortsätta ställa hållbarhetskrav vid upphandling och inköp som minskar negativ påverkan på den biologiska mångfalden.

Målet för 2030 är att nå 60 procent ekologiska livsmedel i den totala livsmedelsbudgeten. Under 2022 blev resultatet 51 procent (51), precis som föregående år. Det ställningstagande som gjordes i upphandlingen av obergerett kött under 2021, att enbart köpa svenskt och mestadels regionalt producerat kött, gjorde att den ekologiska andelen minskade något. Den egentillverkade musten av svenska äpplen har ersatt inköp av ekologiska juicer. Till sammans med bristande tillgång på vissa livsmedel och stigande priser har detta gjort det svårt att öka andelen hållbart producerade varor.

Samarbetet mellan restaurangen och regionens naturbruksskolor Sötåsen och Svenljunga har pausats. Istället undersöktes alternativet att köpa vildsvin direkt från lokal vilthanteringsanläggning. Dessvärre blev det brist på vildsvin varpå priset blev för högt. Så långt ekonomin tillåter köps svenskt ekologiskt naturbeteskött och några svenska viner har fått ta plats på restaurangens vinlista. Naturbetesköttet bidrar till målet om ökad biologisk mångfald samt ökar andelen inköp av regionalt producerade råvaror då allt naturbeteskött produceras i Västra Götaland.

I övrigt genomsyras GöteborgsOperans restaurang av en väl utvecklad miljöfilosofi; Svanenmärkt, ansluten till nätverket Hållbara Restauranger, en del av Fairtrade Region och Klimat 2030:s restaurangsatsning.

Trävaror ska fortsatt vara märkta med FSC eller PFSC, fisk och skaldjur som är rödlistade enligt WWF:s Fiskguide får inte köpas in och ett pågående arbete med att fasa ut livsmedel innehållande palmolja pågår, liksom att använda ekologisk bomull så långt det går.

Fram till sommaren 2020 hade GöteborgsOperan bikupor på taket. Bina bor numera i Trädgårdsföreningen där de fortsätter sitt arbete med honungstillverkning och pollinering för biologisk mångfald. Biodlingen sköts fortfarande av GöteborgsOperan och honungen slungas i restaurangens kök och säljs i OperaShopen.

Utöver de tre målområdena ovan har GöteborgsOperan ett fjärde övergripande mål i miljöarbetet:

Kommunikation

- Öka kunskapen om Agenda 2030 och miljöarbetet internt och externt.
- Använda GöteborgsOperan som mötesplats för evenemang med hållbarhetstema.

Intresset för GöteborgsOperans miljöarbete har varit fortsatt stort, i synnerhet för projektet *Nibelungens ring*. Under året har andra aktörer i branschen hört av sig för att få veta mer om arbetet, bland annat genom studiebesök. GöteborgsOperan har medverkat vid arrangemang av Opera Europa och i en paneldebatt (digitalt) om scenkonst och klimatet med Center for Contemporary Opera i New York samt på IAMA:s (International Artist Managers Association) årliga konferens. Även lokalt, i Göteborg, har GöteborgsOperan delat med sig av sina lärdomar med flera olika scenkonstaktörer.

Belönad för hållbar opera

Uppsättningarna av Wagners epos *Nibelungens ring* hade hållbarhet som en aktiv del i de konstnärliga valen under produktionsåren 2018–2021. Fokus har även legat på att utvärdera, reflektera och dra lärdomar för att skapa ett mer strukturerat arbete för att systematiskt utveckla miljöarbete i projekt. Varje uppsättning är unik och har olika förutsättningar så det finns en utmaning i att utveckla systematik i miljöarbetet. Det kräver långsiktighet och uthållighet tillsammans med kreativitet.

En sammanfattande rapport om projektet ska ställas samman. Ringen-projektet gav stort eko internationellt och GöteborgsOperan belönades i slutet av året med "operavärldens Oscar", International Opera Award i kategorin Hållbarhet.

Miljömål – flerårsjämförelse

De övergripande målen för 2030 bygger på Västra Götalandsregionens långsiktiga miljömål för alla regionens verksamheter, Miljömål 2030. Målet gällande klimatpåverkan från flygresor kan komma att formuleras om, eftersom målet inte

är förenligt med operans uppdrag (internationella turnéer). Resultaten för 2022 bör jämföras med 2019 och tidigare, då 2020 och 2021 präglades av att verksamheten i stort sett låg nere på grund av pandemin.

Övergripande mål 2030			Resultat			
		2022	2021	2020	2019	2018
Klimatpåverkan från egna vägtransporter ton CO2e (koldioxidekvivalenter)	100 % fossilfri	12,2	15,5 ***	14,5	21	24
Klimatpåverkan från flygresor, ton CO2	Minska med 80 % jmf 2016	105	34	31	172	146
Klimatpåverkan inhyrd turnétransport, ton CO2 WTW (Well-to-Wheel)	100 % fossilfri	7,2	1,2	0	3,7	3,1
Energiförbrukning egen lokal, kWh/m ²	124 kWh/m ²	167	150	147 *	172	173
BTA (bruttototalarea)						
Total mängd avfall (ton)	Minska jmf tidigare år	181	135,5	138 **	157	179
Andel avfall till materialåtervinning, inklusive biologisk behandling, procent	minst 75 %	47	44	56	63	61
Andel avfall till förbränning, procent	max 25 %	48	50	41	34	34
Andel ekologiska livsmedel av den totala livsmedelsbudgeten, procent	minst 60 %	51	51	53 *	56	52

* Uppdaterat resultat sedan Årsredovisning 2020.

** Matavfallet har till viss del fått uppskattas på grund av fel på en våg hos avfallsentreprenören.

*** Uppdaterat resultat sedan Årsredovisning 2021.

Ekonomiskt ansvarstagande

För att kunna fullgöra uppdraget och bland annat säkerställa att GöteborgsOperan fortsätter att leverera kvalitet och håller en internationell klass, krävs såväl hållbar finansiering och långsiktig planering som affärsmässighet.

Det långsiktiga strategiska målet är att ha en ekonomi i balans, med en hållbar hög egenfinansiering och hög kasalikviditet. Verksamheten ska därför ha en effektiv ekonomistyrning som gör att beslut kan grundas på väl underbyggda underlag. Uppföljning och rapportering ska ske enligt de riktlinjer och tidsplaner som ägaren Västra Götalandsregionen och dess kulturnämnd beslutar om.

Styrelsen ska årligen identifiera risker i verksamheten samt anta en internkontrollplan.

Regionledningen insåg redan i mars 2020 att intäktsbortfallet för GöteborgsOperan och övriga regionägda bolag skulle komma att bli stort på grund av coronapandemin. När all publik verksamhet ställdes in uteblev biljettintäkterna samt en stor del av övriga egenintäkter. Därför beslutade regionledningen att inom ramen 700 mnkr bevilja kapitaltäckningsgaranti för regionägda bolag gällande till och med 2022-12-31 för att säkerställa bolagens ekonomi.

Effektiv ekonomistyrning

GöteborgsOperan ska anpassa och utveckla arbetet med att nå uppsatta mål för att kunna möta förändringar i omvärlden som påverkar verksamheten. Verksamheten ska utvärderas kontinuerligt med utgångspunkt i sina konstnärliga processer. Målet är att kvalitetssäkra framtida produktionsprocesser och skapa en hållbar utveckling.

Beslut angående de konstnärliga projekten fattas utifrån givna ekonomiska ramar som är formulerade i ett förutsättningsdokument. Detta för att ha väl underbyggda underlag för beslut. Ekonomiska långsiktiga planer tas fram som en del av ledningens strategiska arbete. Ekonomi- och inköpshandbok samt policyer och riktlinjer uppdateras löpande. En riskanalys med internkontrollplan som underlag för styrelsens arbete genomförs regelbundet.

Inköp

GöteborgsOperan följer lagen om offentlig upphandling (LOU). Upphandlingsverksamheten spelar en viktig roll i styrningen av ekonomin. Som grund finns GöteborgsOperans inköpspolicy. Tydligt skrivna regler och rationella rutiner är en förutsättning för att upphandlingar ska kunna bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt. Regler av central betydelse finns i inköpshandboken.

Så långt det är möjligt deltar GöteborgsOperan i Västra Götalandsregionens upphandlingar och avropar från centrala ramavtal och andra centralt upphandlade avtal. För specifika behov gör GöteborgsOperan egna upphandlingar och följer då Västra Götalandsregionens riktlinjer.

Styrelsen ansvarar för att fastställa och anta inköpspolicy och inköpshandbok. Vd ansvarar för att lagstiftning, policyer och riktlinjer efterlevs, att ansvar och befogenheter i inköps- och upphandlingsfrågor inom organisationen tydliggörs samt att medarbetare har den kompetens som krävs för att genomföra inköp och upphandlingar. Beslut om upphandling fattas och avtal tecknas i enlighet med attestinstruktionen.

Näringslivssamarbete med anpassad sponsring

GöteborgsOperan ska aktivt arbeta för att säkerställa och öka intäkterna utöver ordinarie biljettförsäljning. Det kan vara intäkter från uthyrningar, företagsevents, seminarier och middagar eller det som brukar benämnas

sponsringssamarbeten. Bland annat genomfördes i mars jobbmässan Skarpt läge, som vänder sig till unga vuxna, på GöteborgsOperan med Göteborgs Hamn som värd. Arrangemanget blev lyckat och planeras äga rum på operan även 2023.

En god affärsetik

Förtroendevalda och medarbetare inom GöteborgsOperan arbetar på invånarnas uppdrag och i deras intresse. Förtroende skapas genom ett korrekt uppförande och förhållningssätt från varje enskild styrelsemedlem och medarbetare.

Västra Götalandsregionens riktlinjer mot korruption, mutor och jäv samt GöteborgsOperans personalhandbok och övriga berörda styrdokument ligger till grund för en god affärsetik. Likaså är operans värdegrund en viktig kugge, vilket är ett kontinuerligt pågående arbete inom GöteborgsOperan. Inom operan råder nolltolerans mot korruption, mutor och jäv.

Attestansvar

Majoriteten av operans chefer och projektledare har budgetansvar. Med budgetansvar följer attesträtt och generellt gäller att befattningshavare i ansvarig ställning får ta på sig attestansvar för kostnader inom sitt eget ansvarsområde, upp till en viss nivå, vilket framgår av GöteborgsOperans attestinstruktion. Transaktioner som direkt berör den attestansvarige ska attesteras av närmast överordnad chef. Attestansvarig förutsätts svara för att kontrollräkningar och övriga kontroller görs före attestering. Vidare är den attestansvarige ansvarig för att åtgärden ligger i företagets intresse samt att den överensstämmer med gällande reglementen och instruktioner inom företaget samt gällande lagstiftning. All personal med attesträtt måste signera ett godkännande av attestansvar.

Göteborg den dag som framgår av min elektroniska signatur

Maria Brauer
Ordförande

Monica Green

Anna Silván

Anna Sara Perslow

Ann Catrine Fogelgren

Johnny Magnusson

Maria Andersson Willner

Anita Forsberg

Valéria Kant

Christina Björklund
Verkställande direktör





Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i GöteborgsOperan Aktiebolag, org.nr 556121-7828

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2022 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Isa Schuman
Auktoriserad revisor



BILDFÖRTECKNING

Omslag *Hammer* foto Lennart Sjöberg

2 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker
4 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker
5 Christina Björklund, vd foto Lennart Sjöberg
7 *Here not here* foto Tilo Stengel
7 *Relaxed performance* foto Tilo Stengel
7 *GO club* foto Ellika Henrikson
7 Pris International Opera Awards foto Tilo Stengel
8 *Herr Arnes penningar* foto Lennart Sjöberg
10 *Ragnarök* foto Lennart Sjöberg
10 *Herr Arnes penningar* foto Lennart Sjöberg
10 *Rigoletto* foto Lennart Sjöberg
11 *Viva la mamma* foto Lennart Sjöberg
11 *Brudköpet* foto Lennart Sjöberg
11 *Hoffmans äventyr* foto Lennart Sjöberg
12 *Kärlek skonar ingen* foto Lennart Sjöberg
13 *Julglitter och operakaos* foto Lennart Sjöberg
14 *Kärlek skonar ingen* foto Lennart Sjöberg
14 *Återskapa: Svenne* foto Tilo Stengel
15 *Cabaret* foto Lennart Sjöberg
15 *Julglitter och operakaos* foto Lennart Sjöberg
16 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker
17 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker
17 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker
18 *Hammer* foto Lennart Sjöberg
19 *Skid* foto Lennart Sjöberg
20 *Here not here* foto Tilo Stengel
20 *Kites* foto Tilo Stengel
20 *Oblivion* foto Tilo Stengel
21 *Hurricane* foto Lennart Sjöberg
21 *Skid* foto Lennart Sjöberg
21 *Kites* foto Tilo Stengel
22 *Hammer* foto Lennart Sjöberg
22 *SAABA* foto Tilo Stengel
23 *Sandvargen* foto Tilo Stengel
24 *Champagnetårar* foto Tilo Stengel
25 *Astronaut* foto Tilo Stengel
25 *Sandvargen* foto Tilo Stengel
25 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker

26 *Existens* foto Tilo Stengel
27 *Sandvargen* träff med Rädda Barnen foto Harald Nilsson
28 *Relaxed performance* foto Tilo Stengel
29 *Existens* foto Tilo Stengel
30 *Astronaut* foto Tilo Stengel
31 *Sandvargen* träff med Rädda Barnen foto Harald Nilsson
32 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker
35 *Cabaret* foto Lennart Sjöberg
36 GöteborgsOperans publikentré foto Tilo Stengel
37 *GO club* foto Ellika Henrikson
39 Välkommen! foto Tilo Stengel
40 Guidad tur foto Lennart Sjöberg
42 GöteborgsOperans restaurang foto Tilo Stengel
43 *Here not here* foto Tilo Stengel
45 På återseende! foto Tilo Stengel
46 *Ungdomsbiennalen* foto Ellika Henrikson
47 *Tvåornas kör* foto Tilo Stengel
48 *Contemporary dance* foto Lennart Sjöberg
50 Patinering och målning av kroppsdräkt *Hoffmans äventyr* foto Camilla Simonson
51 Projekt Den hållbara dansaren foto Tilo Stengel
52 På mask- och perukavdelningen foto Lennart Sjöberg
53 Hos modisten foto Lennart Sjöberg
54 Verkstäder tillverkning av Ringendekor foto Tilo Stengel
55 I restaurangköket foto Tilo Stengel
56 *Hoffmans äventyr* foto Lennart Sjöberg
58 *Musikmaraton för Ukraina* foto Mats Bäcker
61 *Brudköpet* foto Lennart Sjöberg
62 GöteborgsOperan på besök, i Remmene bygdegård foto Margareta Ehn Edvinsson
63 GöteborgsOperans Orkester foto Lennart Sjöberg
64 *Herr Arnes penningar* foto Lennart Sjöberg
66 *Cabaret* foto Lennart Sjöberg
67 *Cabaret* foto Lennart Sjöberg
70 *Sandvargen* foto Tilo Stengel
72 *Julglitter och operakaos* foto Lennart Sjöberg
74 *Viva la mamma* foto Lennart Sjöberg
82 *Brudköpet* foto Lennart Sjöberg
97 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker
99 *Hoffmans äventyr* foto Lennart Sjöberg

